

การใช้เทคนิคแผนผังความคิดสอนคำศัพท์ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นเียร์ 3
โรงเรียนนานาชาติ ดีเออร์ลีเลิร์นนิ่งเซนเตอร์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ
ธันวาคม 2559

การใช้เทคนิคแผนผังความคิดสอนคำศัพท์ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นเียร์ 3
โรงเรียนนานาชาติ ดีเออร์ลีเลิร์นนิ่งเซนเตอร์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ
ธันวาคม 2559
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การใช้เทคนิคแผนผังความคิดสอนคำศัพท์ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นเียร์ 3
โรงเรียนนานาชาติ ดีเออร์ลีเลิร์นนิ่งเซนเตอร์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ
ธันวาคม 2559

นภารัตน์ เลหาโชติสาร. (2559). การใช้เทคนิคแผนผังความคิดสอนคำศัพท์ภาษาไทยสำหรับนักเรียน
ชั้นเียร์ 3 โรงเรียนนานาชาติดิเอร์ลีเลิร์นนิ่งเซนเตอร์. สารนิพนธ์ ศศ.ม.

(การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์: ผศ.ดร.พิมพาภรณ์ บุญประเสริฐ.

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อใช้เทคนิคแผนผังความคิดสอนคำศัพท์ภาษาไทย
สำหรับนักเรียนชั้นเียร์ 3 โรงเรียนนานาชาติดิเอร์ลีเลิร์นนิ่งเซนเตอร์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนที่เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ จำนวน
15 คน เลือกด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลากเลือก
จำนวน 1 ห้องเรียน จากจำนวน 2 ห้องเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย แผนการ
จัดการเรียนรู้ในการสอนคำศัพท์ภาษาไทยโดยใช้เทคนิคแผนผังความคิด จำนวน 8 แผน
แบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคำศัพท์ภาษาไทย และแบบ
ประเมินผลระหว่างเรียนเรื่องความรู้คำศัพท์ภาษาไทยจากการใช้เทคนิคแผนผังความคิดสำหรับ
นักเรียนชั้นเียร์ 3 โรงเรียนนานาชาติดิเอร์ลีเลิร์นนิ่งเซนเตอร์

ผลการวิจัยพบว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคแผนผังความคิดสอนคำศัพท์
ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นเียร์ 3 โรงเรียนนานาชาติดิเอร์ลีเลิร์นนิ่งเซนเตอร์ มีคะแนนการทำ
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 93.3 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าคะแนนการทำ
แบบทดสอบก่อนเรียนซึ่งมีค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 70.3 และคะแนนการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียน
ค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 94.6 ทำให้ค่าประสิทธิภาพเท่ากับ $94.6/93.3$ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด
80/80 แสดงให้เห็นว่าการใช้เทคนิคแผนผังความคิดสอนคำศัพท์ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นเียร์
3 โรงเรียนนานาชาติ ดิเอร์ลีเลิร์นนิ่งเซนเตอร์ เป็นเครื่องมือที่มีคุณภาพทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนเพิ่มขึ้นกว่าก่อนเรียน และผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

MIND MAP LEARNING'S ACTIVITIES TO ENHANCE THAI VOCABULARY KNOWLEDGE FOR
STUDENTS IN YEAR 3rd AT THE EARLY LEARNING CENTRE INTERNATIONAL SCHOOL

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Arts Degree in Teaching Thai as a Foreign Language
at Srinakharinwirot University

December 2016

Naparas Lauhachotisarn. (2016). Mind Map Learning Activities to Enhance Thai Vocabulary Knowledge of Third Year Students at The Early Learning Centre International School. Master's Project, M.A. (Teaching Thai as a Foreign Language). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Project Advisor: Assistant Professor Pimpaporn Boonprasert, Ph.D.

The purposes of this research were to provide Mind Map Learning Activities to enhance Thai vocabulary knowledge among third year students at The Early Learning Centre International School.

The samples consisted of fifteen students from third year classes. All of the samples were chosen by Simple Random Sampling, selecting one class from two separate classes. There were eight learning management plans, a pre-test, and a success of learning evaluation used in this research. The formulas that were used to evaluate the statistical data were found to be at an efficiency of 80/80 (E1/E2).

The results of the study indicated that Mind Map Learning Activities to enhance Thai vocabulary knowledge for third year students at The Early Learning Centre International School were successful in term of the mean posttest scores: 93.3%. The posttest scores were higher than the pretest scores of 70.3 %. The results of the formative test scores were 94.6%. These scores performed at an efficiency of 94.6/93.3, which was higher than the set criteria of 80/80. The results revealed that Mind Map Learning Activities to enhance Thai vocabulary knowledge for third year students at The Early Learning Centre International School was an efficient method, which supported further learning achievement. Additionally, the students received higher scores than the set criteria.

สารนิพนธ์
เรื่อง
การใช้เทคนิคแผนผังความคิดสอนคำศัพท์ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นเียร์ 3
โรงเรียนนานาชาติดีเออร์ลีเลิร์นนิ่งเซนเตอร์
ของ
นภารศม์ เลหาโชติสาร

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)
วันที่ เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2559

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมพาภรณ์ บุญประเสริฐ)

.....ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมพาภรณ์ บุญประเสริฐ)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์รุ่งฤดี แผลงสร)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมเกียรติ คู่ทวีกุล)

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมพาภรณ์ บุญประเสริฐ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ อาจารย์ ดร. วิชชุกร ทองหล่อ ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร รองศาสตราจารย์รุ่งฤดี แผลงศรี และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมเกียรติ คู่ทวีกุล กรรมการสอบสารนิพนธ์ ขอกราบขอบพระคุณที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แก่ไขสารนิพนธ์จนเสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความเมตตาของทุกท่านเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์รุ่งฤดี แผลงศรี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประภาส เพ็งฟุ้ง และ อาจารย์เพชร วิจิตรนาวิน ผู้เชี่ยวชาญที่ให้ความอนุเคราะห์สละเวลาให้คำแนะนำ ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณะผู้บริหารโรงเรียนนานาชาติดิเออร์ลีเลิร์นนิ่งเซนเตอร์ ที่ให้ความอนุเคราะห์ ในการดำเนินการทดลองกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ขอขอบใจเพื่อนครูวิชาภาษาและวัฒนธรรมไทยที่ให้ความสนับสนุนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นไปอย่างราบรื่นและให้กำลังใจในการทำงานเสมอ และขอขอบคุณนักเรียนชั้นเียร์ 3 ทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการศึกษาวิจัยครั้งนี้สำเร็จด้วยความเรียบร้อย

ขอกราบขอบพระคุณบิดามารดา ขอขอบคุณและขอบใจพี่และน้องที่คอยให้กำลังใจ และให้การสนับสนุนทุกด้าน ทำให้สารนิพนธ์สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอขอบใจคุณชนิษฐ์กานต์ สุขพงษ์ไทย เพื่อนที่มอบน้ำใจสละเวลาให้ความช่วยเหลือในการวาดภาพประกอบแผนผังความคิดและแผนการจัดการเรียนรู้ในสารนิพนธ์ และกัลยาณมิตรเพื่อนนิสิตปริญญาโท สาขาการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดีมาโดยตลอด

สุดท้ายนี้ คุณประโยชน์ของสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดามารดา ครู อาจารย์ทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอน ประสิทธิ์ประสาทความรู้ให้ผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา จนผู้วิจัยประสบความสำเร็จในวันนี้

นภารัตน์ เลหาโชติสาร

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	2
ความสำคัญของการวิจัย	3
ขอบเขตการวิจัย	3
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	3
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	3
ระยะเวลาในการดำเนินการศึกษาค้นคว้า	3
ข้อตกลงเบื้องต้น	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย	5
สมมติฐานในการวิจัย	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแผนผังความคิด	6
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแผนผังความคิด	6
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแผนผังความคิด	12
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคำศัพท์	14
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดเกี่ยวกับคำศัพท์	14
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคำศัพท์	19
3 วิธีดำเนินการวิจัย	21
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	21
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	21
การดำเนินการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล	46
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	48
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	50
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	50
การวิเคราะห์ข้อมูล	50

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	56
สรุปผลการวิจัย.....	57
อภิปรายผล.....	57
ข้อเสนอแนะ.....	59
บรรณานุกรม.....	60
ภาคผนวก.....	64
ภาคผนวก ก.....	65
ภาคผนวก ข.....	71
ภาคผนวก ค.....	75
ภาคผนวก ง.....	158
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	163

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงระยะเวลาการศึกษาค้นคว้าและเก็บรวบรวมข้อมูล.....	3
2 แบบแผนการทดลอง.....	46
3 การดำเนินการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	47
4 แสดงคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบก่อนเรียน โดยแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ใช้เทคนิคแผนผังความคิดสอนคำศัพท์ภาษาไทย.....	51
5 แสดงคะแนนที่ได้จากการทำกิจกรรมและแบบฝึกหัดระหว่างการเรียน แต่ละแผนการสอนที่ใช้เทคนิคแผนผังความคิดสอนคำศัพท์ภาษาไทย.....	52
6 แสดงคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังจากเรียนครบทั้ง 8 แผนการสอนที่ใช้เทคนิคแผนผังความคิดสอน คำศัพท์ภาษาไทย.....	53
7 แสดงค่าประสิทธิภาพของแผนการสอนที่ใช้เทคนิคแผนผังความคิดสอน คำศัพท์ภาษาไทยสำหรับนักเรียนระดับชั้นเียร์ 3 โรงเรียนนานาชาติ ดิเออร์ลีเลิร์นนิ่งเซนเตอร์ ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80.....	55
8 แสดงผลการประเมินคุณภาพการจัดการเรียนรู้ใช้เทคนิคแผนผังความคิดสอน คำศัพท์ภาษาไทยหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ครอบครัว.....	66
9 แสดงผลการประเมินคุณภาพการจัดการเรียนรู้ใช้เทคนิคแผนผังความคิดสอน คำศัพท์ภาษาไทยหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง เครื่องแต่งกาย.....	67
10 แสดงผลการประเมินคุณภาพการจัดการเรียนรู้ใช้เทคนิคแผนผังความคิด สอนคำศัพท์ภาษาไทยหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง ธงชาติไทย.....	68
11 แสดงผลการประเมินคุณภาพการจัดการเรียนรู้ใช้เทคนิคแผนผังความคิด สอนคำศัพท์ภาษาไทยหน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง วันลอยกระทง.....	69
12 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กับจุดประสงค์การเรียนรู้.....	70

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
2 การแตกของเส้นเซลล์สมอง.....	9
3 การแตกกิ่งก้านของต้นไม้.....	9
4 แสดงกฎเกณฑ์ของแผนผังความคิด.....	10
5 แสดงความแตกต่างของแผนผังความคิดกับแผนภูมิอื่น ๆ.....	11

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การจัดการเรียนการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศให้มีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จได้นั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายด้าน กระบวนการสอนที่ใช้เทคนิควิธีการสอนที่น่าสนใจ และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน จะส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกปฏิบัติ ได้เกิดการเรียนรู้ และเกิดความเข้าใจในเนื้อหาบทเรียนมากยิ่งขึ้น ครูผู้สอนจะต้องจัดกิจกรรมทางภาษาที่มุ่งเน้นการฝึกทักษะ กระบวนการคิด และการประยุกต์ความรู้มาใช้ได้จริง โดยการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียน และสร้างสภาพแวดล้อมที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ดังที่ ทิศนา ขัมมณี (2550: 121) ได้กล่าวถึงการจัดกระบวนการสอนว่า การสอนให้ได้ผลดีนั้นควรจะต้องเริ่มที่หลักการ แล้วจัดกระบวนการสอนให้สอดคล้องกับหลักการโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน และเทคนิคการสอนซึ่งมีอยู่หลากหลายเข้ามาช่วยให้กระบวนการสอนเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมทางภาษาที่เน้นการฝึกทักษะ โดยจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมฝึกปฏิบัติในกิจกรรมการเรียน

กิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิคแผนผังความคิด (Mind Map) เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบหนึ่งที่มีแนวความคิดว่า การเรียนการสอนโดยใช้สิ่งที่เป็นรูปธรรมจะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้จากการฝึกกระทำด้วยตนเอง ช่วยให้เกิดการเรียนรู้อย่างตื่นตัว (Active Learning) อีกทั้งยังช่วยให้ผู้เรียนสามารถสรุปสาระความคิดของเนื้อหาที่เรียน และช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเชื่อมโยงความคิดและข้อมูลได้ ดังที่โทนี บูซาน (Tony Buzan, 2556) ได้กล่าวไว้ในการประชุมอบรมสัมมนาเรื่อง การสอนเพื่อพัฒนาสมอง 2 ซีก ด้วยเทคนิคแผนผังความคิด Mind Maps สำหรับเด็ก เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2556 ว่า

“การเพิ่มศักยภาพสมองด้วยเทคนิค “แผนผังความคิด” (Mind Map®) เป็นการปลดล๊อคศักยภาพสมองให้แก่เด็ก เพราะสมองของเด็กนั้นมีเซลล์สมองมากถึงแสนล้านเซลล์ แต่อาจได้ใช้แสนล้านเซลล์สมองนั้นเพียงแค่ 1% เท่านั้น ทั้งที่ปกติเด็กๆ จะมีพฤติกรรมสนใจทุกอย่างรอบตัว จะเกิดการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วและมีความคิดสร้างสรรค์ เด็กๆ จะเกิดความคิดที่เป็นแผนผังในสมองโดยอัตโนมัติ เพราะสมองของมนุษย์เป็นสิ่งที่ไม่ธรรมดา สมองเป็นเครื่องประมวลผลแบบซูเปอร์พาวเวอร์ (Super Power) ที่สามารถคิดอย่างไร้ขอบเขต และมีการคิดแบบเป็นรัศมี (Radiant Thinking) โดยเฉพาะสมองของมนุษย์ในวัยเด็กจะเป็นช่วงเวลาที่มีศักยภาพในระดับสูง เด็กๆ จึงเป็นอัจฉริยะตัวจิ๋วที่แสนฉลาด ผู้ใหญ่ควรมีหน้าที่ช่วยกระตุ้นและทำให้ศักยภาพของเด็กๆ เปร่งบาน ทั้งนี้การใช้เทคนิคแผนผังความคิด (Mind Map®) จะช่วยให้เกิดความคิดเชื่อมโยงและเกิดการทำงานอย่างสมดุลของสมองทั้งซีกซ้ายและซีกขวา ทำให้เด็กมีสมาธิ มีความจำดี และมีความคิดสร้างสรรค์ในการคิดแก้ปัญหาได้อย่างไม่รู้จัก”

และในการประชุมอบรมสัมมนาเดียวกันนี้ ในเรื่องการสอนเพื่อพัฒนาสมอง 2 ชัก ด้วยเทคนิคแผนผังความคิด Mind Maps สำหรับเด็ก เฮนรี ทอย (Henry Toi. 2556) ได้กล่าวถึงเทคนิคแผนผังความคิดกับการเรียนรู้คำศัพท์ไว้ว่า

“แผนผังความคิด (Mind Map®) เป็นการออกแบบการจัดบันทึกเพื่อรองรับและสนับสนุนทักษะอันมหาศาลของสมอง ด้วยการช่วยการจัดเก็บข้อมูลอันมากมายให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ การทำแผนผังความคิด (Mind Mapping) ในการเรียนภาษา และเรียนรู้คำศัพท์ เปลี่ยนการเรียนการสอนจากการเขียน และการจดบันทึกเพียงแต่ตัวอักษรเป็นประโยคยาวๆ แบบเดิม ให้เป็นการจัดการเรียนรู้ด้วยการใช้รูปภาพ เส้น สี และถ้อยคำ เพื่อเน้นคำศัพท์นั้นๆ ที่เรียน จะช่วยส่งเสริมให้สมองสามารถจดจำได้ดีขึ้น อีกทั้งยังช่วยให้สามารถเรียกหรือฟื้นข้อมูล จากคลังคำศัพท์ในสมองได้ตามความต้องการ จึงถือได้ว่าเทคนิคแผนผังความคิด (Mind Map®) เป็นเครื่องมือการเรียนการสอนชั้นยอดชนิดหนึ่ง”

จากการที่ผู้วิจัยเป็นครูผู้สอนภาษาไทยในโรงเรียนนานาชาติติเออร์ลีเลิร์นนิ่งเซนเตอร์ พบว่าการเรียนการสอนวิชาภาษาและวัฒนธรรมไทยให้กับนักเรียนที่เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ ยังมีอุปสรรคในการเรียนการสอน อาทิ เวลาเรียนของวิชาภาษาไทยเป็นเพียงวิชาพิเศษที่มีการจัดการเรียนการสอนเพียง 3 ครั้งต่อสัปดาห์ ในขณะที่ชั้นเรียนวิชาหลักวิชาอื่น ๆ ใช้ภาษาอังกฤษในการเรียนการสอนตามรูปแบบของโรงเรียนนานาชาติ ซึ่งผู้วิจัยสังเกตว่านักเรียนส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ ความเข้าใจ และยังเกิดความสับสนในการใช้คำศัพท์ภาษาไทย เนื่องจากนักเรียนใช้ภาษาอังกฤษหรือภาษาแม่ของตนเองในการสื่อสารในชีวิตประจำวันทั้งที่โรงเรียนและที่บ้าน นักเรียนจึงมักจะใช้ภาษาอังกฤษหรือภาษาแม่ของตนเองปนกับภาษาไทยในการสื่อสาร นักเรียนไม่สามารถใช้ภาษาไทยในการสื่อสารแม้จะเป็นคำศัพท์พื้นฐานเช่น คำศัพท์เรื่องครอบครัว และเครือญาติซึ่งเป็นเรื่องใกล้ตัว นักเรียนก็ยังเกิดความสับสน เพราะการเรียงลำดับเครือญาติของวัฒนธรรมต่างชาติในภาษาอังกฤษและภาษาแม่ของนักเรียนมีความแตกต่างจากภาษาไทยและวัฒนธรรมไทย อีกทั้งนักเรียนยังมีปัญหาการจำคำศัพท์ภาษาไทยไม่ได้ จึงไม่สามารถนำคำศัพท์ไปใช้สื่อสารในชีวิตประจำวันได้

จากสภาพปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิคแผนผังความคิดในการสอนคำศัพท์ภาษาไทยให้แก่นักเรียนระดับชั้นเียร์ 3 ในโรงเรียนนานาชาติติเออร์ลีเลิร์นนิ่งเซนเตอร์ เพื่อผลการวิจัยจะนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาผู้เรียนในการจดจำคำศัพท์ และเพิ่มพูนความรู้ความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์ในระดับที่สูงขึ้นต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อใช้เทคนิคแผนผังความคิดสอนคำศัพท์ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นเียร์ 3 โรงเรียนนานาชาติติเออร์ลีเลิร์นนิ่งเซนเตอร์

ความสำคัญของการวิจัย

ผลของการใช้เทคนิคแผนผังความคิดในการสอนคำศัพท์ภาษาไทยในครั้งนี้ จะทำให้

1. เพิ่มพูนความรู้ศัพท์ภาษาไทยและทำให้พัฒนาการจดจำคำศัพท์ สำหรับนักเรียนชั้นเียร์ 3 โรงเรียนนานาชาติติเออร์ลีเลิร์นนิ่งเซนเตอร์
2. เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนและสามารถนำกิจกรรมการสอนไปประยุกต์ใช้ให้แก่นักเรียนในโรงเรียนนานาชาติระดับชั้นอื่นๆ ได้

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนที่เรียนวิชาภาษาและวัฒนธรรมไทย ระดับชั้นเียร์ 3 โรงเรียนนานาชาติติเออร์ลีเลิร์นนิ่งเซนเตอร์ เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 30 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนที่เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ ระดับชั้นเียร์ 3 โรงเรียนนานาชาติติเออร์ลีเลิร์นนิ่งเซนเตอร์ จำนวน 15 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลากเลือก จำนวน 1 ห้องเรียน จากจำนวน 2 ห้องเรียน

ระยะเวลาในการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง ทำการดำเนินการทดลองที่โรงเรียนนานาชาติติเออร์ลีเลิร์นนิ่งเซนเตอร์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 ใช้เวลา ในการทดลอง 5 สัปดาห์ เริ่มดำเนินการทดลองโดยใช้แบบทดสอบก่อนเรียน 1 คาบเรียน ดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้เทคนิคแผนผังความคิดสอนคำศัพท์ 8 คาบเรียน และดำเนินการสอบด้วยแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 1 คาบเรียน คาบเรียนละ 45 นาที รวมเวลาในการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 10 คาบเรียน

ตาราง 1 แสดงระยะเวลาการศึกษาค้นคว้าและเก็บรวบรวมข้อมูล

ช่วงเวลา	ระยะเวลา	ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล
มี.ค. 2557-ก.ย. 2558	18 เดือน	ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแผนผังความคิด คำศัพท์ และการเรียนการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาประเทศ

ตาราง 1 (ต่อ)

ช่วงเวลา	ระยะเวลา	ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล
ต.ค.-พ.ย. 2558	2 เดือน	สร้างเครื่องมือ คือ แบบทดสอบก่อนเรียน แผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้เทคนิคแผนผังความคิดสอนคำศัพท์ และแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
พ.ย.2558-ก.พ. 2559	4 เดือน	ผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ และแก้ไขเครื่องมือตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ
15-29 มี.ค. 2559	15 วัน	ติดต่อเพื่อขอความอนุเคราะห์ทำการทดลองและเก็บข้อมูลจากโรงเรียนนานาชาติดิเออร์ลีเลิร์นนิ่งเซนเตอร์
9-30 พ.ค. 2559	10 วัน	ดำเนินการทดลองโดยใช้ แบบทดสอบก่อนเรียน แผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้เทคนิคแผนผังความคิดสอนคำศัพท์ 8 แผน และแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตามลำดับ
มิ.ย.-ส.ค. 2559	3 เดือน	ตรวจแบบทดสอบก่อนเรียน แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และใบงานจากการดำเนินการทดลองเสร็จสิ้นครบทุกแผนการเรียนรู้
ก.ย.-ต.ค. 2559	2 เดือน	ประมวลผลข้อมูลคะแนนจากการทดลอง วิเคราะห์ และอภิปรายผล

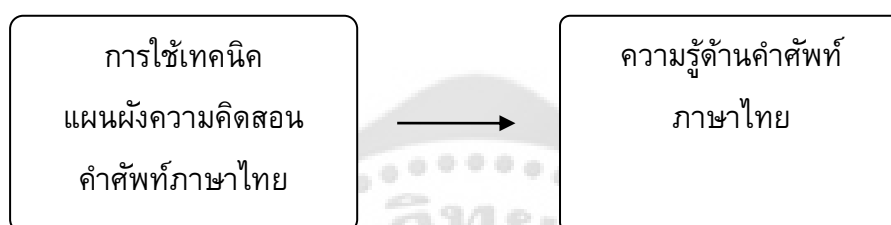
ข้อตกลงเบื้องต้น

1. เทคนิคแผนผังความคิด หมายถึง กิจกรรมการเรียนการสอนคำศัพท์ภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศที่นักเรียนมีส่วนร่วมในการประกอบกิจกรรม โดยใช้ เส้น คำ สี ภาพ เครื่องหมาย และรูปทรงเรขาคณิตแสดงความหมายเป็นแผนผัง ที่แสดงความสัมพันธ์ของมโนทัศน์หรือความคิดรวบยอด โดยเริ่มจาก มโนทัศน์หลัก ซึ่งทำหน้าที่เป็นชื่อเรื่อง แล้วแตกแขนงไปสู่มโนทัศน์รองและมโนทัศน์ย่อยๆ ซึ่งจะทำให้เกิดภาพแห่งการเชื่อมโยงขององค์ความรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างละเอียด

2. คำศัพท์ หมายถึง คำศัพท์ที่ผู้วิจัยได้คัดเลือกมาจากเนื้อหาสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทยและวัฒนธรรมไทยสำหรับนักเรียนชั้นเียร์ 3 โรงเรียนนานาชาติดิเออร์ลีเลิร์นนิ่งเซนเตอร์ ซึ่งคำศัพท์ที่คัดเลือกมานี้เป็นคำศัพท์ที่เป็น Content words คือคำศัพท์ที่มีความหมายในตัวเอง แสดงเนื้อหาในตัวเอง หลักในการคัดเลือกคำศัพท์ชุดนี้ ผู้วิจัยทำการคัดเลือกจากชุดคำศัพท์ซึ่งอยู่ในหมวดหมู่เดียวกัน จากสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทยและวัฒนธรรมไทยของโรงเรียน นำมาจัดการเรียนการสอนความรู้คำศัพท์ภาษาไทยด้วยกิจกรรมผังความคิด Mind Map

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การใช้เทคนิคแผนผังความคิดสอนคำศัพท์ภาษาไทย เพื่อพัฒนาความรู้ด้านคำศัพท์ กิจกรรมการเรียนการสอนคำศัพท์ภาษาไทยด้วยการใช้เทคนิคแผนผังความคิดนี้ นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิดที่แสดงความสัมพันธ์ของคำศัพท์ ซึ่งจะทำให้เกิดภาพแห่งการเชื่อมโยงขององค์ความรู้อย่างละเอียด เพื่อเพิ่มพูนความรู้วงศัพท์ภาษาไทยและ ทำให้พัฒนาการจดจำคำศัพท์

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

นักเรียนที่เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศที่ได้รับประสบการณ์การใช้เทคนิค แผนผังความคิดในการสอนน่าจะมีพัฒนาการความรู้ด้านคำศัพท์ภาษาไทย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยจะศึกษาเรื่องผลของการใช้กิจกรรมผังความคิดในการสอนความรู้คำศัพท์ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนานาชาติดิเออร์ลีเลิร์นนิ่งเซนเตอร์ โดยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมแผนผังความคิด
 - 1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแผนผังความคิด
 - 1.1.1 ความหมายของแผนผังความคิด
 - 1.1.2 กฎเกณฑ์ของการสร้างแผนผังความคิด
 - 1.1.3 แผนผังความคิดกับแผนภูมิอื่นๆ
 - 1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแผนผังความคิด
 - 1.2.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 1.2.2 งานวิจัยต่างประเทศ
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนคำศัพท์ภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ
 - 2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับคำศัพท์
 - 2.1.1 ความหมายและความสำคัญของคำศัพท์
 - 2.1.2 เทคนิคการสอนคำศัพท์
 - 2.1.3 กลวิธีสอนคำศัพท์ภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ
 - 2.1.4 การสอนคำศัพท์สำหรับเด็ก
 - 2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคำศัพท์

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมแผนผังความคิด

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแผนผังความคิด

1.1.1 ความหมายของแผนผังความคิด

แผนผังความคิด มีนักการศึกษาให้ความหมายไว้หลากหลายทัศนะ ดังนี้

บุชาน (Buzan. 2002: 59) ได้ให้ความหมายของแผนผังความคิด ไว้ว่า แผนผังความคิด (Mind Map) เป็นแผนผังหรือแผนภาพที่แสดงการคิดรอบทิศทาง เป็นแผนผังที่มีลักษณะเหมือนการทำงานตามธรรมชาติของสมองมนุษย์ และเป็นเทคนิคการแสดงออกด้วยภาพที่มีพลังนำไปสู่กุญแจสากลที่จะไขประตูไปสู่ศักยภาพของสมอง แผนผังความคิดนำไปประยุกต์ใช้ได้กับทุกแง่มุมของชีวิต ซึ่งทำให้การเรียนรู้ได้รับการพัฒนาและเกิดความคิดที่ชัดเจนขึ้นจะนำไปสู่การพัฒนาการกระทำต่างๆ ของมนุษย์ นอกจากนี้บุชานยังได้กล่าวถึง คุณลักษณะสำคัญของแผนที่ความคิดไว้ 4 ประการ ดังนี้

- 1) หัวเรื่องที่สนใจจะถูกสร้างขึ้นตรงกลางของแผนผัง
- 2) ใจความหลักของหัวเรื่องจะโยงเชื่อมต่อออกไปทุกทิศทางเปรียบเสมือนกิ่งก้านของต้นไม้ที่แตกแขนงออก
- 3) กิ่งก้านที่แตกแขนงออกมาประกอบด้วยภาพหรือคำสำคัญที่เขียนบนเส้นที่โยงกัน ส่วนของคำอื่นๆ ที่มีความสำคัญรองลงมาจะถูกเขียนบนกิ่งก้านที่แตกออกในลำดับต่อไป
- 4) กิ่งก้านจะถูกเชื่อมโยงกันในลักษณะที่แตกต่างกันตามตำแหน่งและความสำคัญ ของประเด็นต่างๆ

ไสว พักขาว (2542: 161) ได้ให้ความหมายว่าของแผนผังความคิดไว้ว่า เป็นแผนผัง หรือแผนภาพที่แสดงความสัมพันธ์ของมโนทัศน์หรือความคิดรวบยอด (Concept) ที่เริ่มจากมโนทัศน์หลัก (Main Concepts) ซึ่งทำหน้าที่เป็นชื่อเรื่อง แล้วแตกแขนงไปสู่สมโนทัศน์รองและ มโนทัศน์ย่อยๆ กระจายออกไปโดยรอบคล้ายกับลักษณะของเซลล์สมองซึ่งจะทำให้เกิดภาพ แห่งการเชื่อมโยงขององค์ความรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างละเอียดทุกแง่มุม

ทิตนา แคมมณี (2545: 387) ได้ให้ความหมายของแผนผังความคิดไว้ว่า แผนผัง ความคิดเป็นแผนผังที่แสดงความสัมพันธ์ของสาระหรือความคิดต่างๆ โดยใช้ เส้น คำ ระยะห่างจากจุดศูนย์กลาง สี เครื่องหมาย รูปทรงเรขาคณิตและภาพแสดงความหมาย

ธัญญา ผลอนันต์ (2546: 53) ได้ให้ความหมายว่าของแผนผังความคิดไว้ว่า แผนผังความคิด เป็นเครื่องมือจัดการความคิดของผู้เรียน ที่นำเอาทักษะของสมองทั้งสองซีกที่ทำงานต่างกัน โดยใช้การเชื่อมโยงกันของข้อมูลและจินตนาการ ได้มีการนำการใช้แผนผังความคิด มาปรับเปลี่ยนการจัดบันทึกให้เป็นรูปแบบใหม่ โดยการเน้นให้มีการใช้สีสัน แล้วนำสัญลักษณ์รูปภาพหรือภาพวาดมาเกี่ยวข้อง การใช้แผนผังความคิดนี้จะช่วยให้สมองเกิดความจำ และยังช่วยจัดระบบความคิดของผู้เรียนได้ดี

ภาวิณี กระแสร์ญาณ (2556) ได้กล่าวถึง การพัฒนาการคิดโดยใช้ Mind Mapping ไว้ว่า แผนที่ความคิดหรือแผนผังความคิด (Mind Map) เป็นการนำเอาทฤษฎีที่เกี่ยวกับสมองไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุด การเขียนแผนผังความคิด (Mind Map) นั้น เกิดจากการใช้ทักษะทั้งหมดของสมองหรือเป็นการทำงานร่วมกันของสมองทั้ง 2 ซีก คือสมองซีกซ้ายและซีกขวา ซึ่งสมองซีกซ้ายจะทำหน้าที่ในการวิเคราะห์ คำ ภาษา สัญลักษณ์ ระบบ ลำดับ ความเป็นเหตุผลการตรรกวิทยา ส่วนสมองซีกขวากจะทำหน้าที่สังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ จินตนาการ ศิลปะ และความงาม โดยมีแถบเส้นประสาทคอร์ปัสคัลโลซัมเป็นเสมือนสะพานเชื่อมข้อมูลจากสมองทั้ง 2 ซีก ดังนั้นแผนที่หรือแผนผังความคิด (Mind Mapping) จึงใช้ในการแสดงการเชื่อมโยงข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ระหว่างความคิดหลัก ความคิดรอง และความคิดย่อย ที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันและเชื่อมโยงกัน ทำให้สามารถแสดงข้อมูลต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากความหมายของแผนผังความคิดที่ได้กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า แผนผังความคิดเป็นแผนผัง หรือแผนภาพที่แสดงความสัมพันธ์ และการเชื่อมโยงของสาระความคิดในเรื่องต่างๆ จากความคิดหลักแตกกิ่งก้านออกไปสู่ความคิดรอง และความคิดย่อย ตามลำดับ แสดงออกมาให้เห็นเป็นโครงสร้างภาพรวม โดยการใช้ เส้น, สี, คำ, ภาพ, เครื่องหมาย และสัญลักษณ์ เพื่อเน้นให้เกิดความชัดเจนในการแสดงความหมายและความเชื่อมโยงของความคิดหรือสาระนั้นๆ

1.1.2 กฎเกณฑ์ของการสร้างแผนผังความคิด (Laws of Mind Mapping)

โทนี บูซาน (ธัญญา ผลอนันต์. 2551: 82-95; อ้างอิงจาก Tony Buzan. 1997) ได้กำหนดกฎเกณฑ์และกำหนดลักษณะพื้นฐานที่ควรจะต้องมีในแผนผังความคิดทุกแผนผัง ดังนี้

1) ใช้การเน้นความสำคัญ

การใช้รูปภาพตรงกลางเสมอ ใช้ภาพตลอดเวลาในการเขียนแผนผังความคิดใช้สีอย่างน้อย 3 สีเสมอ ใช้มิติในภาพ รอบ ๆ คำ ต่าง ๆ ใช้พื้นที่ว่างอย่างมีระเบียบเหมาะสม การใช้สีเดียวกัน เชื่อมโยงความคิดกลุ่มเดียวกัน การใช้คำ เส้น และรูปภาพที่มีขนาดแตกต่างกัน เส้นกิ่งก้านที่มีขนาดใหญ่แตกออกไปเป็นเส้นขนาดเล็กลงเรื่อย ๆ

2) ใช้ความเชื่อมโยง

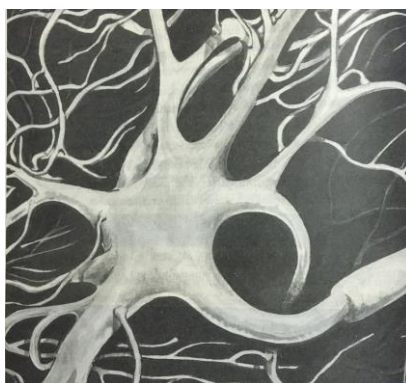
ใช้ลูกศร เมื่อต้องการเชื่อมโยง ใช้สี ใช้รหัส การใช้รูปภาพและคำที่มีมิติ เช่นการเขียนคำ หรือวาดภาพในแบบ 3 มิติ มิติจะทำให้ คำสามารถรับและเข้าใจง่าย ส่งผลให้การจำและการสื่อสารง่ายขึ้น ช่วยให้เกิดความเข้าใจแผนที่ความคิดได้ดีขึ้น

3) ความชัดเจน

ใช้คำกุกุญแจ (ประเด็น) เพียงคำเดียว เขียนคำกุกุญแจไว้บนเส้นภาษาอังกฤษใช้ตัวอักษรตัวพิมพ์ทั้งหมด เขียนคำกุกุญแจไว้บนเส้น เส้นมีความยาวเท่ากับคำ เส้นหลักต้องหนา เส้นต้องเป็นเส้นโค้ง แผนผังต้องต่อเนื่อง ไม่ขาดตอน คำควรอยู่แนวนอน ไม่กลับหัว ลากเส้นเชื่อมรูปภาพตรงกลางแผ่ออกเป็นรัศมีรอบ ๆ

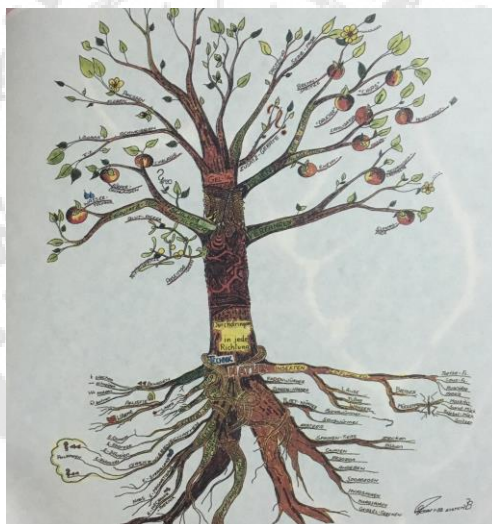
4) สร้างรูปแบบของตนเองขณะที่ยังคงรักษากฎเกณฑ์ของการเขียนแผนผังความคิด โดยวางแบบ ใช้ลำดับ ใช้ลำดับตัวเลข ตัวพยัญชนะก็สามารถนำมาทำลำดับแทนตัวเลขได้ ผู้เขียนแผนผังความคิดสามารถใช้แผนผังความคิดของตนเองนั้นทบทวนความคิดได้อย่างชัดเจน การทำแผนผังความคิดที่เป็นรูปแบบของตนเอง จะทำให้ผู้ที่เขียนเข้าใจแผนผังความคิดของตนเองได้เป็นอย่างดี

ลักษณะการเขียนแผนผังความคิด ที่มีการลากเส้นเชื่อมเริ่มจากรูปภาพตรงกลางแผ่ออกเป็นรัศมีรอบ ๆ ศูนย์กลางเปรียบเหมือนการแตกกิ่งก้านของต้นไม้ หรือการแตกเซลล์ของเส้นเซลล์สมอง ดังภาพประกอบ

ภาพประกอบ 2 การแตกของเส้นเซลล์สมอง

ที่มา: บุษาน, โทนี. (2551). คัมภีร์ Mind Map. กรุงเทพฯ: ขวัญข้าว'94

ภาพประกอบ 3 การแตกกิ่งก้านของต้นไม้

ที่มา: บุษาน, โทนี. (2551). คัมภีร์ Mind Map. กรุงเทพฯ: ขวัญข้าว'94.

โทนี บุษาน (สัญญา ผลอนันต์. 2551: 121-122; อ้างอิงจาก Tony Buzan. 2006) ได้สรุปขั้นตอนและกฎการสร้างแผนผังความคิดไว้ดังนี้

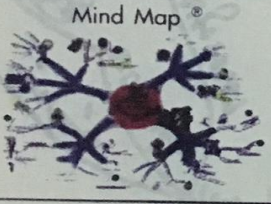
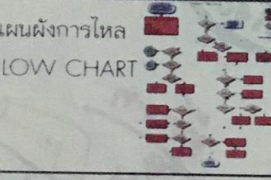
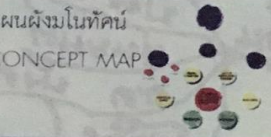
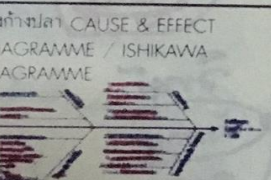
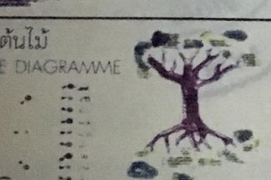
- 1) เริ่มต้นด้วย แก่นแกนเป็นภาพสื่ออยู่ตรงกึ่งกลางหน้ากระดาษ ภาพ ๆ เดียวมีค่ากว่าคำพันคำ และสามารถช่วยให้เกิดความคิดสร้างสรรค์และเพิ่มความจำได้มากขึ้น ใหวางกระดาษตามแนวนอน

1.1.3 แผนผังความคิดกับแผนภูมิอื่นๆ

โทนี บูซาน (ัญญา ผลอนันต์. 2551: 120-121; อ้างอิงจาก Tony Buzan. 2006) ได้อธิบายถึงความแตกต่างในแง่ของที่มา ลักษณะเฉพาะ การใช้งาน และความแตกต่างของแผนผังความคิดกับแผนภูมิอื่นๆ ไว้ดังนี้

ในอดีตมีการจัดบันทึกหลายรูปแบบมากมายที่มีความใกล้เคียงกับการใช้แผนผังความคิด มีเครื่องมือในการคิดและนำเสนออยู่หลายชุด เช่น ผังต้นไม้ (Tree Diagramme) ผังก้างปลา (Fish Bone Diagramme) และผังมโนทัศน์ (Concept Mapping) จึงทำให้เกิดความสับสน ในการใช้แผนผังต่างๆ

ตารางต่อไปนี้แสดงที่มา ลักษณะเฉพาะ การใช้งาน และความแตกต่างของแผนผังความคิดและแผนภูมิอื่นๆ

เครื่องมือ	ลักษณะ	ที่มา	การใช้งาน
 Mind Map®	เรื่องสำคัญอยู่กึ่งกลางหน้าใช้ภาพ สีสันเชื่อมโยงเชื่อมความคิดหรือข้อมูลอย่างอิสระ กระจายรอบทิศทาง ใช้สมองสองซีก	Tony Buzan ต้องการให้เราใช้ศักยภาพของสมองอย่างเต็มที่ ให้เห็นความคิดและขยายความคิด ความเห็นออกไปได้ไม่มีที่สิ้นสุด	■ เกือบทุกอย่างที่แผนผังอื่น ๆ ใช้ได้ ■ ความคิดสร้างสรรค์ ■ ช่วยความจำ ■ เห็นความคิด / ภาพรวม
 แผนผังการไหล FLOW CHART	ตารางหรือแผนภาพที่มีเส้นแสดงทิศทางการเคลื่อนไหวและพฤติกรรม อาจมีเวลาหรือประเภทของกิจกรรมกำกับ	แสดงขั้นตอนย่อย ๆ ของปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น ให้เห็นชัดเจนยิ่งขึ้น เพื่อนำไปวิเคราะห์ปัญหา พัฒนา ปรับปรุงให้ดีขึ้น	■ แยกย่อย ■ วิเคราะห์ปัญหา ■ ปรับปรุง / พัฒนา
 แผนผังมโนทัศน์ CONCEPT MAP	ข้อมูล/ความคิดอยู่ในวงกลมหรือรูปเหลี่ยมเชื่อมโยงโดยเส้นแสดงทิศทางหรือความสัมพันธ์	แสดงความสัมพันธ์ของข้อมูล ความคิดหรือความรู้เพื่อให้ง่ายต่อความเข้าใจ	■ อธิบายความคิดที่ซับซ้อน ■ เห็นความสัมพันธ์
 ผังก้างปลา CAUSE & EFFECT DIAGRAMME / ISHIKAWA DIAGRAMME	ประเด็นปัญหาอยู่ปลายด้านหนึ่งของผังก้างปลาแสดงเป็นลูกศรไปทางประเด็นปัญหา สาเหตุย่อย ๆ แยกออกไปจากสาเหตุใหญ่	แสดงความสัมพันธ์อย่างเป็นระบบของหลากหลายสาเหตุที่เป็นไปได้เมื่อเกิดปัญหาขึ้นมา	■ ค้นหาสาเหตุปัญหา ■ ศึกษากระบวนการ ■ แนวทางระดมสมอง
 ผังต้นไม้ TREE DIAGRAMME	ภาพรวมเป็นสามเหลี่ยมภายในมีกล่องบรรจุข้อมูลหรือความคิดที่มีเส้นโยงยึด แดกลงไปคล้ายปิระมิด	เลือกสรรวิธี ข้อมูล ความคิดที่ดีที่สุดจากความเป็นไปได้หลาย ๆ อย่าง	■ แก้ปัญหาภายใต้กรอบ ■ ความเห็นในทางเดียวกัน ■ เห็นความสัมพันธ์

ภาพประกอบ 5 แสดงความแตกต่างของแผนผังความคิดกับแผนภูมิอื่น ๆ

ที่มา: บูซาน, โทนี. (2551). ใช้หัวคิด. กรุงเทพฯ: ขวัญข้าว'94

อีกทั้งได้สรุปข้อดีของการใช้แผนผังความคิดกับการจดบันทึกแบบเส้นตรง ไว้ดังนี้

- 1) การใช้แผนผังความคิด ศูนย์กลางหรือความคิดหลักจะถูกกำหนดขึ้นอย่างเด่นชัดกว่าเดิม
- 2) ความสัมพันธ์ที่สำคัญของแต่ละความคิดมีการเชื่อมโยงให้เห็นอย่างชัดเจน โดยความคิดที่สำคัญกว่าอยู่ใกล้จุดศูนย์กลางมากกว่า
- 3) การเชื่อมโยงระหว่างคำสำคัญจะเห็นได้อย่างชัดเจน
- 4) ทำให้พื้นความจำและทบทวนได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น
- 5) โครงสร้างของแผนผังความคิดช่วยให้สามารถเพิ่มเติมข้อมูลใหม่ ได้ง่ายขึ้น โดยที่ข้อมูลจะไม่กระจัดกระจาย
- 6) แผนผังความคิดแต่ละแผนผังจะมีลักษณะที่ต่างกัน ทำให้พื้นความจำได้ง่ายขึ้น
- 7) เกิดการบันทึกข้อมูลในเชิงสร้างสรรค์มากขึ้น เพราะลักษณะปลายเปิดของแผนผังความคิดจะช่วยให้สมองพร้อมที่จะเกาะเกี่ยวคำและความคิดใหม่ได้ทันที

จากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแผนผังความคิด สรุปได้ว่า แผนผังความคิด เป็นแผนผัง หรือแผนภาพที่แสดงความสัมพันธ์ และการเชื่อมโยงของสาระความคิดในเรื่องต่างๆ การนำเทคนิค แผนผังความคิด (Mind Map) มาใช้ในการเรียนการสอนมีส่วนช่วยให้เกิดการกระตุ้นศักยภาพสมองในการจัดระเบียบความคิดและความจำ ช่วยให้เกิดความคิดเชื่อมโยงและเกิดการทำงานอย่างสมดุลของสมองทั้งซีกซ้ายและซีกขวา ทำให้มีสมาธิ ทำให้สามารถจำได้ดีขึ้น มีความคิดสร้างสรรค์ ทั้งยังเสริมสร้างทักษะในการวิเคราะห์ และการสังเคราะห์ข้อมูล อันเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนให้สามารถนำไปใช้ในการคิดแก้ปัญหาต่อยอดการเรียนรู้ต่อไป

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแผนผังความคิด

1.2.1 งานวิจัยในประเทศ

สมาน ถาวรรัตนวิช (2541: บทคัดย่อ) วิจัยเรื่องผลของการฝึกใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญา (Mind Map) ที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 42 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 21 คน ซึ่งกลุ่มทดลองได้รับการฝึกใช้เทคนิค แผนผังทางปัญญา จำนวน 12 ครั้ง ส่วนกลุ่มควบคุมทำกิจกรรมตามปกติ และวัดความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างทุกคนด้วยแบบวัดความคิดสร้างสรรค์ของทอแรนซ์ในระยะก่อนการทดลองและหลังการทดลอง และวัดความคิดสร้างสรรค์จากงานประดิษฐ์ของนักเรียนในระยะหลังการทดลอง ผลการวิจัยพบว่า คะแนนความคิดสร้างสรรค์หลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมในแต่ละระดับของลักษณะบุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 คะแนนความคิดสร้างสรรค์หลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองสูงกว่า ก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และคะแนนความคิดสร้างสรรค์จากงานประดิษฐ์ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน

สุพรรณิ สุวรรณจรัส (2543: บทคัดย่อ) วิจัยเรื่องผลของการใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญาที่มีต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนีย์) จำนวน 116 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 58 คน กลุ่มทดลองได้รับการใช้แผนผังทางปัญญาจำนวน 10 กิจกรรม กลุ่มควบคุมทำการสอนตามปกติ ได้ทำการเก็บข้อมูล 3 ระยะ คือ ระยะ ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และติดตามผล โดยใช้แบบทดสอบการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยของการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนกลุ่มทดลองสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ค่าเฉลี่ยของการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนกลุ่มทดลองหลังทดลองสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และไม่พบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนการคิดอย่างมีวิจารณญาณในระยะหลังทดลองกับระยะติดตามผล

สมคิด เจริญหิรัญ (2548: บทคัดย่อ) วิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยวิธีการแผนที่ความคิด (Mind Mapping) โดยผลการวิจัยพบว่า ความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่เพิ่มขึ้นของนักเรียนหลักจากเรียนโดยวิธีการแผนที่ความคิดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนอกจากนี้ ความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่เพิ่มขึ้นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยวิธีการแผนที่ความคิด (Mind Mapping) ระหว่างนักเรียนที่มีความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์แตกต่างกัน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุริพร เรื่องสม (2550: บทคัดย่อ) วิจัยเรื่องการพัฒนาชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิดวิชาสุขศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มโรงเรียนวิเศษเมืองทอง เขตพื้นที่การศึกษาอ่างทอง เพื่อพัฒนาชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ โดยใช้แผนผังความคิด เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนกับหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิด ผู้วิจัยสร้างชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ขึ้น จำนวน 1 ชุด แบ่งเป็นศูนย์การเรียนรู้จำนวน 4 ศูนย์การเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิดหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อชุดการสอนในระดับมาก

1.2.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ออสกัลู เคสเลส (Ozgul Keles. 2012) วิจัยเรื่องแผนผังความคิดในความคิดเห็นของครูที่สอนชั้นประถมวัย สรรวจความคิดเห็นครูที่สอนในระดับชั้นประถมวัย จำนวน 24 คน เป็นครูที่มีประสบการณ์ สอน 2-21 ปี ที่ได้เข้าร่วมโครงการอบรมหลักสูตร “Teaching Thinking Science Consulting Course” โดยการอบรมนี้ได้จัดให้ครูที่สอนระดับชั้นประถมวัยที่เข้าร่วมโครงการได้ศึกษาเรียนรู้หลักการของเทคนิคแผนผังความคิด Mind Map หลังจากจบโครงการอบรมได้ทำการสำรวจความคิดเห็นครูที่เข้ารับการอบรม โดยใช้แบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามปลายเปิด

จำนวน 6 หัวข้อหลักถามความคิดเห็นครูเกี่ยวกับแผนผังความคิดและการนำแผนผังความคิดไปใช้ในการสอน ผลการวิเคราะห์พบว่า ครูชั้นประถมวัยที่เข้ารับการอบรม มีความคิดเห็นว่าการใช้แผนผังความคิดในการสอนในชั้นเรียนจะช่วยพัฒนาการสอนของครู ทั้งทางด้านการจัดการวางแผนการสอนและการประเมินผลการเรียนรู้ รวมไปถึงจะช่วยให้การเรียนการสอนมีความสนุกสนานมากขึ้น

Wang Wen-Cheng, Lee Chung-Chieh and Chu Ying-Chieh วิจัยเรื่องการพัฒนาการคิดเชิงสร้างสรรค์ (Creative Thinking) ของเด็กเล็กด้วยการใช้แผนผังความคิด (Mind Mapping) โดยการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร หนังสือ บทความ และงานวิจัย ความมุ่งหมายของงานวิจัย เพื่อหาศึกษาเกี่ยวกับการนำแผนผังความคิดไปประยุกต์ใช้กับเด็กเล็กเพื่อพัฒนาการคิดเชิงสร้างสรรค์ จากการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร บทความ และงานวิจัย พบว่า แผนผังความคิดมีผลช่วยพัฒนาการคิดเชิงสร้างสรรค์ของปฐมวัย และมีผลช่วยเสริมสร้างความเข้าใจของเด็กปฐมวัยในการเรียนรู้ให้สามารถเกิดความเข้าใจได้ง่ายขึ้น โดยที่แผนผังความคิดจะช่วยส่งเสริมเด็กให้ได้เรียนรู้ผ่านสื่อการเรียนรู้ที่เป็นรูปธรรม เพราะแผนผังความคิดเป็นสื่อที่เป็นรูปธรรมที่ชัดเจนชนิดหนึ่ง เนื่องจากการเขียนแผนผังความคิด เป็นการใช้สีสรรที่หลากหลาย ร่วมกับรูปภาพ และคำสำคัญ (Key Word) เป็นองค์ประกอบร่วมกัน ทำให้สามารถดึงดูดความสนใจจากเด็กเล็กได้ดีอีกทั้ง แผนผังความคิดยังเป็นแผนผังที่แสดงถึงการผสมผสานร่วมกันของสมองซีกซ้ายและซีกขวา ซึ่งจะช่วยให้เด็กเล็กเกิดการคิด การจำ การวิเคราะห์ ทั้งยังเป็นผลกระตุ้นให้เกิดแรงบันดาลใจในการคิดเชิงสร้างสรรค์ได้อีกด้วย

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแผนผังความคิดทั้งในประเทศและต่างประเทศ สรุปได้ว่า แผนผังความคิดเป็นเครื่องมือหรือเป็นเทคนิคการสอนชนิดหนึ่ง ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ในหลายวิชา หลายระดับชั้นเรียน ตั้งแต่เด็กเล็กไปจนถึงนักเรียนในระดับชั้นสูงขึ้นไป การใช้แผนผังความคิดในการสอนในชั้นเรียนสามารถช่วยให้นักเรียนเกิดการคิด การจำ การวิเคราะห์ กระตุ้นให้เกิดแรงบันดาลใจในการคิดเชิงสร้างสรรค์ และสามารถช่วยพัฒนาการสอนของครู ทั้งทางด้านการจัดการวางแผนการสอน และการประเมินผลการเรียนรู้ รวมไปถึงจะช่วยให้การเรียนการสอนมีความสนุกสนานมากขึ้นด้วย

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคำศัพท์

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเกี่ยวกับคำศัพท์

2.1.1 ความหมายและความสำคัญของคำศัพท์

ศิธร แสงธนู และคิต พงษ์ทัต. (2521: 35) ให้ความหมายคำศัพท์ไว้ว่า คือ กลุ่มคำที่มีความหมายแสดงให้รู้ว่า เป็น คน สัตว์ สิ่งของ อาการ หรือ ลักษณะอาการ

บารุง โตรัตน์ (2524: 10) ได้ให้ความสำคัญของคำศัพท์ไว้ว่า ในการเรียนภาษาต่างประเทศนั้น นักเรียนที่เรียนภาษาต่างประเทศมักจะให้ความสนใจในเรื่องคำศัพท์ก่อนเนื้อหาเรื่องอื่น เมื่อเรียนรู้คำศัพท์แล้วจึงเริ่มนำคำศัพท์เหล่านั้นมาฝึกใช้สร้างประโยคตามลำดับต่อมา การเรียนรู้เรื่องคำศัพท์จึงมีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าการเรียนรู้ไวยากรณ์ หรือการเรียนรู้โครงสร้างของประโยค

มอริส (Morris. 1984: 634) ได้ให้ความหมายของคำศัพท์ว่า เป็นคำทุกคำในภาษาที่คนใช้กันอยู่และเป็นที่เข้าใจโดยทั่วไป หรือเป็นที่เข้าใจในเฉพาะกลุ่มคน ในวงสังคม ในวงการอาชีพ หรือใช้กันเฉพาะในเชื้อชาติ คำศัพท์อาจได้แก่รายการคำ ที่ได้ถูกจัดเรียงตามระบบการเรียงอักษร พร้อมทั้งมีการอธิบายความหมาย การแปล และยกตัวอย่างประกอบ

วิลพร ธนสุวรรณ (2536: 12) ได้ให้ความสำคัญของคำศัพท์ไว้ว่า การเรียนภาษาที่หนึ่งซึ่งเป็นภาษาแม่ นั้น การมีความรู้เรื่องคำศัพท์ เป็นสิ่งที่สำคัญและมีประโยชน์ ในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศก็เช่นกัน การมีความรู้เรื่องคำศัพท์ก็เป็นสิ่งสำคัญเช่นเดียวกับการเรียนภาษาแม่ คำศัพท์ของภาษาใหม่ถือได้ว่าเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการเรียนรู้ทักษะต่าง ๆ ในระดับสูงขึ้นไป

ชิมมี อุปรา (2541: 14) กล่าวถึงความสำคัญของคำศัพท์ไว้ว่า ความคล่องแคล่วหรือความชำนาญในการใช้ภาษานั้น เป็นผลจากการที่ผู้เรียนมีคลังคำศัพท์มากเพียงพอในสมองจนสามารถถ่ายทอดออกมาในสื่อสารได้ดี แต่เมื่อผู้เรียนมีคลังคำศัพท์แคบมีคลังคำศัพท์น้อย ก็จะส่งผลให้เกิดปัญหาในการใช้ภาษา ทำให้ความสามารถในการใช้ภาษาต่ำ ไม่สามารถถ่ายทอดความคิดความเข้าใจ ได้อย่างที่ต้องการและทำให้ขาดประสิทธิภาพในการสื่อสารในที่สุด

จากความหมายและความสำคัญของคำศัพท์ข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า คำศัพท์เป็นหน่วยพื้นฐานทางภาษา ซึ่งผู้เรียนจะต้องเรียนรู้ ถ้าผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ในภาษาใหม่ไม่เพียงพอ ผู้เรียนก็จะประสบปัญหาในการสื่อความหมายและความต้องการของตนเองในการใช้ภาษาต่างประเทศ และไม่สามารถเข้าใจสิ่งที่ได้ฟัง ได้อ่านที่เป็นภาษาต่างประเทศ ทำให้ไม่ประสบผลสำเร็จในการสื่อสาร คำศัพท์จึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญในกระบวนการเรียนการสอนภาษา

2.1.2 เทคนิคการสอนคำศัพท์

สุไร พงษ์ทองเจริญ (2520: 118) กล่าวถึงคำศัพท์ที่จะนำมาสอน มีลักษณะ ดังนี้

1) คำศัพท์ในหนังสือเรียน เป็นคำศัพท์ที่ปรากฏในหนังสือแบบเรียน หรือในบทอ่านจากกิจกรรมการสอน ครูผู้สอนไม่เพียงแต่จะต้องสอนให้นักเรียนเรียนรู้ความหมาย และวิธีใช้ และยังจะต้องสอนให้นักเรียนเรียนรู้การออกเสียงคำศัพท์นั้นๆ ได้อย่างถูกต้องอีกด้วย

2) คำศัพท์ที่มีประโยชน์ คำศัพท์ประเภทนี้อาจจะเป็นคำศัพท์ที่ปรากฏในบทเรียนแต่นักเรียน อาจต้องใช้ในการสนทนาสื่อสาร ครูผู้สอนจึงต้องนำมาสอน เพื่อให้ให้นักเรียนได้เรียนรู้และนำมาใช้สื่อสารได้

อิสรา สารงาม (2529: 78-79) ได้เสนอวิธีการสอนคำศัพท์ไว้ดังนี้

1) การใช้ของจริง (Real Objects) วิธีนี้เหมาะสำหรับใช้สอนคำศัพท์ที่เป็นรูปธรรม และของจริงที่จะใช้สอนนั้นครูสามารถนำมาสอนได้โดยไม่เกิดความยากลำบากเกินไป เช่น อุปกรณ์ในห้องเรียน เป็นต้น

2) การใช้หุ่นจำลอง (Models) จะใช้ในกรณีที่โมเดลจะหยาบของจริงมาใช้ได้

3) การใช้รูปภาพ (Pictures) ใช้แทนของจริงหรือของจำลอง รูปภาพนับเป็นอุปกรณ์การสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจในการเรียนการสอนได้มาก ทั้งการใช้กับคำศัพท์ที่เป็นรูปธรรม และนามธรรม ซึ่งภาพที่นำมาสอนต้องมีขนาดพอเหมาะ และสื่อความหมายได้ชัดเจน ตรงตามความหมายของคำที่ใช้สอน

4) การใช้กริยา ทำทาง (Actions) ครูควรแสดงท่าทางประกอบการสอน ในกรณีที่คำศัพท์ที่จะสอนนั้นสามารถแสดงท่าทางได้ จะช่วยให้นักเรียนเกิดความเข้าใจที่สมบูรณ์ขึ้น

5) การใช้คำนิยาม (Definition) เมื่อคำศัพท์นั้นสามารถใช้ประโยคง่ายๆ นิยามความหมายได้ชัดเจน

6) การใช้บริบท (Content) ในกรณีที่คำศัพท์นั้นไม่สามารถนิยามความหมาย โดยใช้ประโยคเพียงประโยคเดียว จึงต้องใช้หลายประโยคช่วยในการบอกความหมาย

7) การใช้คำพ้องความหมาย (Synonym) ในกรณีที่นักเรียนต้องรู้จักคำศัพท์ที่จะนำมาเปรียบเทียบกับคำศัพท์ใหม่

8) การใช้คำตรงกันข้าม (Antonym) เช่นเดียวกับการใช้คำพ้องความหมาย (Synonym) ในกรณีที่นักเรียนต้องรู้จัก คำศัพท์ที่จะนำมาเปรียบเทียบกับคำศัพท์ใหม่

9) การใช้วิธีแปล (Translation) ในกรณีที่คำศัพท์ที่สอนนั้นไม่สามารถใช้กลวิธีอื่นๆ ดังกล่าวข้างต้น หรืออาจต้องใช้เวลาในการใช้วิธีอื่น ครูควรคำนึงถึงการหลีกเลี่ยงการแปลแบบอธิบายยาวๆ เกินไป

สรุปได้ว่าวิธีการ และเทคนิคการสอนมีอยู่หลากหลายวิธี การสอนคำศัพท์นั้นครูควรเลือกวิธีการที่เหมาะสมกับผู้เรียน และควรเป็นวิธีการที่สอดคล้องกับเนื้อหาของคำศัพท์ที่จะสอน อีกทั้งควรเป็นเทคนิค วิธีการที่ผู้เรียนจะได้เรียนรู้ด้วยความสนุกสนาน ไม่น่าเบื่อหน่าย

2.1.3 กลวิธีสอนคำศัพท์ภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ

ศรีวิไล พลมณี (2545: 198-204) กล่าวถึงกลวิธีสอนคำศัพท์ภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศไว้ดังนี้

1) การเรียนภาษาส่วนหนึ่งใช้ความสามารถในการจำ เทคนิคการจำคำศัพท์ให้ได้ดีนั้น ต้องใช้การเชื่อมโยงคำศัพท์ที่เรียนกับประสบการณ์ของผู้เรียน จะช่วยให้ผู้เรียนจำคำศัพท์ที่ไม่ได้ใช้บ่อยได้ดีขึ้น

2) การสอนคำศัพท์ยาก จะต้องนำคำศัพท์ที่รู้แล้วหรือเคยเรียนมาแล้วมาล้อ ผู้สอนควรแนะนำให้ผู้เรียนนำคำที่รู้มาช่วยให้สามารถเข้าใจความหมายของคำศัพท์ใหม่ได้ดีขึ้น มีกลวิธีคือ จะต้องสอนคำที่เป็นหลักก่อนแล้วใช้ล้อคำรองๆ ให้เกิดการเรียนรู้คำใหม่ที่อยู่ในวงเดียวกัน ตัวอย่างเช่น เมื่อเวลาสอนคำว่า วิจารณ์ พิจารณ์ พิจารณา นำมาสอนเป็นกลุ่มเดียวกัน ผู้สอนต้องสอนด้วยว่า พ และ ว แผลงกันได้ เมื่อนำมาสอนพร้อมกันก็จะอธิบายความหมายให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจ คำศัพท์ได้ทั้งกลุ่มเพราะเป็นคำศัพท์ในวงเดียวกัน ผู้เรียนก็จะเข้าใจความหมายของคำศัพท์ได้ดียิ่งขึ้น

3) ครูผู้สอนควรสอนคำศัพท์ในจำนวนไม่มากเกินไป การสอนคำศัพท์น้อยแต่ใช้คุ้มค่าดีกว่าการสอนคำศัพท์มากเกินไปแต่ไม่ได้นำมาใช้ ก็ไม่เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียน

4) ครูผู้สอนควรนำคำศัพท์ที่สอนมาให้ผู้เรียนได้ใช้บ่อย ๆ นอกจากวิธีการท่องจำแล้ว เมื่อผู้เรียนได้นำคำศัพท์มาใช้บ่อย ๆ จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเกิดความคุ้นชินจนสามารถนำคำศัพท์ไปใช้ได้จริง

5) การวางรากฐานที่ดีตั้งแต่เริ่มต้นเรื่องการออกเสียง การออกเสียงวรรณยุกต์สำคัญมากในการเรียนภาษาไทย ควรมีแบบฝึกออกเสียงวรรณยุกต์ ทั้งแบบฝึกภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ สามารถใช้เครื่องบันทึกเสียงช่วยในการออกเสียงคำศัพท์ที่เรียน

6) ทำแผนภูมิไว้สำหรับสอนและอ้างอิงกฎต่าง ๆ ของภาษาไทย เช่นกฎเรื่องไทรยางค์ วรรณยุกต์ และการแยกประเภทคำศัพท์แต่ละประเภท

7) สามารถทำแบบฝึกคู่เทียบเสียง (minimal pair) ในการสอนคำในภาษาไทย เพื่อช่วยในการออกเสียงและจดจำคำศัพท์

สรุปได้ว่ากลวิธีสอนคำศัพท์ภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ เทคนิคการจำคำศัพท์ให้ได้ดีนั้นเป็นเรื่องที่สำคัญ ควรใช้การเชื่อมโยงคำศัพท์ในบทเรียน กับประสบการณ์ของผู้เรียน จะช่วยให้ผู้เรียนจำคำศัพท์ได้ดีขึ้น รวมไปถึงครูผู้สอนควรนำคำศัพท์ที่สอนมาให้ผู้เรียนได้ใช้บ่อย ๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเกิดความคุ้นชิน จนสามารถนำคำศัพท์ไปใช้ได้จริง อีกทั้งเรื่องการออกเสียงคำในภาษาไทยเป็นสิ่งสำคัญสำหรับชาวต่างชาติ เนื่องจากคำในภาษาไทยมีเสียงวรรณยุกต์ ซึ่งชาวต่างชาติส่วนใหญ่มักจะแยกเสียงวรรณยุกต์ไม่ค่อยได้ เมื่อออกเสียงวรรณยุกต์ไม่ถูก จะทำให้ความหมายของคำ ๆ นั้นเปลี่ยนไป จึงควรมีการสอนและวางรากฐานเรื่องการออกเสียงที่ดีตั้งแต่เริ่มต้น การวิเคราะห์การเรียนรู้ของผู้เรียนแล้วเลือกกลวิธีที่เหมาะสมมาสอนคำศัพท์ภาษาไทยจะช่วยพัฒนาการเรียนการสอนให้ประสบความสำเร็จได้ดี

2.1.4 การสอนคำศัพท์สำหรับเด็ก

ดวงเดือน แสงชัย (2533: 5-7) กล่าวถึงการสอนคำศัพท์สำหรับเด็กไว้ดังนี้

1) คำศัพท์ที่สอนเด็กควรเป็นคำสั้นๆ สะกดตรงตัว ยังไม่ควรสอนคำที่เป็นสระผสม หรือพยัญชนะควบกล้ำ ส่วนรูปประโยคก็ควรมีรูปแบบง่ายๆ ประโยคสั้นๆ

2) คำที่นำมาสอนควรเริ่มจากคำที่เห็นได้จากใกล้ๆ ตัวเด็ก และเป็นรูปธรรม เช่น ของใช้ อวัยวะในร่างกาย ยังไม่ควรสอนสิ่งที่อยู่ไกลตัว และเป็นนามธรรม

3) หากจะสอนรูปประโยคใหม่ ควรใช้คำศัพท์เก่าที่เคยรู้มาก่อนแล้ว และควรใช้รูปประโยคเก่าในการสอนคำศัพท์ใหม่ จะทำให้นักเรียนเข้าใจได้ง่ายและรวดเร็วว่าการเริ่มสอนทั้งคำศัพท์ใหม่และรูปประโยคใหม่ในคราวเดียวกัน

4) ครูควรใช้อุปกรณ์พื้นๆ เช่น ชอล์กและสีเมจิกให้เป็นประโยชน์มากที่สุด โดยการเน้นคำที่ควรเน้น เมื่อเขียนบนกระดานหรือกระดาน โดยเฉพาะสีแดงควรใช้เฉพาะในส่วนที่สำคัญที่ต้องการเน้นจริงๆ เท่านั้น ไม่ควรใช้สีแดงให้ประอะไปหมด

5) เสียงของคำศัพท์ที่ครูไม่แน่ใจว่าถูกต้องหรือไม่ ไม่ควรนำมาสอนจนกว่าจะได้ตรวจสอบความถูกต้องจากพจนานุกรม หรือจากเทปเสียงก่อน เพราะเด็กจะฝังใจจำในสิ่งที่ยินในครั้งแรก และการแก้ไขภายหลังทำได้ยากมาก

6) การจดคำศัพท์ ควรให้นักเรียนวาดภาพประกอบด้วย เพราะจะสร้างความเพลิดเพลิน และช่วยให้เด็กจำได้มากกว่าการเขียนคำแปลไปตลอดทุกๆ คำ เด็กๆ ชอบวาดภาพ ครูจึงควรจับจุดนี้มาใช้ประโยชน์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับธรรมชาติของเด็ก ครูควรให้เด็กได้วาดภาพอย่างอิสระ แม้จะวาดได้ไม่สวยหรือไม่เหมือนของจริงก็ตาม การวาดภาพประกอบคำศัพท์ทำให้เด็กมีความคิดสร้างสรรค์ เกิดจินตนาการ และมีความมั่นใจในตนเองมากขึ้น นอกจากนี้การจดคำศัพท์ควรมีประโยคตัวอย่าง เพื่อให้เด็กนำคำไปใช้ในรูปแบบประโยคได้ถูกต้อง

7) การฝึกสะกดคำศัพท์ปากเปล่า คำที่มีหลายพยางค์ ควรฝึกให้เด็กรู้จักแยกพยางค์สะกด จะทำให้จำได้ง่ายกว่าการสะกดยาวเป็นพืด คำบางคำให้เด็กตบมือ หรือเคาะโต๊ะเป็นจังหวะระหว่างฝึกสะกด จะช่วยให้เด็กจำได้ง่ายขึ้น

8) การทำแบบฝึกหัดเสริมเรื่องคำศัพท์ ควรมีภาพประกอบมากๆ เพื่อดึงดูดความสนใจของเด็ก

9) ครูอาจมีการทำแบบฝึกหัดเพิ่มเติมสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการออกเสียง โดยเฉพาะ (Sound Drill) เช่น การฝึกออกเสียงคำเป็นคู่ๆ

10) การทำแผนการสอน ครูควรมีการทำแผนการสอนร่วมกัน เพื่อให้มีความคิดใหม่ๆ ในการสอนคำศัพท์ และได้ช่วยกันทำสื่อ อุปกรณ์ให้เหมาะสมกับเด็ก และไม่เกิดการสิ้นเปลือง เพราะอุปกรณ์บางชิ้นอาจหายากหรือมีราคาแพง

11) การใช้ภาษาแม่ในชั่วโมงภาษาต่างประเทศ จะใช้ได้บ้างในเวลาจำเป็น เช่น เมื่อต้องอธิบายวิธีการต่างๆ ที่เด็กไม่เข้าใจ

12) ควรมีการสอนแปลและไวยากรณ์สอดแทรกในกิจกรรมอย่างเหมาะสม โดยไม่ให้เด็กรู้สึกเบื่อหน่าย

กฎหมาย นิตยประกาศ (2534: 5) กล่าวถึงการคัดเลือกคำที่นำมาใช้ในการสอนภาษาสำหรับเด็ก ดังนี้

- 1) ใช้คำง่ายและสั้น ให้เข้าใจง่ายโดยไม่ต้องแปลความหมาย
- 2) ใช้คำที่คุ้นเคย
- 3) ใช้คำให้ตรงกับความต้องการสื่อสาร ไม่ใช่คำที่มีความหมายอ้อมค้อม
- 4) ใช้คำที่เป็นมาตรฐาน
- 5) ไม่ควรใช้คำซ้ำมากเกินไปจนจำ
- 6) ใช้คำที่สุภาพ ไม่เป็นคำหยาบคาย

กฤษฎา แสงเดช (2545: 10) กล่าวถึงหลักของการเรียนการสอนภาษาและคำศัพท์สำหรับเด็กไว้ดังนี้

- 1) การสอนเสียงในภาษาต้องมาก่อน เป็นเสียงจากการพูดของเจ้าของภาษา
- 2) ต้องให้เด็กฝึกจากตัวอย่างมากๆ เพื่อจะได้เข้าใจว่า ภาษาที่เรียนนั้นมีการออกเสียง คำศัพท์ และไวยากรณ์อย่างไร เพื่อจะได้นำไปใช้จริงได้
- 3) ต้องมีการฝึกฝนปรับภาษาให้ใช้ได้อย่างเคยชิน จนเป็นอัตโนมัติ เป็นนิสัย
- 4) คำศัพท์ที่สอนควรเป็นคำศัพท์ในระดับเริ่มต้น เพื่อเพิ่มพูนคำศัพท์ไปตามลำดับขั้นตอน

5) คำศัพท์ที่นำมาสอนควรเป็นคำศัพท์จากสถานการณ์จริง น่าสนใจและชัดเจน
 6) กิจกรรมการสอนทบทวนในห้องเรียน ควรเป็นคำศัพท์ที่มาจากการพูด
 ในสถานการณ์จริง

7) บทสนทนาที่ใช้ควรเป็นบทสนทนาที่สั้น
 8) ครูต้องออกเสียงคำศัพท์ชัดเจน และควรพูดในรูปแบบที่ถูกต้อง ไม่พูดเร็วเกินไป

- 9) รูปแบบประโยคควรใช้กับคำศัพท์ที่เด็กเรียนรู้มาแล้ว
- 10) คำศัพท์ที่สอนไปแล้วควรนำกลับมาทบทวนสอนอยู่เสมอ
- 11) ควรฝึกให้เด็กได้ใช้คำศัพท์ในการเป็นผู้ฟังและผู้พูดได้เหมือนในชีวิตจริง
- 12) สอนอ่านเมื่อเด็กมีความรู้พื้นฐานดีแล้ว และออกเสียงได้ชัดเจนแล้ว
- 13) เริ่มสอนเขียนเมื่อเด็กพร้อม และเริ่มอ่านได้

สรุปได้ว่าการสอนคำศัพท์สำหรับเด็กนั้นครูควรคำนึงถึงความเหมาะสมของคำศัพท์ที่จะนำมาสอนให้กับผู้เรียนที่อยู่ในวัยเด็ก ให้คำศัพท์ที่สอนเป็นเรื่องใกล้ตัว ไม่ยากเกินไป และควรเลือกวิธีการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหาของคำศัพท์ที่จะสอน เพื่อให้ผู้เรียนที่เป็นเด็กได้เรียนด้วยความสนุกสนาน ไม่เกิดความเบื่อหน่าย และเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพเหมาะสมกับวัยเด็ก

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคำศัพท์

ชุดิมา จันทรจิตร (2544: บทคัดย่อ) วิจัยเรื่องผลการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่องคำศัพท์ในวิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลสงขลา จังหวัดสงขลา เพื่อสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่องคำศัพท์ และเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนกับหลังเรียนบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน พร้อมทั้งศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ผู้วิจัยสร้างบทเรียนในเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่ประกอบด้วยตัวอักษร ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว และเสียงประกอบ ในโปรแกรมเดียวกัน โดยใช้คำศัพท์ จำนวน 12 คำ จากบทเรียนภาษาไทย 1 บท เลือกมา 1 ตอนจัดทำเป็นบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนประเภทเนื้อหา (Tutorial Instruction) ผลการวิจัยปรากฏว่า นักเรียนมีความพอใจในระดับมากต่อการเรียนบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน และนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กรรณิกา ไสสม (2548: บทคัดย่อ) วิจัยเรื่องการใช้กิจกรรมผังความสัมพันธ์ของความหมายร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือเพื่อเพิ่มพูนความรู้ด้านคำศัพท์และความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนโชติคุณเกษม จังหวัดเชียงราย จำนวน 30 คน เพื่อเปรียบเทียบความรู้ด้านคำศัพท์ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้กิจกรรมผังความสัมพันธ์ของความหมายร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือ จำนวน 10 แผน ผลการวิจัยพบว่าความรู้ด้านคำศัพท์และความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนสูงขึ้นหลังจากเรียนโดยใช้กิจกรรมผังความสัมพันธ์ของความหมายร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือ

รุ่งอรุณ โรจน์รัตนดำรง (2552: บทคัดย่อ) วิจัยเรื่องการสร้างสื่อภาพประกอบคำศัพท์ สำหรับผู้เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ กับนักเรียนที่เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศระดับชั้น grade 5 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนนานาชาติสาทรใหม่ จำนวน 6 คน ผู้วิจัยสร้างสมุดภาพประกอบคำศัพท์ 2 ภาษา คือ ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ รวบรวมคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันและสิ่งแวดล้อมรอบตัว เพื่อหาประสิทธิภาพของสมุดภาพประกอบคำศัพท์ ผลการวิจัยพบว่าสมุดภาพประกอบคำศัพท์มีประสิทธิภาพ 87.77/94.17 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 และจากการประเมินคุณภาพของสมุดภาพประกอบคำศัพท์จากผู้เชี่ยวชาญมีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคำศัพท์สรุปได้ว่า การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศนั้น การมีความรู้เรื่องคำศัพท์เป็นสิ่งสำคัญเช่นเดียวกับการเรียนภาษาแม่ การเรียนรู้คำศัพท์ถือเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการเรียนภาษาต่างประเทศ การจัดการเรียนการสอนภาษาในชั้นเรียน ทั้งในโรงเรียนไทย และโรงเรียนนานาชาติจึงมีการนำสื่อ และเทคนิคการสอนรูปแบบต่างๆ มาประยุกต์ใช้ในการสอนภาษาทั้งวิชาภาษาไทย และวิชาภาษาต่างประเทศ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนของนักเรียน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Quasi Experimental Research) เพื่อศึกษาผลของการใช้กิจกรรมแผนผังความคิดในการสอนความรู้คำศัพท์ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นปีที่ 3 โรงเรียนนานาชาติติเออร์ลีเลิร์นนิ่งเซนเตอร์ โดยมีรายละเอียดขั้นตอนการวิจัยมีดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การดำเนินการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนที่เรียนวิชาภาษาไทยและวัฒนธรรมไทย ระดับชั้นปีที่ 3 โรงเรียนนานาชาติติเออร์ลีเลิร์นนิ่งเซนเตอร์ เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 30 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนที่เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ ระดับชั้นปีที่ 3 โรงเรียนนานาชาติติเออร์ลีเลิร์นนิ่งเซนเตอร์ จำนวน 15 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลากเลือก จำนวน 1 ห้องเรียน จากจำนวน 2 ห้องเรียน

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้ในการสอนคำศัพท์ภาษาไทยโดยการใช้กิจกรรมเทคนิค แผนผังความคิด สำหรับนักเรียนที่เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ ระดับชั้นปีที่ 3 โรงเรียนนานาชาติติเออร์ลีเลิร์นนิ่งเซนเตอร์ จำนวน 4 หน่วยการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ละ 2 แผนการเรียนรู้ รวม 8 แผนการเรียนรู้ โดยกำหนดหัวข้อเรื่องแต่ละหน่วยการเรียนรู้ตามลำดับแผนการสอนระยะยาว หลักสูตรวิชาภาษาไทยและวัฒนธรรมไทยของโรงเรียนนานาชาติติเออร์ลีเลิร์นนิ่งเซนเตอร์ ได้แก่

หน่วยการเรียนรู้	แผนการจัดการเรียนรู้
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ครอบครัว	แผนที่ 1 แผนผังความคิดเรื่องครอบครัว
	แผนที่ 2 ทบทวนและทำใบงานเรื่องครอบครัว
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เครื่องแต่งกาย	แผนที่ 3 แผนผังความคิดเรื่องเครื่องแต่งกาย
	แผนที่ 4 ทบทวนและทำใบงานเรื่องเครื่องแต่งกาย
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 ธงชาติไทย	แผนที่ 5 แผนผังความคิดเรื่องธงชาติไทย
	แผนที่ 6 ทบทวนและทำใบงานเรื่องธงชาติไทย
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 วันลอยกระทง	แผนที่ 7 แผนผังความคิดเรื่องวันลอยกระทง
	แผนที่ 8 ทบทวนและทำใบงานเรื่องวันลอยกระทง

แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยที่ 1 ครั้งที่ 1 เรื่อง ครอบครัว (การลำดับเครือญาติ)

รายวิชา ภาษาและวัฒนธรรมไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 (Year 3)

ระยะเวลา 45 นาที

สาระสำคัญ

ระบบครอบครัวและเครือญาติเป็นระบบความสัมพันธ์ขั้นพื้นฐานในสังคม ที่เป็นเรื่องราวความรู้ใกล้ตัว ในสังคมแต่ละสังคมมีการจัดระบบลำดับเครือญาติ การเรียนรู้คำศัพท์ที่ใช้เรียกบุคคลที่เป็นเครือญาติในครอบครัวจึงมีความสำคัญในการเรียนรู้ภาษาไทยและเข้าใจสังคมไทย

จุดประสงค์การเรียนรู้

ผู้เรียนสามารถ

1. จำคำศัพท์ที่ใช้เรียกบุคคลในครอบครัวได้
2. บอกความหมายของคำศัพท์ที่ใช้เรียกบุคคลที่เป็นเครือญาติในครอบครัวได้
3. เขียนคำศัพท์เรื่องครอบครัวในแผนผังความคิดได้

สาระการเรียนรู้

คำศัพท์

ครอบครัว	ฉัน/ผม	(คุณ) พ่อ	(คุณ) แม่	ลูก
(คุณ) ปู่		(คุณ) ย่า	(คุณ) ตา	(คุณ) ยาย
พี่ชาย		พี่สาว	น้องชาย	น้องสาว
(คุณ) ลุง		(คุณ) ป้า	(คุณ) น้า	(คุณ) อา

วัฒนธรรม

การใช้ “คุณ” เป็นการแสดงความสุภาพในการใช้ภาษาไทย

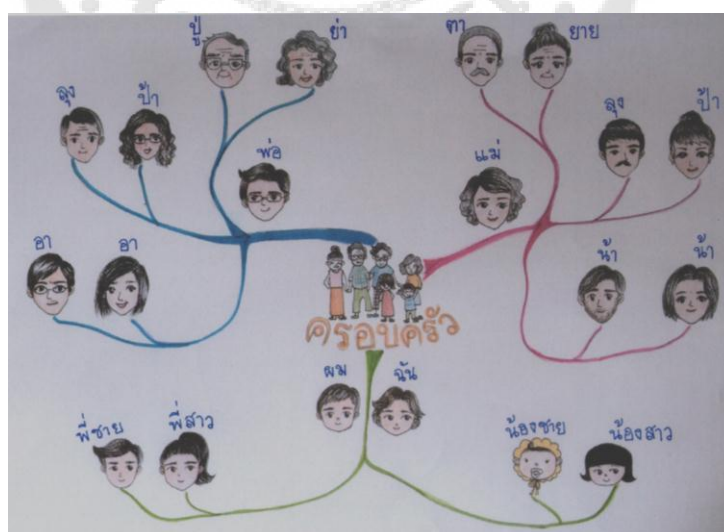
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูนำตุ๊กตากระดาษที่เป็นสมาชิกในครอบครัวและภาพบ้านจำลองติดบนกระดานให้นักเรียนดู
2. ให้นักเรียนช่วยกันจัดวางตุ๊กตาสมาชิกในครอบครัวในห้องต่างๆ ในบ้าน เพื่อสร้างความสนุกสนานและดึงความสนใจของนักเรียน
3. ให้นักเรียนช่วยกันบอกคำศัพท์ที่ใช้เรียกสมาชิกในครอบครัว แล้วนำเข้าสู่กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 2 ขั้นกิจกรรมการเรียนรู้

1. ใช้แผนผังความคิด อธิบายคำศัพท์สมาชิกในครอบครัว ที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน
2. อธิบายคำศัพท์ที่ละคำโดยใช้บัตรคำ และบัตรภาพประกอบ
3. ให้นักเรียนอ่านออกเสียงคำศัพท์ทั้งหมดตามครู
4. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น 3 กลุ่ม โดยให้จับกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน ตามความสมัครใจ
5. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มใช้คำศัพท์ที่เรียนเรื่องครอบครัว นำมาเขียนแผนผังความคิด โดยให้แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงของสมาชิกในครอบครัว
6. แจกกระดาษสีขาว แบบไม่มีเส้นบรรทัดแผ่นใหญ่ ขนาดกว้าง 22 นิ้ว ยาว 30 นิ้ว ดินสอ สี และภาพประกอบสำหรับการทำแผนผังความคิด นักเรียนสามารถเลือกวาดรูปประกอบแผนผังความคิดเอง หรือใช้ภาพที่ครูเตรียมให้ก็ได้

ตัวอย่างแผนผังความคิดเรื่องครอบครัว

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. ให้นักเรียนแต่ละคนทำแผนผังความคิดในกระดาษ A4
2. ให้นักเรียนทั้งชั้นเรียนช่วยกันเขียนรวบรวมคำศัพท์ทั้งหมดที่ได้เรียน โดยให้นักเรียนผลัดกันออกมาเขียนคำศัพท์ที่ตนเองจำได้ จนได้คำศัพท์ครบทุกคำที่เรียน
3. ครูถามความหมายของคำศัพท์ที่นักเรียนได้ช่วยกันเขียนบนกระดาน ให้นักเรียนทั้งชั้นเรียนช่วยกันบอกความหมายของคำศัพท์ทั้งหมด

สื่อการเรียนรู้

1. ตึกตึกกระดาษสมาชิกในครอบครัว และภาพบ้าน
2. บัตรคำและบัตรภาพ
3. กระดาษขาวไม่มีเส้นบรรทัด ดินสอ สี
4. ภาพประกอบสำหรับการทำแผนผังความคิด

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

เครื่องมือ

1. แบบประเมินการเขียนแผนผังความคิด
2. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

วิธีการ

1. การตรวจแผนผังความคิด
2. สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยที่ 1 ครั้งที่ 2 เรื่อง ครอบครัว (การลำดับเครือญาติ)

รายวิชา ภาษาและวัฒนธรรมไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 (Year 3)

ระยะเวลา 45 นาที

สาระสำคัญ

ระบบครอบครัวและเครือญาติเป็นระบบความสัมพันธ์ขั้นพื้นฐานในสังคม ที่เป็นเรื่องราวความรู้ใกล้ตัว ในสังคมแต่ละสังคมมีการจัดระบบลำดับเครือญาติ การเรียนรู้คำศัพท์ที่ใช้เรียกบุคคลที่เป็นเครือญาติในครอบครัวจึงมีความสำคัญในการเรียนรู้ภาษาไทยและเข้าใจสังคมไทย

จุดประสงค์การเรียนรู้

ผู้เรียนสามารถ

1. จำคำศัพท์ที่ใช้เรียกบุคคลในครอบครัวได้
2. บอกความหมายของคำศัพท์ที่ใช้เรียกบุคคลที่เป็นเครือญาติในครอบครัวได้
3. ลำดับความสัมพันธ์ของเครือญาติในครอบครัวได้

สาระการเรียนรู้

คำศัพท์

ครอบครัว	ฉัน/ผม	(คุณ) พ่อ	(คุณ) แม่	ลูก
(คุณ) ปู่	(คุณ) ย่า	(คุณ) ตา	(คุณ) ยาย	
พี่ชาย	พี่สาว	น้องชาย	น้องสาว	
(คุณ) ลุง	(คุณ) ป้า	(คุณ) น้า	(คุณ) อา	

วัฒนธรรม

การใช้ “คุณ” เป็นการแสดงความสุภาพในการใช้ภาษาไทย

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

ครูนำแผนผังความคิดเรื่องครอบครัวที่นักเรียนแต่ละกลุ่มทำ มาเป็นตัวอย่างให้นักเรียนในชั้นทบทวนคำศัพท์ที่ได้เรียนจากกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องครอบครัว ครั้งที่ 1

ขั้นที่ 2 ขั้นกิจกรรมการเรียนรู้

1. นำบัตรคำ และตุ๊กตากระดาษที่เป็นสมาชิกในครอบครัวจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยที่ 1 เรื่องครอบครัว ครั้งที่ 1 มาให้นักเรียนดูอีกครั้ง ให้นักเรียนอ่านออกเสียงคำศัพท์ทั้งหมดตามครู
2. ให้นักเรียนผลัดกันออกมาจับคู่บัตรคำและตุ๊กตากระดาษให้ถูกต้อง
3. ให้นักเรียนช่วยกันนำบัตรคำและตุ๊กตากระดาษมาเรียงลำดับตามความอาวุโสในลำดับเครือญาติ
4. ครูทบทวนคำศัพท์ทั้งหมดกับนักเรียนอีกครั้ง
5. แจกใบงานให้นักเรียนแต่ละคนทำ
6. อธิบายวิธีการทำใบงานให้นักเรียนเข้าใจ

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

ครูเฉลยใบงานในห้องเรียน ให้นักเรียนทั้งหมดในชั้นช่วยกันคิดคำตอบไปพร้อมกัน

สื่อการเรียนรู้

1. บัตรคำและตุ๊กตากระดาษ
2. ตัวอย่างแผนผังความคิดจากผลงานของนักเรียน
3. ใบงาน

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

เครื่องมือ

1. ใบงาน
2. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

วิธีการ

1. การตรวจใบงาน
2. สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยที่ 2 ครั้งที่ 1

เรื่อง เครื่องแต่งกาย

รายวิชา ภาษาและวัฒนธรรมไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 (Year 3)

ระยะเวลา 45 นาที

สาระสำคัญ

เครื่องแต่งกาย เป็นหนึ่งในปัจจัยสี่ที่สำคัญต่อชีวิตประจำวัน การรู้จักคำศัพท์เรื่องเสื้อผ้าเพื่อใช้ในการสื่อสาร จึงเป็นเรื่องจำเป็นในการใช้ชีวิตประจำวัน

จุดประสงค์การเรียนรู้

ผู้เรียนสามารถ

1. จำคำศัพท์ที่ใช้เรียกเครื่องแต่งกายได้
2. บอกความหมายของคำศัพท์เรื่องธงชาติไทยได้
3. เขียนคำศัพท์เรื่องเครื่องแต่งกายในแผนผังความคิดได้
4. บอกความสำคัญของเครื่องแต่งกายที่มีต่อชีวิตประจำวันได้
5. บอกลักษณะการแต่งกายที่ถูกต้องตามกาลเทศะได้

สาระการเรียนรู้

คำศัพท์

เครื่องแต่งกาย	เสื้อ	เสื้อแขนยาว	เสื้อแขนสั้น
กางเกง	กางเกงขายาว	กางเกงขาสั้น	กระโปรง
รองเท้า	รองเท้ากีฬา	รองเท้าแตะ	ถุงเท้า
ถุงมือ	หมวก	ผ้าพันคอ	เข็มขัด

วัฒนธรรม

มารยาทไทยที่ดี ควรรู้จักการสวมใส่เสื้อผ้าให้ถูกต้องตามกาลเทศะ เช่น

- การแต่งตัวเมื่อไปวัด หรือสถานที่ราชการควรใส่เสื้อผ้าให้สุภาพ เรียบร้อย มิดชิด
- การแต่งตัวไปเที่ยว ควรแต่งตัวให้เหมาะกับสภาพอากาศ และสภาพแวดล้อม เป็นต้น

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูนำตุ๊กตาหมี 2 ตัว แทนผู้หญิง และผู้ชาย พร้อมชุดเครื่องแต่งกายมาวางหน้าชั้นเรียน ให้นักเรียนเกิดความสนใจ
2. นำตุ๊กตาหมีมาประกอบการเล่านิทานเรื่อง "น้องหมีแต่งตัว" ให้นักเรียนฟัง แล้วนำเข้าสู่กิจกรรมการเรียนรู้ พร้อมทั้งอธิบายให้นักเรียนเข้าใจเรื่องการแต่งตัวให้เหมาะสมกับสถานที่และกาลเทศะ เช่น น้องหมี ในนิทานเรื่อง "น้องหมีแต่งตัว" กำลังจะไปไหน? น้องหมีแต่งตัวเหมาะสมหรือไม่?

ขั้นที่ 2 ขั้นกิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูใช้แผนผังความคิด อธิบายคำศัพท์เรื่องเครื่องแต่งกาย
2. ครูอธิบายคำศัพท์ทีละคำโดยใช้บัตรคำ และบัตรภาพประกอบ
3. ให้นักเรียนอ่านออกเสียงคำศัพท์ทั้งหมดตามครู
4. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น 3 กลุ่ม โดยให้จับกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน ตามความสมัครใจ
5. ครูแจกกระดาษสีขาว แบบไม่มีเส้นบรรทัดแผ่นใหญ่ ขนาดกว้าง 22 นิ้ว ยาว 30 นิ้ว ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มใช้คำศัพท์ที่เรียน นำมาเขียนแผนผังความคิด โดยใช้ความคิดสร้างสรรค์ของแต่ละกลุ่ม นักเรียนสามารถเลือกว่าจะประกอบแผนผังความคิดเอง หรือใช้รูปภาพประกอบสำหรับการทำแผนผังความคิดที่ครูเตรียมให้

ตัวอย่างแผนผังความคิดเรื่องเครื่องแต่งกาย

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. ให้นักเรียนแต่ละคนทำแผนผังความคิดในกระดาษ A4
2. ให้นักเรียนทั้งชั้นเรียนช่วยกันเขียนรวบรวมคำศัพท์ทั้งหมดที่ได้เรียน โดยให้นักเรียนผลัดกันออกมาเขียนคำศัพท์ที่ตนเองจำได้ จนได้คำศัพท์ครบทุกคำที่เรียน
3. ให้นักเรียนทั้งชั้นเรียนช่วยกันสรุปว่าเสื้อผ้ามีความสำคัญในชีวิตประจำวันอย่างไร

สื่อการเรียนรู้

1. ตุ๊กตาหมี พร้อมชุดเครื่องแต่งกาย

2. นิทานเรื่อง น่องหมีแต่งตัว

3. บัตรคำ และบัตรภาพ
4. กระดาษขาวไม่มีเส้นบรรทัด ดินสอ สี
5. ภาพประกอบสำหรับการทำแผนผังความคิด

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

เครื่องมือ

1. แบบประเมินการเขียนแผนผังความคิด
2. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

วิธีการ

1. การตรวจแผนผังความคิด
2. สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยที่ 2 ครั้งที่ 2

เรื่อง เครื่องแต่งกาย

วิชา ภาษาและวัฒนธรรมไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 (Year 3)

ระยะเวลา 45 นาที

สาระสำคัญ

เครื่องแต่งกาย เป็นหนึ่งในปัจจัยสี่ที่สำคัญต่อชีวิตประจำวัน การรู้จักคำศัพท์เรื่องเสื้อผ้าเพื่อใช้ในการสื่อสาร จึงเป็นเรื่องจำเป็นในการใช้ชีวิตประจำวัน

จุดประสงค์การเรียนรู้

ผู้เรียนสามารถ

1. จำคำศัพท์ที่ใช้เรียกเครื่องแต่งกายได้
2. จับคู่คำศัพท์เรื่องเครื่องแต่งกายกับภาพได้
3. บอกลักษณะการแต่งกายที่ถูกต้องตามกาลเทศะได้

สาระการเรียนรู้

คำศัพท์

เครื่องแต่งกาย	เสื้อ	เสื้อแขนยาว	เสื้อแขนสั้น
กางเกง	กางเกงขายาว	กางเกงขาสั้น	กระโปรง
รองเท้า	รองเท้ากีฬา	รองเท้าแตะ	ถุงเท้า
ถุงมือ	หมวก	ผ้าพันคอ	เข็มขัด

วัฒนธรรม

มารยาทไทยที่ดี ควรรู้จักการสวมใส่เสื้อผ้าให้ถูกต้องตามกาลเทศะ เช่น

- การแต่งตัวเมื่อไปวัด หรือสถานที่ราชการควรใส่เสื้อผ้าให้สุภาพ เรียบร้อย มิดชิด
- การแต่งตัวไปเที่ยว ควรแต่งตัวให้เหมาะกับสภาพอากาศ และสภาพแวดล้อม เป็นต้น

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูนำตุ๊กตาหมี 2 ตัว แทนผู้ชาย และผู้หญิง พร้อมเครื่องแต่งกายจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเรื่องเครื่องแต่งกาย ครั้งที่ 1 มาให้นักเรียนดูอีกครั้ง
2. ให้นักเรียนแบ่งเป็น 2 กลุ่ม แล้วเลือกตัวแทนนักเรียนผลัดกันออกมาแต่งตัวให้ตุ๊กตาหมีทั้ง 2 ตัว โดยให้กลุ่มที่ 1 แต่งตัวให้ตุ๊กตาหมีผู้ชาย และกลุ่มที่ 2 แต่งตัวให้ตุ๊กตาหมีผู้หญิง โดยให้ทั้ง 2 กลุ่ม สมมุติสถานการณ์ว่า น้องหมีของกลุ่มตนเอง กำลังจะแต่งตัวเพื่อไปไหน ควรให้น้องหมีแต่งตัวให้เหมาะสมกับสถานที่ที่จะไป
3. ครูนำตุ๊กตาหมีทั้ง 2 ตัวที่แต่งตัวเรียบร้อยแล้ว มาให้นักเรียนทั้งชั้นเรียนพิจารณา และให้ช่วยกันอภิปรายว่าทั้ง 2 กลุ่ม แต่งตัวให้ตุ๊กตาหมีเหมาะกับกาลเทศะหรือไม่

ขั้นที่ 2 ขั้นกิจกรรมการเรียนรู้

1. ทบทวนคำศัพท์และความสัมพันธ์เชื่อมโยงของคำศัพท์ที่เกี่ยวกับเครื่องแต่งกาย โดยใช้แผนผังความคิดที่นักเรียนได้ทำในกิจกรรมการเรียนการสอนเรื่องเครื่องแต่งกาย ครั้งที่ 1
2. ใช้กระดาสีปิดคำศัพท์ที่ปรากฏอยู่บนแผนผังความคิด ให้นักเรียนช่วยกันบอกว่าจำคำศัพท์คำใดในแผนผังความคิดได้บ้าง แล้วครูจึงเปิดกระดาสีออกเพื่อเฉลยว่านักเรียนจำคำศัพท์ได้ถูกต้องหรือไม่
3. ครูทบทวนคำศัพท์ทั้งหมดอีกครั้ง โดยเขียนคำศัพท์บนกระดาน แล้วให้นักเรียนอ่านคำศัพท์บนกระดานพร้อมกัน
4. แจกใบงานให้นักเรียนแต่ละคนทำ
5. อธิบายวิธีการทำใบงานให้นักเรียนเข้าใจ

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

ครูเฉลยใบงานในห้องเรียน ให้นักเรียนทั้งหมดในชั้นช่วยกันคิดคำตอบไปพร้อมกัน

สื่อการเรียนรู้

1. ตุ๊กตาหมี พร้อมชุดเครื่องแต่งกาย
2. บัตรคำ และบัตรภาพ
3. ตัวอย่างแผนผังความคิดจากผลงานของนักเรียน
4. ใบงาน

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

เครื่องมือ

1. ใบงาน
2. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

วิธีการ

1. การตรวจใบงาน
2. สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยที่ 3 ครั้งที่ 1 เรื่อง ธงชาติไทย

รายวิชา ภาษาและวัฒนธรรมไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 (Year 3)

ระยะเวลา 45 นาที

สาระสำคัญ

ธงชาติไทย เป็นสัญลักษณ์ของประเทศไทยหรือ ชาติไทย ที่บ่งบอก ถึงเอกลักษณ์และ ศักดิ์ศรีในความเป็นไทย ซึ่งมีความหมายแสดงความเป็นเอกราช รวมทั้งแสดงความเป็นสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

ในพระราชนิพนธ์ "เครื่องหมายแห่งไตรรงค์" ซึ่ง พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรง พระราชนิพนธ์เมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๐ ได้นิยามความหมายของธงไตรรงค์ไว้ว่า

สีแดง หมายถึง ชาติ คือเลือดของเราที่สามารถยอมพลี เพื่อรักษาเอกราชของชาติ

สีขาว หมายถึง ศาสนา คือความบริสุทธิ์ แห่งคำสอนตามหลัก พระพุทธศาสนา

สีน้ำเงิน หมายถึง พระมหากษัตริย์ คือสีทรงโปรดของพระองค์ท่าน หรือเป็นส่วน พระองค์ขององค์พระมหากษัตริย์

จุดประสงค์การเรียนรู้

ผู้เรียนสามารถ

1. จำคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับธงชาติไทยได้
2. บอกความหมายของคำศัพท์เรื่องธงชาติไทยได้
3. เขียนคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับธงชาติไทยในแผนผังความคิดได้
4. บอกความสัมพันธ์ของธงชาติไทยกับสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ไทยได้

สาระการเรียนรู้

คำศัพท์

ธงชาติ	ชาติ	ศาสนา	สีแดง	สีขาว	สีน้ำเงิน
พระมหากษัตริย์	ในหลวง		พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว		
ศาสนาพุทธ	ศาสนาคริสต์	ศาสนาอิสลาม			

วัฒนธรรม

คนไทยให้ความสำคัญกับสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

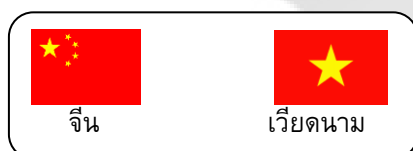
ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูนำธงชาติจำลองซึ่งเป็นธงชาติประเทศต่าง ๆ โดยเลือกยกตัวอย่างประเทศที่มีลักษณะธงชาติคล้ายกันมาให้นักเรียนดู

2. ครูนำธงชาติที่มีลักษณะคล้ายกันมาเรียงเปรียบเทียบกัน ให้นักเรียนสังเกต ความเหมือนและความต่างของธงชาติแต่ละประเทศ

กลุ่มธงชาติที่มีลักษณะคล้ายกันเช่น

3. ให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับธงชาติของชาติตนเอง หรือธงชาติที่นักเรียนรู้จัก

4. อธิบายให้นักเรียนเข้าใจความสำคัญของการใช้สัญลักษณ์บนธงชาติแต่ละประเทศ สัญลักษณ์ต่างๆ บนธงชาตินั้นมีที่มา และมีความหมายเกี่ยวกับประเทศนั้นๆ แล้วนำเข้าสู่กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 2 ขั้นกิจกรรมการเรียนรู้

1. ให้นักเรียนดูธงชาติไทย และอธิบายลักษณะธงชาติไทยให้นักเรียนเข้าใจ
2. ครูอธิบายคำศัพท์ที่ละคำโดยใช้บัตรคำ และบัตรภาพประกอบ
3. ให้นักเรียนอ่านออกเสียงคำศัพท์ทั้งหมดตามครู
4. ครูใช้แผนผังความคิด อธิบายคำศัพท์ ที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน
5. แจกกระดาษสีขาว แบบไม่มีเส้นบรรทัด ขนาด A4 ดินสอ สี และรูปภาพ ให้นักเรียนใช้คำศัพท์ที่เรียนเรื่อง ธงชาติไทย นำมาทำแผนผังความคิด โดยใช้ความคิดสร้างสรรค์ของตนเอง
6. ให้นักเรียนแต่ละคนทำแผนผังความคิดเรื่องธงชาติไทย นักเรียนสามารถเลือกวาดรูปประกอบแผนผังความคิดเอง หรือใช้ภาพที่ครูเตรียมให้ ประกอบในการทำแผนผังความคิด

ตัวอย่างแผนผังความคิดเรื่องธงชาติไทย

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. ให้นักเรียนแต่ละคนทำแผนผังความคิดในกระดาษ A4
2. ให้นักเรียนทั้งชั้นเรียนช่วยกันเขียนรวบรวมคำศัพท์ทั้งหมดที่ได้เรียน โดยให้นักเรียนผลัดกันออกมาเขียนคำศัพท์ที่ตนเองจำได้ จนได้คำศัพท์ครบทุกคำที่เรียน
3. ครูถามความหมายของคำศัพท์ที่นักเรียนได้ช่วยกันเขียนบนกระดาน ให้นักเรียนทั้งชั้นเรียนช่วยกันบอกความหมายของคำศัพท์ทั้งหมด

สื่อการเรียนรู้

1. ธงชาติจำลอง
2. บัตรคำ
3. รูปภาพประกอบสำหรับการทำแผนผังความคิด
4. กระดาษขาวไม่มีเส้นบรรทัด ดินสอ สี
5. ตัวอย่างแผนผังความคิด

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

เครื่องมือ

1. แบบประเมินการเขียนแผนผังความคิด
2. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

วิธีการ

1. การตรวจแผนผังความคิด
2. สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยที่ 3 ครั้งที่ 2 เรื่อง ธงชาติไทย

วิชา ภาษาและวัฒนธรรมไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 (Year 3)

ระยะเวลา 45 นาที

สาระสำคัญ

ธงชาติไทย เป็นสัญลักษณ์ของประเทศไทยหรือ ชาติไทย ที่บ่งบอก ถึงเอกลักษณ์และ คักดิ์ศรีในความเป็นไทย ซึ่งมีความหมายแสดงความเป็นเอกราช รวมทั้งแสดงความเป็นสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

ในพระราชนิพนธ์ "เครื่องหมายแห่งไตรรงค์" ซึ่ง พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรง พระราชนิพนธ์เมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๐ ได้นิยามความหมายของธงไตรรงค์ไว้ว่า

สีแดง หมายถึง ชาติ คือเลือดของเราที่สามารถยอมพลี เพื่อรักษาเอกราชของชาติ

สีขาว หมายถึง ศาสนา คือความบริสุทธิ์ แห่งคำสอนตามหลัก พระพุทธศาสนา

สีน้ำเงิน หมายถึง พระมหากษัตริย์ คือสีทรงโปรดของพระองค์ท่าน หรือเป็นส่วน พระองค์ขององค์พระมหากษัตริย์

จุดประสงค์การเรียนรู้

ผู้เรียนสามารถ

1. จำคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับธงชาติไทยได้
2. เข้าใจความหมายของคำศัพท์เรื่องธงชาติไทย
3. บอกความสัมพันธ์สีของธงชาติไทยกับสถาบันหลักของไทยได้

สาระการเรียนรู้

คำศัพท์

ธงชาติ ชาติ ศาสนา สีแดง สีขาว สีน้ำเงิน

พระมหากษัตริย์ ในหลวง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลาม

วัฒนธรรม

คนไทยให้ความสำคัญกับสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

1. ให้นักเรียนชมวีดิทัศน์เพลงชาติไทย เพื่อเชื่อมโยงความรู้จากกิจกรรมการเรียนรู้ในบทเรียนหน่วยที่ 3 ครั้งที่ 1 เรื่องธงชาติไทย
2. หลังจากดูวีดิทัศน์ ครูตั้งคำถามให้นักเรียนนักเรียนเชื่อมโยงความคิดกับคำศัพท์ที่ได้เรียนไปแล้ว เช่น “นักเรียนเห็นใครในวีดิทัศน์บ้าง?” “บุคคลในวีดิทัศน์เชื่อมโยงกับคำศัพท์ใด?” “นักเรียนเห็นสิ่งของหรือสถานที่ใดในวีดิทัศน์อีกบ้าง?” “สิ่งที่เห็นในวีดิทัศน์เชื่อมโยงกับคำศัพท์ใด?”

ขั้นที่ 2 ขั้นกิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูทบทวนคำศัพท์และความสัมพันธ์เชื่อมโยงของคำศัพท์ที่เกี่ยวกับธงชาติไทย โดยใช้แผนผังความคิดที่นักเรียนได้ทำในกิจกรรมการเรียนรู้การสอนเรื่องธงชาติไทย ครั้งที่ 1
2. ครูเขียนคำศัพท์บนกระดาน ให้นักเรียนทบทวนคำศัพท์ทั้งหมดอีกครั้ง ให้นักเรียนอ่านคำศัพท์บนกระดานตามครู
3. แจกใบความรู้เรื่อง “ธงชาติไทย” ให้นักเรียน ครูอ่านใบความรู้ให้นักเรียนอ่านออกเสียงตาม และให้นักเรียนดูภาพประกอบในใบความรู้
4. แจกใบงานให้นักเรียนแต่ละคนทำ
5. อธิบายวิธีการทำใบงานให้นักเรียนเข้าใจ

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

ครูเฉลยใบงานในห้องเรียน ให้นักเรียนทั้งหมดในชั้นช่วยกันคิดคำตอบไปพร้อมกัน

สื่อการเรียนรู้

1. วีดิทัศน์เพลงชาติไทย
2. บัตรคำ และบัตรภาพ
3. ตัวอย่างแผนผังความคิดจากผลงานของนักเรียน
4. ใบความรู้เรื่อง “ธงชาติไทย”
5. ใบงาน

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

เครื่องมือ

1. ใบงาน
2. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

วิธีการ

1. การตรวจใบงาน
2. สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยที่ 4 ครั้งที่ 1

เรื่อง วันลอยกระทง

รายวิชา ภาษาและวัฒนธรรมไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 (Year 3)

ระยะเวลา 45 นาที

สาระสำคัญ

วันลอยกระทง ถือเป็นวันสำคัญทางประเพณีหนึ่งของชาวไทย ตรงกับวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 12 ตามปฏิทินจันทรคติไทย ในวันลอยกระทง ผู้คนจะพากันทำ "กระทง" ลักษณะคล้ายดอกบัวบานจากวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ประดับตกแต่งด้วยดอกไม้ ธูป เทียน แล้วนำไปลอยในแม่น้ำ ลำคลอง หรือแหล่งน้ำต่าง ๆ

จุดประสงค์การเรียนรู้

ผู้เรียนสามารถ

1. จำคำศัพท์ที่เกี่ยวกับวันลอยกระทงได้
2. บอกความหมายของคำศัพท์เรื่องวันลอยกระทงได้
3. เขียนคำศัพท์เรื่องวันลอยกระทงในแผนผังความคิดได้

สาระการเรียนรู้

คำศัพท์

วันลอยกระทง	กระทง	ลอย
วันเพ็ญ	พระจันทร์ (เต็มดวง)	ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 12
ธูป	เทียน	ดอกไม้
		แม่น้ำ

วัฒนธรรม

วันลอยกระทง เป็นประเพณีสำคัญวันหนึ่งของคนไทย คนไทยมีความเชื่อว่าการลอยกระทงเป็นการลอยเคราะห์ไป และเชื่อว่าการลอยกระทง เป็นการบูชาและขอขมาพระแม่คงคาด้วย

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูเปิดวีดิทัศน์เพลงร่ำวงลอยกระทงให้นักเรียนฟัง แล้วถามนักเรียนเกี่ยวกับเพลง เช่น “มีใครรู้จักเพลงนี้บ้าง” “เป็นเพลงเกี่ยวกับอะไร” “นักเรียนสังเกตเห็นอะไรบ้างจากวีดิทัศน์”

2. ครูให้นักเรียนตั้งใจฟังเนื้อเพลงร่ำวงลอยกระทงอีกครั้ง จากเนื้อเพลงท่อนที่ร้องว่า “วันเพ็ญเดือน สิบสอง น้ำนองเต็มตลิ่ง...” ให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับคำว่า “วันเพ็ญ” หมายถึงอะไร และเดือนสิบสอง คือเดือนอะไร จากนั้นครูจึงอธิบายเกี่ยวกับเดือนตามปฏิทินจันทรคติ

3. ครูนำเข้าสู่กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 2 ขั้นกิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูใช้แผนผังความคิด อธิบายคำศัพท์ ที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน
2. ครูอธิบายคำศัพท์ที่ละคำโดยใช้บัตรคำ และบัตรภาพประกอบ
3. ให้นักเรียนอ่านออกเสียงคำศัพท์ทั้งหมดตามครู
4. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น 2 กลุ่ม โดยให้จับกลุ่ม กลุ่มละ 7-8 คน ตามความสมัครใจ
5. ให้นักเรียนทำแผนผังความคิดแบบ 3 มิติ โดยใช้อุปกรณ์ของจริง เช่น กระทงที่ทำจากใบตอง รูป เทียน ดอกไม้ ส่วนพระจันทร์ และแม่น้ำลำคลอง เป็นภาพจำลอง 3 มิติ
6. ครูแจกอุปกรณ์ให้นักเรียนใช้ประกอบการทำแผนผังความคิด พร้อมกระดาสีขาว แบบไม่มีเส้นบรรทัดแผ่นใหญ่ ขนาดกว้าง 22 นิ้ว ยาว 30 นิ้ว ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มใช้คำศัพท์ที่เรียนเรื่องวันลอยกระทง นำมาทำแผนผังความคิด นักเรียนสามารถใช้อุปกรณ์กระทงจริง ร่วมกับรูปภาพ หรือจะเลือกวาดรูปประกอบแผนผังความคิดของกลุ่มตนเองได้ โดยใช้ความคิดสร้างสรรค์ของแต่ละกลุ่ม

ตัวอย่างแผนผังความคิดเรื่องวันลอยกระทง

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. ให้นักเรียนแต่ละคนทำแผนผังความคิดในกระดาษ A4
2. ให้นักเรียนทั้งชั้นเรียนช่วยกันเขียนรวบรวมคำศัพท์ทั้งหมดที่ได้เรียน โดยให้นักเรียนผลัดกันออกมาเขียนคำศัพท์ที่ตนเองจำได้ จนได้คำศัพท์ครบทุกคำที่เรียน
3. ครูถามความหมายของคำศัพท์ที่นักเรียนได้ช่วยกันเขียนบนกระดาน ให้นักเรียนทั้งชั้นเรียนช่วยกันบอกความหมายของคำศัพท์ทั้งหมด

สื่อการเรียนรู้

1. วีดิทัศน์เพลงรำวงลอยกระทง
2. อุปกรณ์จริง กระทง รูป เทียน ดอกไม้
3. ภาพจำลอง 3 มิติ พระจันทร์ และแม่น้ำ, คลอง
4. บัตรคำ และบัตรภาพ
5. กระดาษขาวไม่มีเส้นบรรทัด ดินสอ สี

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

เครื่องมือ

1. แบบประเมินการทำแผนผังความคิด
2. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

วิธีการ

1. การตรวจแผนผังความคิด
2. สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยที่ 4 ครั้งที่ 2

เรื่อง วันลอยกระทง

วิชา ภาษาและวัฒนธรรมไทย
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 (Year 3)

ระยะเวลา 45 นาที

สาระสำคัญ

วันลอยกระทง ถือเป็นวันสำคัญทางประเพณีหนึ่งของชาวไทย ตรงกับวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 12 ตามปฏิทินจันทรคติไทย ในวันลอยกระทง ผู้คนจะพากันทำ "กระทง" ลักษณะคล้ายดอกบัวบานจากวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ประดับตกแต่งด้วยดอกไม้ ธูป เทียน แล้วนำไปลอยในแม่น้ำ ลำคลอง หรือแหล่งน้ำต่าง ๆ

จุดประสงค์การเรียนรู้

ผู้เรียนสามารถ

1. จำคำศัพท์ที่เกี่ยวกับวันลอยกระทงได้
2. บอกความสัมพันธ์ของคำศัพท์เรื่องวันลอยกระทงได้
3. แยกคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้องกับเรื่องวันลอยกระทงได้

สาระการเรียนรู้

คำศัพท์

วันลอยกระทง	กระทง	ลอย
วันเพ็ญ	พระจันทร์ (เต็มดวง)	ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 12
ธูป	เทียน	ดอกไม้
		แม่น้ำ

วัฒนธรรม

วันลอยกระทง เป็นประเพณีสำคัญวันหนึ่งของคนไทย คนไทยมีความเชื่อว่าการลอยกระทง เป็นการลอยเคราะห์ไป และเชื่อว่าการลอยกระทง เป็นการบูชาและขอขมาพระแม่คงคาด้วย

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูนำกระดาษขนาดใหญ่ที่เป็นภาพแม่น้ำและท้องฟ้าตอนกลางคืนมาให้นักเรียนดู พร้อมเปิดเพลงร่ำวงลอยกระทง
2. ครูนำภาพต่างๆ ที่เกี่ยวกับวันลอยกระทงมาให้นักเรียนช่วยกันติดลงบนภาพแม่น้ำและท้องฟ้าตอนกลางคืน ตามความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนให้ถูกต้องสวยงาม

ขั้นที่ 2 ขั้นกิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูให้นักเรียนทบทวนคำศัพท์และความสัมพันธ์เชื่อมโยงของคำศัพท์ที่เกี่ยวกับวันลอยกระทง โดยใช้แผนผังความคิดที่นักเรียนได้ทำในกิจกรรมการเรียนรู้การสอนเรื่องวันลอยกระทง ครั้งที่ 1
2. ครูนำภาพต่างๆ ที่เกี่ยวกับวันลอยกระทง เช่น ภาพพระจันทร์เต็มดวง กระทง แม่น้ำ และภาพที่ไม่เกี่ยวกับวันลอยกระทง เช่น ภาพพระอาทิตย์ คนเล่นสาดน้ำ การรดน้ำดำหัว มาแจกให้นักเรียนทุกคน แล้วให้นักเรียนจับกลุ่มกันโดยให้นักเรียนที่ได้ภาพที่เกี่ยวกับวันลอยกระทงอยู่กลุ่มเดียวกัน และให้นักเรียนที่ได้ภาพที่ไม่เกี่ยวกับวันลอยกระทงอยู่กลุ่มเดียวกัน
3. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มรวบรวมจากเพื่อนที่อยู่ในกลุ่มเดียวกันนำมาติดบนกระดาน แล้วให้นักเรียนทั้งห้องร่วมกันอภิปรายเหตุผลว่าภาพนั้นๆ เกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้องกับวันลอยกระทงอย่างไร
4. ครูทบทวนคำศัพท์ทั้งหมดอีกครั้ง โดยเขียนคำศัพท์บนกระดาน แล้วให้นักเรียนอ่านคำศัพท์บนกระดานพร้อมกัน
5. แจกใบงานให้นักเรียนแต่ละคนทำ
6. อธิบายวิธีการทำใบงานให้นักเรียนเข้าใจ

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

ครูเฉลยใบงานในห้องเรียน ให้นักเรียนทั้งหมดในชั้นช่วยกันคิดคำตอบไปพร้อมกัน

สื่อการเรียนรู้

1. วัสดุทำกระทงลอยกระทง
2. พื้นหลังสำหรับทำโปสเตอร์ภาพแม่น้ำและท้องฟ้าตอนกลางคืน
3. ภาพประกอบสำหรับการทำโปสเตอร์วันลอยกระทง
4. บัตรคำ และบัตรภาพ
5. ตัวอย่างแผนผังความคิดจากผลงานของนักเรียน
6. ใบงาน

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

เครื่องมือ

1. ใบงาน
2. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

วิธีการ

1. การตรวจใบงาน
2. สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน

2.2 แผนผังความคิดที่ใช้สอนความรู้เรื่องคำศัพท์ภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับชั้น
 เยียร์ 3 โรงเรียนนานาชาติติเออร์ลีเลิร์นนิ่งเซนเตอร์ ที่เรียนวิชาภาษาและวัฒนธรรมไทย โดยการ
 พิจารณาจากเนื้อหาของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ที่สามารถแสดงคำศัพท์ผ่านแผนผังความคิดแบบไม่
 ซับซ้อน เพื่อให้สอดคล้องกับกลุ่มตัวอย่าง

2.3 แบบทดสอบก่อนเรียน และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชา
 ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นเยียร์ 3 โรงเรียนนานาชาติติเออร์ลีเลิร์นนิ่งเซนเตอร์ เรื่องความรู้
 คำศัพท์ภาษาไทยจากการใช้เทคนิคแผนผังความคิด

2.4 แบบประเมินผลระหว่างเรียนเรื่องความรู้คำศัพท์ภาษาไทยจากการใช้เทคนิค
 แผนผังความคิด

3. การดำเนินการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Quasi Experimental Research) โดยใช้แบบ
 แผนการทดลองแบบทดลองกลุ่มเดียว วัดผลก่อนและหลังการทดลอง (One-Group Pre-test-Post-test
 Design) ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 แบบแผนการทดลอง

กลุ่ม	ทดสอบก่อนเรียน	ทดลอง	ทดสอบหลังเรียน
E	T ₁	X	T ₂

ความหมายของสัญลักษณ์

เมื่อ E แทน กลุ่มตัวอย่าง

T₁ แทน การทดสอบวัดความรู้ด้านคำศัพท์ภาษาไทยก่อนการทดลอง

T₂ แทน การทดสอบวัดความรู้ด้านคำศัพท์ภาษาไทยหลังการทดลอง

X แทน การทดลอง

การดำเนินการทดลอง

ระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง ทำการดำเนินการทดลองที่
 โรงเรียนนานาชาติติเออร์ลีเลิร์นนิ่งเซนเตอร์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 ใช้เวลา ในการทดลอง
 5 สัปดาห์ เริ่มดำเนินการทดลองโดยใช้แบบทดสอบก่อนเรียน 1 คาบเรียน ดำเนินการสอนตามแผน
 การจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้เทคนิคแผนผังความคิดสอนคำศัพท์ 8 คาบเรียน และ
 ดำเนินการสอบด้วยแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 1 คาบเรียน คาบเรียนละ 45 นาที รวมเวลาใน
 การทดลองกับกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 10 คาบเรียน

ตาราง 3 การดำเนินการทดลอง

ครั้งที่	การดำเนินการศึกษาทดลอง	จำนวนวัน
1	เก็บข้อมูลก่อนการทดลอง	1 วัน
2-9	แผนที่ 1 แผนผังความคิดเรื่องครอบครัว แผนที่ 2 ทบทวนและทำใบงานเรื่องครอบครัว แผนที่ 3 แผนผังความคิดเรื่องเครื่องแต่งกาย แผนที่ 4 ทบทวนและทำใบงานเรื่องเครื่องแต่งกาย แผนที่ 5 แผนผังความคิดเรื่องธงชาติไทย แผนที่ 6 ทบทวนและทำใบงานเรื่องธงชาติไทย แผนที่ 7 แผนผังความคิดเรื่องวันลอยกระทง แผนที่ 8 ทบทวนและทำใบงานเรื่องวันลอยกระทง	8 วัน
10	เก็บข้อมูลหลังการทดลอง ด้วยแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	1 วัน

โดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยทำการทดสอบความรู้ด้านคำศัพท์ภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างก่อนการทดลอง และบันทึกผลของข้อมูลเพื่อนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์และเก็บเป็นคะแนนข้อมูล

2. ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง โดยทดลองสัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 45 นาทีจนสิ้นสุดการทดลอง

3. เมื่อดำเนินการทดลองไปจนครบ 8 คาบเรียน ผู้วิจัยทำการทดสอบความรู้ด้านคำศัพท์ภาษาไทยด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบทดสอบความรู้ด้านคำศัพท์ภาษาไทยของนักเรียน ดังนี้

1. ทำการประเมินก่อนการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 15 คน ด้วยแบบทดสอบความรู้ด้านคำศัพท์ภาษาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2. ทดลองปฏิบัติการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ 4 หน่วยการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ละ 2 แผนการเรียนรู้ รวมทั้งสิ้น 8 แผนการเรียนรู้ พร้อมทั้งให้นักเรียนทำใบงานเพื่อเก็บข้อมูลประเมินผลการเรียนรู้ระหว่างเรียน

3. เมื่อเสร็จสิ้นการทดลองปฏิบัติการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ครบทั้ง 8 แผนการเรียนรู้ หลังจากการปฏิบัติการสอนครบแล้ว จึงทำการประเมินหลังการทดลอง ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องความรู้ด้านคำศัพท์ภาษาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อเปรียบเทียบความรู้ด้านคำศัพท์ภาษาไทยของนักเรียน

4. นำแบบทดสอบที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียน แบบประเมินผลการเรียนระหว่างเรียน และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มาตรวจให้คะแนนและนำไปทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีทางสถิติ เพื่อทดสอบสมมุติฐานและสรุปผลการวิจัยต่อไป

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการทดลองมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน

หาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) โดยคำนวณจากสูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งกลุ่ม
	N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติหาค่าประสิทธิภาพของกิจกรรมการสอนที่ใช้เทคนิคแผยผังความคิดสอนคำศัพท์ภาษาไทย ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ใช้สูตร (เพ็ญญ์ กิจระการ. 2544: 46-51)

$$E1 = \frac{\frac{\sum X}{N}}{A} \times 100$$

และ

$$E2 = \frac{\frac{\sum X}{N}}{B} \times 100$$

N	แทน	จำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
ΣX	แทน	คะแนนรวมของนักเรียนจากการทำกิจกรรมและแบบฝึกหัดแต่ละบท
ΣF	แทน	คะแนนรวมของนักเรียนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนครบทั้ง 8 แผน
E1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ ซึ่งเป็นคะแนนจากการทำแบบฝึกหัด 8 แผนการเรียน คิดเป็นร้อยละ 80
E2	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ ซึ่งเป็นคะแนนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน คิดเป็นร้อยละ 80
A	แทน	คะแนนเต็มของการทำแบบทดสอบหลังเรียน
B	แทน	คะแนนเต็มของการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจากเรียนครบทั้ง 8 แผน

3. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ
หาค่าความเที่ยงตรงของแบบทดสอบวัดความรู้ด้านคำศัพท์ภาษาไทยโดยใช้สูตร

$$IOC = \frac{\Sigma R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบกับจุดประสงค์
	ΣR	แทน	ผลรวมของคะแนนของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการนำกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่ใช้เทคนิคแผนผังความคิดสอนคำศัพท์ภาษาไทย ที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ตามขั้นตอนดังกล่าวไว้ในบทที่ 3 แล้วนั้น การวิเคราะห์ข้อมูล ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอข้อมูลที่ได้จากการทดลองดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน	จำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{x}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
$\sum X$	แทน	คะแนนรวมของนักเรียนจากการทำกิจกรรมและแบบฝึกหัดแต่ละบท
$\sum F$	แทน	คะแนนรวมของนักเรียนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนครบทั้ง 8 แผน
E1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ ซึ่งเป็นคะแนนจากการทำแบบฝึกหัด 8 แผนการเรียน คิดเป็นร้อยละ 80
E2	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ ซึ่งเป็นคะแนนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน คิดเป็นร้อยละ 80
A	แทน	คะแนนเต็มของการทำแบบทดสอบหลังเรียน
B	แทน	คะแนนเต็มของการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจากเรียนครบทั้ง 8 แผน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลจากคะแนนที่ผู้เรียนได้ทำแบบทดสอบก่อนเรียน

ตาราง 4 แสดงคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบก่อนเรียน โดยแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้เทคนิค
แผนผังความคิดสอนคำศัพท์ภาษาไทย

นักเรียนคนที่	คะแนนการทำแบบทดสอบก่อนเรียน
	คะแนนเต็ม 20
1	13
2	16
3	9
4	10
5	11
6	19
7	13
8	19
9	11
10	14
11	9
12	13
13	18
14	16
15	20
คะแนนรวม	211
$\bar{x}$	14.07
ค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ	70.3

จากตาราง 4 พบว่าค่าเฉลี่ยจากคะแนนการทำแบบทดสอบก่อนเรียนในการจัดแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้เทคนิคแผนผังความคิดสอนคำศัพท์ภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับชั้นเียร์ 3 โรงเรียนนานาชาติติเออร์ลีเลิร์นนิ่งเซนเตอร์คิดเป็นร้อยละ 70.3

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากคะแนนที่นักเรียนทำกิจกรรมและแบบฝึกหัดระหว่างการเรียนแต่ละแผน เพื่อหาประสิทธิภาพของ E1 ซึ่งได้ผลวิเคราะห์ดังนี้

ตาราง 5 แสดงคะแนนที่ได้จากการทำกิจกรรมและแบบฝึกหัดระหว่างการเรียนแต่ละแผนการสอนที่ใช้เทคนิคแผนผังความคิดสอนคำศัพท์ภาษาไทย

นักเรียนคนที่	แผนที่ 1	แผนที่ 2	แผนที่ 3	แผนที่ 4	แผนที่ 5	แผนที่ 6	แผนที่ 7	แผนที่ 8
	คะแนนเต็ม 10	คะแนนเต็ม 20	คะแนนเต็ม 10	คะแนนเต็ม 20	คะแนนเต็ม 10	คะแนนเต็ม 20	คะแนนเต็ม 10	คะแนนเต็ม 20
1	9	19	10	12	9	16	10	19
2	8	16	10	20	10	19	10	20
3	8	16	10	20	7	17	10	19
4	9	18	9	20	10	20	9	17
5	10	20	10	20	9	18	10	19
6	10	20	10	20	10	20	10	20
7	9	18	9	20	10	20	10	20
8	10	19	10	20	10	20	10	20
9	9	19	10	20	10	20	9	18
10	10	20	9	20	9	20	10	20
11	8	18	7	12	8	18	8	18
12	8	16	10	20	10	20	8	18
13	10	20	10	20	10	20	10	20
14	10	20	10	20	10	20	10	20
15	10	20	10	19	10	19	9	20
ΣX	138	279	144	283	142	287	143	288
$\bar{x}$	9.2	18.60	9.60	18.87	9.47	19.13	9.53	19.20
E1	92	93	96	94.3	94.7	95.7	95.3	96

ค่าเฉลี่ยของ E1 รวม 8 แผน เท่ากับ 94.6

จากตาราง 5 ผู้วิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยจากคะแนนการทำกิจกรรมระหว่างการเรียนโดยการใช้เทคนิคแผนผังความคิดสอนคำศัพท์ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นเียร์ 3 โรงเรียนนานาชาติติเตอร์ลีเลิร์นนิ่งเซนเตอร์ แต่ละบทคิดเป็นร้อยละ 92-96 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 94.6 ผ่านการเกณฑ์ประสิทธิภาพตัวแรก E1 ที่กำหนดไว้ที่ 80 โดยมีประสิทธิภาพคิดเป็นร้อยละได้ตามลำดับดังนี้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ครอบครัว

แผนที่ 1 ครอบครัว 1 ประสิทธิภาพร้อยละ 92

แผนที่ 2 ครอบครัว 2 ประสิทธิภาพร้อยละ 93

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง เครื่องแต่งกาย

แผนที่ 3 เครื่องแต่งกาย 1 ประสิทธิภาพร้อยละ 96

แผนที่ 4 เครื่องแต่งกาย 2 ประสิทธิภาพร้อยละ 94.3

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง ธงชาติไทย

แผนที่ 5 ธงชาติไทย 1 ประสิทธิภาพร้อยละ 94.7

แผนที่ 6 ธงชาติไทย 2 ประสิทธิภาพร้อยละ 95.7

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง วันลอยกระทง

แผนที่ 7 วันลอยกระทง 1 ประสิทธิภาพร้อยละ 95.3

แผนที่ 8 วันลอยกระทง 2 ประสิทธิภาพร้อยละ 96

ค่าเฉลี่ยของ E1 รวม 8 แผน ประสิทธิภาพร้อยละ 94.6

จากประสิทธิภาพข้างต้นแสดงว่าการจัดกิจกรรมระหว่างการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค
แผนผังความคิดสอนคำศัพท์ภาษาไทยสำหรับนักเรียนระดับชั้นปีที่ 3 โรงเรียนนานาชาติดิเออร์ลี
เลิร์นนิ่งเซนเตอร์ทั้ง 8 แผน ผ่านเกณฑ์ประสิทธิภาพตัวแรกที่กำหนดไว้ ($E1=80$)

3. วิเคราะห์ข้อมูลจากคะแนนที่ผู้เรียนได้ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
หลังจากเรียนครบทั้ง 8 แผน เพื่อหาประสิทธิภาพของ E2

ตาราง 6 แสดงคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
หลังจากเรียนครบทั้ง 8 แผนการสอนที่ใช้เทคนิคแผนผังความคิดสอนคำศัพท์ภาษาไทย

นักเรียนคนที่	คะแนนผลสัมฤทธิ์หลังการเรียนรู้ครบทั้ง 8 แผน
	คะแนนเต็ม 20
1	17
2	20
3	16
4	20
5	20
6	19
7	18

ตาราง 6 (ต่อ)

นักเรียนคนที่	คะแนนผลสัมฤทธิ์หลังการเรียนรู้ครบทั้ง 8 แผน
	คะแนนเต็ม 20
8	20
9	18
10	20
11	17
12	16
13	20
14	19
15	20
ΣF	280
$\bar{x}$	18.6
E2	93.3

จากตาราง 6 พบว่าคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนครบทั้ง 8 แผนการสอนที่ใช้เทคนิคแผนผังความคิดสอนคำศัพท์ภาษาไทย สำหรับนักเรียน ระดับชั้นเียร์ 3 โรงเรียนนานาชาติติเออร์ลีเลิร์นนิ่งเซนเตอร์คิดเป็นร้อยละ 93.3 ซึ่งผ่านเกณฑ์ ประสิทธิภาพของ E2 ที่กำหนดไว้ที่ 80 แสดงให้เห็นว่าแผนการสอนที่ใช้เทคนิคแผนผังความคิด สอนคำศัพท์ภาษาไทย มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการเรียนรู้ และเพิ่มพูนความรู้ด้านคำศัพท์

4. ผลการวิเคราะห์หาค่าประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ตามเกณฑ์ 80/80 (E1/E2)

ตาราง 7 แสดงค่าประสิทธิภาพของแผนการสอนที่ใช้เทคนิคแผนผังความคิดสอนคำศัพท์ภาษาไทย
สำหรับนักเรียนระดับชั้นเียร์ 3 โรงเรียนนานาชาติติเออร์ลีเลิร์นนิ่งเซนเตอร์
ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

แผนการสอนที่	เรื่อง	E1	E2
1	แผนผังความคิดเรื่องครอบครัว 1	92	
2	แผนผังความคิดเรื่องครอบครัว 2	93	
3	แผนผังความคิดเรื่องธงชาติไทย 1	96	
4	แผนผังความคิดเรื่องธงชาติไทย 2	94.3	
5	แผนผังความคิดเรื่องเครื่องแต่งกาย 1	94.7	
6	แผนผังความคิดเรื่องเครื่องแต่งกาย 2	95.7	
7	แผนผังความคิดเรื่องลอยกระทง 1	95.3	
8	แผนผังความคิดเรื่องลอยกระทง 2	96	
	คะแนนเฉลี่ยกิจกรรมระหว่างเรียน	94.6	
	คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์หลังเรียน		93.3

จากตาราง 7 แสดงให้เห็นว่าแผนการสอนที่ใช้เทคนิคแผนผังความคิดสอนคำศัพท์ภาษาไทยสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนานาชาติติเออร์ลีเลิร์นนิ่งเซนเตอร์ ทั้ง 8 แผน มีประสิทธิภาพผ่านเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด 80/80 โดยมีประสิทธิภาพคะแนนเฉลี่ยกิจกรรมระหว่างเรียนทั้ง 8 แผน คือ E1 เท่ากับ 94.6 และ ประสิทธิภาพคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์หลังเรียนทั้ง 8 แผน คือ E2 เท่ากับ 93.3

จากประสิทธิภาพข้างต้น แสดงว่าแผนการสอนที่ใช้เทคนิคแผนผังความคิดสอนคำศัพท์ภาษาไทยสำหรับนักเรียนระดับชั้นเียร์ 3 โรงเรียนนานาชาติติเออร์ลีเลิร์นนิ่งเซนเตอร์ มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ สามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนได้

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การใช้เทคนิคแผนผังความคิดเพื่อจัดการเรียนการสอนคำศัพท์ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นปีที่ 3 โรงเรียนนานาชาติติเออร์ลีเลิร์นนิ่งเซนเตอร์ มีความมุ่งหมายการวิจัย เพื่อใช้เทคนิคแผนผังความคิดสอนคำศัพท์ภาษาไทย

ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองเป็นนักเรียนที่เรียนภาษาไทยในระดับชั้นปีที่ 3 โรงเรียนนานาชาติติเออร์ลีเลิร์นนิ่งเซนเตอร์ จำนวน 15 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลากเลือก จำนวน 1 ห้องเรียน จากจำนวน 2 ห้องเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนคำศัพท์ภาษาไทยโดยใช้เทคนิคแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนที่เรียนภาษาไทยระดับชั้นปีที่ 3 โรงเรียนนานาชาติติเออร์ลีเลิร์นนิ่งเซนเตอร์ จำนวน 4 หน่วยการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ละ 2 แผนการเรียนรู้ รวม 8 แผนการเรียนรู้ โดยกำหนดหัวข้อเรื่องแต่ละหน่วยการเรียนรู้เป็นไปตามลำดับแผนการสอนระยะยาวของหลักสูตรวิชาภาษาและวัฒนธรรมไทยของโรงเรียนนานาชาติติเออร์ลีเลิร์นนิ่งเซนเตอร์ ได้แก่

หน่วยการเรียนรู้	แผนการจัดการเรียนรู้
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ครอบครัว	แผนที่ 1 แผนผังความคิดเรื่องครอบครัว
	แผนที่ 2 ทบทวนและทำใบงานเรื่องครอบครัว
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เครื่องแต่งกาย	แผนที่ 3 แผนผังความคิดเรื่องเครื่องแต่งกาย
	แผนที่ 4 ทบทวนและทำใบงานเรื่องเครื่องแต่งกาย
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 ธงชาติไทย	แผนที่ 5 แผนผังความคิดเรื่องธงชาติไทย
	แผนที่ 6 ทบทวนและทำใบงานเรื่องธงชาติไทย
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 วันลอยกระทง	แผนที่ 7 แผนผังความคิดเรื่องวันลอยกระทง
	แผนที่ 8 ทบทวนและทำใบงานเรื่องวันลอยกระทง

2. แบบทดสอบก่อนเรียน แบบประเมินผลระหว่างเรียน และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เมื่อเรียนจบทุกหน่วยการเรียนรู้แล้วจึงให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเก็บรวบรวมข้อมูลจากการทำกิจกรรมและใบงานแบบฝึกหัดนำมาหาค่าประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 (E1/E2) ซึ่งจะขอก้าวในการสรุปผล และอภิปรายผลดังต่อไปนี้

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเรื่องแผนผังความคิดและคำศัพท์ และได้สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ การใช้เทคนิคแผนผังความคิดเพื่อจัดการเรียนการสอนคำศัพท์ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นเียร์ 3 โรงเรียนนานาชาติติเออร์ลีเลิร์นนิ่งเซนเตอร์ ผลการวิจัยสามารถสรุปได้คือ ผลการวิเคราะห์หาค่าประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ตามเกณฑ์ 80/80 (E1/E2) มีค่าประสิทธิภาพคือ 94.6/ 93.3 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยประสิทธิภาพของ E1 อยู่ระหว่าง 92-96 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 94.6 และมีประสิทธิภาพของ E2 เท่ากับ 93.3 แสดงว่าแผนการสอนที่ใช้เทคนิคแผนผังความคิดสอนคำศัพท์ภาษาไทยสำหรับนักเรียนระดับชั้นเียร์ 3 โรงเรียนนานาชาติติเออร์ลีเลิร์นนิ่งเซนเตอร์มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ มีประสิทธิภาพเพียงพอสามารถเพิ่มพูนความรู้ด้านคำศัพท์ภาษาไทย และสามารถนำไปใช้จัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนในโรงเรียนนานาชาติติเออร์ลีเลิร์นนิ่งเซนเตอร์และใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้แก่ักเรียนในโรงเรียนนานาชาติในระดับอื่น ๆ ได้

อภิปรายผล

1. ค่าเฉลี่ยคะแนนจากการทำกิจกรรมระหว่างเรียนโดยใช้เทคนิคแผนผังความคิดสอนคำศัพท์ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นเียร์ 3 โรงเรียนนานาชาติติเออร์ลีเลิร์นนิ่งเซนเตอร์ แต่ละแผนการเรียนรู้คิดเป็นร้อยละ 92-96 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 94.6 ผ่านการเกณฑ์ประสิทธิภาพตัวแรก E1 ที่กำหนดไว้ที่ 80 สังเกตได้ว่าค่าประสิทธิภาพคิดเป็นร้อยละของแต่ละแผนการเรียนรู้มีความแตกต่างกัน แผนการเรียนรู้ที่มีค่าประสิทธิภาพร้อยละสูงที่สุด มีค่าประสิทธิภาพร้อยละ 96 มี 2 แผน คือแผนการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องเครื่องแต่งกาย 1 และแผนที่ 8 วันลอยกระทง 2 ทั้งสองแผนการเรียนรู้มีค่าประสิทธิภาพร้อยละสูงกว่าแผนอื่น และแผนการเรียนรู้ที่มีค่าประสิทธิภาพร้อยละต่ำที่สุด มีค่าประสิทธิภาพร้อยละ 92

จากการสัมภาษณ์นักเรียนกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับสาเหตุของคะแนนจากการทำกิจกรรมระหว่างเรียน และการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนระหว่างทำกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เหตุผลที่ค่าประสิทธิภาพของแผนการเรียนรู้มีความแตกต่างกันไว้ดังนี้

1.1 แผนการเรียนรู้ที่มีค่าประสิทธิภาพร้อยละสูงที่สุด คือมีค่าประสิทธิภาพร้อยละ 96 มี 2 แผน คือแผนการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องเครื่องแต่งกาย 1 และแผนการเรียนรู้ที่ 8 วันลอยกระทง 2 ทั้งสองแผนการเรียนรู้มีค่าประสิทธิภาพร้อยละสูงกว่าแผนอื่น เนื่องจากสาระการเรียนรู้ของแผนการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องเครื่องแต่งกาย เป็นเนื้อหาที่นักเรียนมีประสบการณ์จากการใช้คำศัพท์บางคำในการสนทนาในชีวิตประจำวันอยู่แล้ว และสาระการเรียนรู้แผนที่ 8 เรื่องวันลอยกระทง ก็เป็นเนื้อหาที่นักเรียนเคยมีประสบการณ์จากการร่วมทำกิจกรรมในวันลอยกระทง และนักเรียนได้เคยฟังเพลง รำวงลอยกระทงมาบ้างแล้ว จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้แผนการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องเครื่องแต่งกาย และแผนการเรียนรู้ที่ 8 เรื่องวันลอยกระทง มีค่าประสิทธิภาพสูงกว่าค่าประสิทธิภาพของแผนการเรียนรู้อื่น

1.2 แผนการเรียนรู้ที่มีค่าประสิทธิภาพร้อยละต่ำที่สุด คือมีค่าประสิทธิภาพร้อยละ 92 คือแผนการเรียนรู้ที่ 1 เรื่องครอบครัว เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคแผนผังความคิดในการสอนคำศัพท์เป็นการเรียนรูปแบบใหม่ของนักเรียน นักเรียนไม่มีความคุ้นเคยกับการเรียนโดยใช้แผนผังความคิด จึงทำให้ค่าประสิทธิภาพร้อยละของแผนการเรียนรู้ที่ 1 เรื่องครอบครัว ต่ำกว่าแผนการเรียนรู้อื่น ถึงแม้หน่วยการเรียนรู้เรื่องครอบครัวจะเป็นเนื้อหาที่เป็นเรื่องใกล้ตัว เป็นคำศัพท์ที่ใช้ในชีวิตประจำวันของคนไทย แต่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้เป็นเด็กนักเรียนในโรงเรียนนานาชาติ ซึ่งเด็กนักเรียนกลุ่มนี้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ คำศัพท์เรื่องครอบครัวจึงถือเป็นเรื่องยากและซับซ้อนสำหรับนักเรียน ด้วยเหตุนี้ครูผู้สอนจึงต้องใช้เวลาในการชี้แจงอธิบายรูปแบบและขั้นตอนการทำแผนผังความคิดให้ถูกต้อง และต้องใช้เวลาอธิบายเปรียบเทียบเรื่องความแตกต่างทางวัฒนธรรมในการลำดับเครือญาติของไทยและต่างชาติให้นักเรียนเกิดความเข้าใจ

1.3 ค่าประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ตามเกณฑ์ 80/80 (E1/E2) มีค่าประสิทธิภาพคือ 94.6/ 93.3 เหตุผลที่ค่าประสิทธิภาพ E1 มากกว่า E2 (94.6/ 93.3) เนื่องจากการทดสอบวัดผลการทำกิจกรรมระหว่างเรียนแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ทำหลังจากที่นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ตามเนื้อหาสาระการเรียนรู้ในครั้งนั้นๆ โดยคำศัพท์ในแต่ละแผนการเรียนรู้เป็นคำศัพท์ชุดเดียวกัน นักเรียนมีโอกาสนี้จะได้ทบทวนคำศัพท์ก่อนการวัดผล ต่างจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังการเรียน ซึ่งจำนวนคำศัพท์ที่ใช้ในการทดสอบเป็นการรวมคำศัพท์ทุกแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 8 แผน ทำให้นักเรียนต้องใช้ความสามารถในการจำคำศัพท์มากกว่า อีกทั้งเมื่อนักเรียนต้องทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังการเรียนทำให้นักเรียนเกิดความกดดันที่จะต้องพยายามทบทวนความจำจากการเรียนคำศัพท์ทั้งหมด 8 แผน จึงทำให้ค่าประสิทธิภาพของ E1 มากกว่า E2

1.4 จากการสังเกตคะแนนการทำแบบทดสอบก่อนเรียน แบบประเมินผลระหว่างเรียน และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน มีนักเรียนบางคนได้คะแนนอยู่ในระดับดีมาก นักเรียนส่วนใหญ่ได้คะแนนอยู่ในระดับปานกลาง และนักเรียนบางคนได้คะแนนอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็ม ทั้งนี้เนื่องจากพฤติกรรมทางการเรียนที่แตกต่างกันของนักเรียน กล่าวคือ นักเรียนที่ได้คะแนนเต็มทั้งการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เนื่องจากนักเรียนคนนั้นเป็นนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ดี มีสมาธิในการฟังครูอธิบาย ตั้งใจเรียนอย่างสม่ำเสมอในทุกรายวิชา ส่งผลให้มีคะแนนจากการทำแบบทดสอบอยู่ในระดับดีมาก ส่วนนักเรียนที่ได้คะแนนการทำแบบทดสอบอยู่ในระดับไม่ดี เนื่องจากนักเรียนคนนั้นเป็นเด็กที่มีปัญหาทางการเรียน สมาธิสั้น ซึ่งเด็กกลุ่มที่มีปัญหานี้ ครูจะต้องให้การดูแลใกล้ชิดกว่านักเรียนคนอื่น ๆ ส่วนนักเรียนที่เป็นกลุ่มส่วนใหญ่ในชั้นเรียนจะสามารถทำคะแนนได้ในระดับดีถือว่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานทั่วไป

2. ค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละจากคะแนนการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละจากคะแนนการทำแบบทดสอบก่อนเรียน กล่าวคือค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละจากคะแนนการทำแบบทดสอบก่อนเรียนเท่ากับ 70.3 และค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละจากคะแนนการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนเท่ากับ 93.3 เนื่องจากการทำแบบทดสอบก่อนเรียนนั้นนักเรียนยังไม่มีความรู้เรื่องคำศัพท์เพียงพอ ประกอบกับรูปแบบการเรียนการสอนของโรงเรียนนานาชาติติเออร์ลีเลิร์นนิ่งเซนเตอร์ไม่เน้นเรื่องการจัดการทดสอบในการวัดผลการเรียนของนักเรียน ทำให้นักเรียนไม่เคยชินกับรูปแบบการทำแบบทดสอบ จึงทำให้ค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละจากคะแนนการทำแบบทดสอบก่อนเรียนมีค่าประสิทธิภาพ 70.3 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ 80 (E1) แต่เมื่อนักเรียนได้ผ่านการเรียนรู้คำศัพท์จากการใช้เทคนิคแผนผังความคิดในการจัดการเรียนการสอนแล้ว ค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละจากคะแนนการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนจึงมีค่าประสิทธิภาพ 93.3 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80 (E2)

3. จากการสังเกตความสามารถทางการเรียนและพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน พบว่านักเรียนเกิดความเข้าใจในเรื่องการเชื่อมโยงคำศัพท์ และมีความสามารถในการจำคำศัพท์ดีขึ้นสังเกตจากการตอบคำถามของนักเรียน นักเรียนสามารถตอบคำถามได้เร็วขึ้น คล่องขึ้นโดยไม่ต้องใช้เวลานานในการนึกคำศัพท์เพื่อตอบคำถามครู ซึ่งส่งผลให้บรรยากาศการเรียนในชั้นเรียนดีขึ้นด้วย เพราะนักเรียนเกิดความมั่นใจในการเรียนและมีสมาธิในการฟังและตอบคำถามครู รวมไปถึงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคแผนผังความคิดในการสอนคำศัพท์ได้เปิดโอกาสให้นักเรียนเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการวาดภาพ ให้นักเรียนได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ของตนเองในการทำแผนผังความคิดส่งผลให้นักเรียนไม่เกิดความกดดันในการเรียน และนักเรียนยังมีสมาธิในการเรียนดีขึ้นโดยนักเรียนสามารถใช้เวลาได้นานขึ้นในการทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จเรียบร้อย อีกทั้งการจัดกิจกรรมโดยให้นักเรียนปฏิบัติแผนผังความคิดเป็นกลุ่ม ยังส่งเสริมให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนในชั้นเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคแผนผังความคิดในการสอนคำศัพท์จึงส่งผลให้บรรยากาศการเรียนในชั้นเรียนดำเนินไปได้ดี ส่งเสริมให้นักเรียนมีความตั้งใจในการเรียน มีความกระตือรือร้นที่จะเรียนวิชาภาษาไทยครั้งต่อไปและนักเรียนได้เกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข

ข้อเสนอแนะ

1. ควรนำแผนการสอนที่ใช้เทคนิคแผนผังความคิดสอนคำศัพท์ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชาวต่างชาติ ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างในระดับชั้นอื่น ๆ ในโรงเรียน เช่นในระดับชั้นเียร์ 2 หรือเียร์ 4 โดยปรับปรุงแบบแผนการเรียนรู้ให้มีความเหมาะสมกับแต่ละระดับชั้น

2. ควรนำแผนการสอนที่ใช้เทคนิคแผนผังความคิดไปใช้กับรายวิชาอื่น ๆ ในโรงเรียน เช่น วิชาภาษาอังกฤษ วิชาวิทยาศาสตร์ เป็นต้น

3. ควรมีการวิจัยพัฒนาการสอนที่ใช้เทคนิคแผนผังความคิดสอนคำศัพท์ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชาวต่างชาติในรูปแบบของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) เช่น แอปพลิเคชัน (Apps Store) บนโทรศัพท์มือถือหรือ (Tablet) ที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้คำศัพท์และการออกเสียงคำศัพท์ในบทเรียนได้ด้วยตนเองโดยการมีปฏิสัมพันธ์กับโปรแกรมบทเรียนคอมพิวเตอร์ได้สะดวก และเป็นพัฒนาการสอนให้ทันกับในยุคปัจจุบัน

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

บัญชีตาราง

ตาราง 7 แสดงผลการประเมินคุณภาพการจัดการเรียนรู้ใช้เทคนิคแผนผังความคิดสอนคำศัพท์
ภาษาไทยหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ครอบครัว

รายการประเมิน	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)			รวม	$\bar{x}$	ความ เหมาะสม
	1	2	3			
1. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ครอบคลุม พฤติกรรมการเรียนรู้	5	4	5	14	4.6	มากที่สุด
2. กิจกรรมการเรียนรู้มีเนื้อหาถูกต้อง และมีประโยชน์ ต่อผู้เรียน	5	4	5	14	4.6	มากที่สุด
3. กิจกรรมการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้	4	4	5	13	4.3	มาก
4. มีการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ อย่างหลากหลาย	4	4	5	13	4.3	มาก
5. กิจกรรมการเรียนรู้มีขั้นตอนตามลำดับ ก่อนหลัง	4	4	5	13	4.3	มาก
6. กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับวัย ของผู้เรียน	5	4	5	14	4.6	มากที่สุด
7. ปริมาณของคำศัพท์ในแต่ละหน่วย การเรียนรู้	4	3	5	12	4	มาก
8. เวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	5	4	5	14	4.6	มากที่สุด
9. สื่อการเรียนรู้มีความเหมาะสมและ สอดคล้องกับ กิจกรรมและสาระการเรียนรู้	5	4	4	13	4.3	มาก
10. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ สอดคล้องกับ จุดประสงค์ และกระบวนการ จัดการเรียนรู้	4	4	5	13	4.3	มาก
รวม	45	39	49	133	4.4	มาก

ตาราง 8 แสดงผลการประเมินคุณภาพการจัดการเรียนรู้ใช้เทคนิคแผนผังความคิดสอนคำศัพท์
ภาษาไทยหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง เครื่องแต่งกาย

รายการประเมิน	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)			รวม	$\bar{x}$	ความ เหมาะสม
	1	2	3			
1. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ครอบคลุม พฤติกรรมการเรียนรู้	4	4	5	13	4.3	มาก
2. กิจกรรมการเรียนรู้มีเนื้อหาถูกต้อง และมีประโยชน์ ต่อผู้เรียน	5	4	5	14	4.6	มากที่สุด
3. กิจกรรมการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้	5	4	4	13	4.3	มาก
4. มีการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ อย่างหลากหลาย	4	4	5	13	4.3	มาก
5. กิจกรรมการเรียนรู้มีขั้นตอนตามลำดับ ก่อนหลัง	5	4	5	14	4.6	มากที่สุด
6. กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับวัย ของผู้เรียน	5	4	5	14	4.6	มากที่สุด
7. ปริมาณของคำศัพท์ในแต่ละหน่วย การเรียนรู้	5	3	5	13	4.3	มาก
8. เวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	5	3	5	13	4.3	มาก
9. สื่อการเรียนรู้มีความเหมาะสมและ สอดคล้องกับ กิจกรรมและสาระการเรียนรู้	5	4	4	13	4.3	มาก
10. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ สอดคล้องกับ จุดประสงค์ และกระบวนการ จัดการเรียนรู้	4	4	5	13	4.3	มาก
รวม	47	38	48	133	4.4	มาก

ตาราง 9 แสดงผลการประเมินคุณภาพการจัดการเรียนรู้ใช้เทคนิคแผนผังความคิดสอนคำศัพท์
ภาษาไทยหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง ธงชาติไทย

รายการประเมิน	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)			รวม	$\bar{x}$	ความ เหมาะสม
	1	2	3			
1. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ครอบคลุม พฤติกรรมการเรียนรู้	2	4	5	11	3.6	มาก
2. กิจกรรมการเรียนรู้มีเนื้อหาถูกต้อง และมีประโยชน์ ต่อผู้เรียน	5	5	5	15	5	มากที่สุด
3. กิจกรรมการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	15	5	มากที่สุด
4. มีการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ อย่างหลากหลาย	4	5	4	13	4.3	มาก
5. กิจกรรมการเรียนรู้มีขั้นตอนตามลำดับ ก่อนหลัง	5	5	5	15	5	มากที่สุด
6. กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับวัย ของผู้เรียน	5	5	5	15	5	มากที่สุด
7. ปริมาณของคำศัพท์ในแต่ละหน่วย การเรียนรู้	4	4	4	12	4	มาก
8. เวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	5	4	5	14	4.6	มากที่สุด
9. สื่อการเรียนรู้มีความเหมาะสมและ สอดคล้องกับ กิจกรรมและสาระการเรียนรู้	5	5	5	15	5	มากที่สุด
10. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ สอดคล้องกับ จุดประสงค์ และกระบวนการ จัดการเรียนรู้	4	5	5	14	4.6	มากที่สุด
รวม	44	47	48	139	4.6	มากที่สุด

ตาราง 10 แสดงผลการประเมินคุณภาพการจัดการเรียนรู้ใช้เทคนิคแผนผังความคิดสอนคำศัพท์

รายการประเมิน	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)			รวม	$\bar{x}$	ความ เหมาะสม
	1	2	3			
1. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ครอบคลุม พฤติกรรมการเรียนรู้	4	4	4	12	4	มาก
2. กิจกรรมการเรียนรู้มีเนื้อหาถูกต้อง และมีประโยชน์ ต่อผู้เรียน	5	4	5	14	4.6	มากที่สุด
3. กิจกรรมการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้	5	4	5	14	4.6	มากที่สุด
4. มีการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ อย่างหลากหลาย	4	4	4	12	4	มาก
5. กิจกรรมการเรียนรู้มีขั้นตอนตามลำดับ ก่อนหลัง	5	4	5	14	4.6	มากที่สุด
6. กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับวัย ของผู้เรียน	5	4	5	14	4.6	มากที่สุด
7. ปริมาณของคำศัพท์ในแต่ละหน่วย การเรียนรู้	5	4	5	14	4.6	มากที่สุด
8. เวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	5	4	5	14	4.6	มากที่สุด
9. สื่อการเรียนรู้มีความเหมาะสมและ สอดคล้องกับ กิจกรรมและสาระการเรียนรู้	5	4	5	14	4.6	มากที่สุด
10. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ สอดคล้องกับ จุดประสงค์ และกระบวนการ จัดการเรียนรู้	4	4	4	12	4	มาก
รวม	47	40	47	134	4.4	มาก

ตาราง 11 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับจุดประสงค์การเรียนรู้

ข้อสอบ ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC	ผลการพิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1	+1	+1	+1	3	1	คัดเลือกไว้
2	+1	+1	+1	3	1	คัดเลือกไว้
3	+1	+1	+1	3	1	คัดเลือกไว้
4	+1	+1	+1	3	1	คัดเลือกไว้
5	+1	+1	+1	3	1	คัดเลือกไว้
6	+1	+1	+1	3	1	คัดเลือกไว้
7	+1	+1	+1	3	1	คัดเลือกไว้
8	+1	+1	+1	3	1	คัดเลือกไว้
9	+1	+1	+1	3	1	คัดเลือกไว้
10	+1	+1	+1	3	1	คัดเลือกไว้
11	+1	+1	+1	3	1	คัดเลือกไว้
12	+1	+1	+1	3	1	คัดเลือกไว้
13	+1	+1	+1	3	1	คัดเลือกไว้
14	+1	+1	+1	3	1	คัดเลือกไว้
15	+1	+1	+1	3	1	คัดเลือกไว้
16	+1	+1	+1	3	1	คัดเลือกไว้
17	+1	+1	+1	3	1	คัดเลือกไว้
18	+1	+1	+1	3	1	คัดเลือกไว้
19	+1	+1	+1	3	1	คัดเลือกไว้
20	+1	+1	+1	3	1	คัดเลือกไว้
21	+1	+1	+1	3	1	คัดเลือกไว้
22	+1	+1	+1	3	1	คัดเลือกไว้
23	+1	+1	+1	3	1	คัดเลือกไว้
24	+1	+1	+1	3	1	คัดเลือกไว้

ภาคผนวก ข

หนังสือขอเชิญผู้เชี่ยวชาญ

หนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

ที่ ศธ 0519.12/5789

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

25 พฤศจิกายน 2558

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อาจารย์เพชร วิจิตรนาวัน

เนื่องด้วย นางสาวนภารัตน์ เล่าห์โชติสาร นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการสอนภาษาไทย
ในฐานะภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การใช้เทคนิค
แผนผังความคิดสอนคำศัพท์ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นเียร์ 3 โรงเรียนนานาชาติติเออร์ลีเลิร์นนิ่งเซนเตอร์”
โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์ภากรณ์ บุญประเสริฐ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้
บัณฑิตวิทยาลัย ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแผนการสอน และแบบทดสอบ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้
นางสาวนภารัตน์ เล่าห์โชติสาร และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

คุณ โยเลลา

(รองศาสตราจารย์ ดร.ดุขฎิ โยเลลา)
ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 090 095 6656

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย งานบริหารและธุรการ โทร. 15664

ที่ ศธ 0519.12/ 5788

วันที่ 25 พฤศจิกายน 2558

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน รองศาสตราจารย์รุ่งฤดี แผลงศร

เนื่องด้วย นางสาวนภารัตน์ เลหาโชติสาร นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการสอนภาษาไทย
ในฐานะภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การใช้เทคนิค
แผนผังความคิดสอนคำศัพท์ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นเียร์ 3 โรงเรียนนานาชาติติเออร์ลีเลิร์นนิ่งเซนเตอร์”
โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์ภากรณ์ บุญประเสริฐ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้
บัณฑิตวิทยาลัย ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแผนการสอน และแบบทดสอบ ทั้งนี้ สอบถาม
ข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 090 095 6656

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้
นางสาวนภารัตน์ เลหาโชติสาร และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ดุษฎี โยเหลา

(รองศาสตราจารย์ ดร.ดุษฎี โยเหลา)

ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ศธ 0519.12/ 57๕5

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

25 พฤศจิกายน 2558

เรื่อง ขออนุมัติขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนนานาชาติติเออร์ลีเลิร์นนิ่งเซนเตอร์

เนื่องด้วย นางสาวนภารัตน์ เลหาโชติสาร นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการสอนภาษาไทย
ในฐานะภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การใช้เทคนิค
แผนผังความคิดสอนคำศัพท์ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นเียร์ 3 โรงเรียนนานาชาติติเออร์ลีเลิร์นนิ่งเซนเตอร์”
โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมพาภรณ์ บุญประเสริฐ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยใช้แบบทดสอบ และแผนการ
จัดการเรียนรู้ กับนักเรียนระดับประถมศึกษาชั้นเียร์ 3 จำนวน 15 คน จำนวน 1 ห้องเรียน และขอใช้สถานที่
ชั้นเรียนภาษาและวัฒนธรรมไทย ในระหว่างเดือนธันวาคม 2558

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.คุชฎี โยเหลา)

ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 090 095 6656

ภาคผนวก ค

- แผนการจัดการเรียนรู้ 8 แผน
- แบบทดสอบก่อนเรียน
- แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- แบบประเมินระหว่างเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยที่ 1 ครั้งที่ 1
เรื่อง ครอบครัว (การลำดับเครือญาติ)

รายวิชา ภาษาและวัฒนธรรมไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 (Year 3)

ระยะเวลา 45 นาที

สาระสำคัญ

ระบบครอบครัวและเครือญาติเป็นระบบความสัมพันธ์ขั้นพื้นฐานในสังคม ที่เป็นเรื่องราวความรู้ใกล้ตัว ในสังคมแต่ละสังคมมีการจัดระบบลำดับเครือญาติ การเรียนรู้คำศัพท์ที่ใช้เรียกบุคคลที่เป็นเครือญาติใน ครอบครัวจึงมีความสำคัญในการเรียนรู้ภาษาไทยและเข้าใจสังคมไทย

จุดประสงค์การเรียนรู้

ผู้เรียนสามารถ

1. จำคำศัพท์ที่ใช้เรียกบุคคลในครอบครัวได้
2. บอกความหมายของคำศัพท์ที่ใช้เรียกบุคคลที่เป็นเครือญาติในครอบครัวได้
3. เขียนคำศัพท์เรื่องครอบครัวในแผนผังความคิดได้

สาระการเรียนรู้

คำศัพท์

ครอบครัว	ฉัน/ผม	(คุณ) พ่อ	(คุณ) แม่	ลูก
(คุณ) ปู่	(คุณ) ย่า	(คุณ) ตา	(คุณ) ยาย	
พี่ชาย	พี่สาว	น้องชาย	น้องสาว	
(คุณ) ลุง	(คุณ) ป้า	(คุณ) น้า	(คุณ) อา	

วัฒนธรรม

การใช้ “คุณ” เป็นการแสดงความสุภาพในการใช้ภาษาไทย

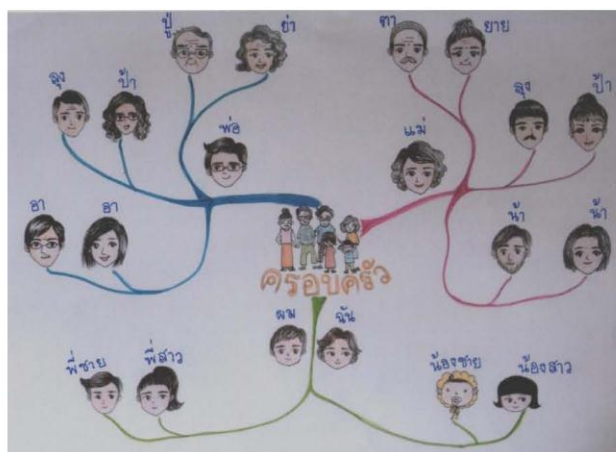
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูนำตุ๊กตากระดาษที่เป็นสมาชิกในครอบครัวและภาพบ้านจำลองติดบนกระดานให้นักเรียนดู
2. ให้นักเรียนช่วยกันจัดวางตุ๊กตาสมาชิกในครอบครัวในห้องต่างๆ ในบ้าน เพื่อสร้างความสนุกสนานและดึงความสนใจของนักเรียน
3. ให้นักเรียนช่วยกันบอกคำศัพท์ที่ใช้เรียกสมาชิกในครอบครัว แล้วนำเข้าสู่กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 2 ขั้นกิจกรรมการเรียนรู้

1. ใช้แผนผังความคิด อธิบายคำศัพท์สมาชิกในครอบครัว ที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน
2. อธิบายคำศัพท์ที่ละคำโดยใช้บัตรคำ และบัตรภาพประกอบ
3. ให้นักเรียนอ่านออกเสียงคำศัพท์ทั้งหมดตามครู
4. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น 3 กลุ่ม โดยให้จับกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน ตามความสมัครใจ
5. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มใช้คำศัพท์ที่เรียนเรื่องครอบครัว นำมาเขียนแผนผังความคิด โดยให้แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงของสมาชิกในครอบครัว
6. แจกกระดาษสีขาว แบบไม่มีเส้นบรรทัดแผ่นใหญ่ ขนาดกว้าง 22 นิ้ว ยาว 30 นิ้ว ดินสอสี และภาพประกอบสำหรับการทำแผนผังความคิด นักเรียนสามารถเลือกวาดรูปประกอบแผนผังความคิดเอง หรือใช้ภาพที่ครูเตรียมให้ก็ได้

ตัวอย่างแผนผังความคิดเรื่องครอบครัว

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. ให้นักเรียนแต่ละคนทำแผนผังความคิดในกระดาษ A4
2. ให้นักเรียนทั้งชั้นเรียนช่วยกันเขียนรวบรวมคำศัพท์ทั้งหมดที่ได้เรียน โดยให้นักเรียนผลัดกันออกมาเขียนคำศัพท์ที่ตนเองจำได้ จนได้คำศัพท์ครบทุกคำที่เรียน
3. ครูถามความหมายของคำศัพท์ที่นักเรียนได้ช่วยกันเขียนบนกระดาน ให้นักเรียนทั้งชั้นเรียนช่วยกันบอกความหมายของคำศัพท์ทั้งหมด

สื่อการเรียนรู้

1. ตี๊กกระดาษสมาชิกในครอบครัว และภาพบ้าน
2. บัตรคำและบัตรภาพ
3. กระดาษขาวไม่มีเส้นบรรทัด ดินสอ สี
4. ภาพประกอบสำหรับการทำแผนผังความคิด

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

เครื่องมือ

1. แบบประเมินการเขียนแผนผังความคิด
2. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

วิธีการ

1. การตรวจแผนผังความคิด
2. สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน

เกณฑ์การประเมินผล

1. เกณฑ์การให้คะแนนการเขียนแผนผังความคิด
 - 1.1 การบันทึกความคิดหลักและความคิดรอง
 - 1.2 การบันทึกความสัมพันธ์ของความคิดหลักและความคิดรอง
 - 1.3 การบันทึกความหมายของคำศัพท์
 - 1.4 ความคิดสร้างสรรค์

ระดับคุณภาพ	4	หมายถึง	ดีมาก
ระดับคุณภาพ	3	หมายถึง	ดี
ระดับคุณภาพ	2	หมายถึง	พอใช้
ระดับคุณภาพ	1	หมายถึง	ต้องปรับปรุง

นักเรียนต้องได้ระดับ 2 ขึ้นไปทุกรายการจึงจะถือว่าผ่าน

2. เกณฑ์การให้คะแนนการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน

2.1 ความสนใจ ความตั้งใจ กระตือรือร้น

2.2 ให้ความร่วมมือในกลุ่มและชั้นเรียน

2.3 รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ

2.4 ปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกันของห้องเรียน

ระดับคุณภาพ	4	หมายถึง	ดีมาก
ระดับคุณภาพ	3	หมายถึง	ดี
ระดับคุณภาพ	2	หมายถึง	พอใช้
ระดับคุณภาพ	1	หมายถึง	ต้องปรับปรุง

นักเรียนต้องได้ระดับ 2 ขึ้นไปทุกรายการจึงจะถือว่าผ่าน

3. บันทึกผลการเรียนรู้/ ข้อเสนอแนะ

1) ผลการจัดการเรียนรู้.....

.....

2) ปัญหา/อุปสรรค.....

.....

3) แนวทางแก้ไข/ข้อเสนอแนะ.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยที่ 1 ครั้งที่ 2

เรื่อง ครอบครัว (การลำดับเครือญาติ)

รายวิชา ภาษาและวัฒนธรรมไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 (Year 3)

ระยะเวลา 45 นาที

สาระสำคัญ

ระบบครอบครัวและเครือญาติเป็นระบบความสัมพันธ์ขั้นพื้นฐานในสังคม ที่เป็นเรื่องราวความรู้ใกล้ตัว ในสังคมแต่ละสังคมมีการจัดระบบลำดับเครือญาติ การเรียนรู้คำศัพท์ที่ใช้เรียกบุคคลที่เป็นเครือญาติใน ครอบครัวจึงมีความสำคัญในการเรียนรู้ภาษาไทยและเข้าใจสังคมไทย

จุดประสงค์การเรียนรู้

ผู้เรียนสามารถ

1. จำคำศัพท์ที่ใช้เรียกบุคคลในครอบครัวได้
2. บอกความหมายของคำศัพท์ที่ใช้เรียกบุคคลที่เป็นเครือญาติในครอบครัวได้
3. ลำดับความสัมพันธ์ของเครือญาติในครอบครัวได้

สาระการเรียนรู้

คำศัพท์

ครอบครัว	ฉัน/ผม	(คุณ) พ่อ	(คุณ) แม่	ลูก
(คุณ) ปู่	(คุณ) ย่า	(คุณ) ตา	(คุณ) ยาย	
พี่ชาย	พี่สาว	น้องชาย	น้องสาว	
(คุณ) ลุง	(คุณ) ป้า	(คุณ) น้า	(คุณ) อา	

วัฒนธรรม

การใช้ “คุณ” เป็นการแสดงความสุภาพในการใช้ภาษาไทย

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

ครูนำแผนผังความคิดเรื่องครอบครัวที่นักเรียนแต่ละกลุ่มทำ มาเป็นตัวอย่างให้นักเรียนในชั้นทบทวน คำศัพท์ที่ได้เรียนจากกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องครอบครัว ครั้งที่ 1

ขั้นที่ 2 ขั้นกิจกรรมการเรียนรู้

1. นำบัตรคำ และตุ๊กตากระดาษที่เป็นสมาชิกในครอบครัวจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยที่ 1 เรื่องครอบครัว ครั้งที่ 1 มาให้นักเรียนดูอีกครั้ง ให้นักเรียนอ่านออกเสียงคำศัพท์ทั้งหมดตามครู
2. ให้นักเรียนผลัดกันออกมาจับคู่บัตรคำและตุ๊กตากระดาษให้ถูกต้อง
3. ให้นักเรียนช่วยกันนำบัตรคำและตุ๊กตากระดาษมาเรียงลำดับตามความอาวุโสในลำดับเครือญาติ
4. ครูทบทวนคำศัพท์ทั้งหมดกับนักเรียนอีกครั้ง
5. แจกใบงานให้นักเรียนแต่ละคนทำ
6. อธิบายวิธีการทำใบงานให้นักเรียนเข้าใจ

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

ครูเฉลยใบงานในห้องเรียน ให้นักเรียนทั้งหมดในชั้นช่วยกันคิดคำตอบไปพร้อมกัน

สื่อการเรียนรู้

1. บัตรคำและตุ๊กตากระดาษ
2. ตัวอย่างแผนผังความคิดจากผลงานของนักเรียน
3. ใบงาน

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

เครื่องมือ

1. ใบงาน
2. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

วิธีการ

1. การตรวจใบงาน
2. สังเกตพฤติกรรมเรียนรู้ในชั้นเรียน

เกณฑ์การประเมินผล

1. เกณฑ์การประเมินใบงาน

ช่วงคะแนน 20-15 คะแนน	ระดับคุณภาพ 4	หมายถึง	ดีมาก
ช่วงคะแนน 14-10 คะแนน	ระดับคุณภาพ 3	หมายถึง	ดี
ช่วงคะแนน 9 - 5 คะแนน	ระดับคุณภาพ 2	หมายถึง	พอใช้
ช่วงคะแนน 4 - 0 คะแนน	ระดับคุณภาพ 1	หมายถึง	ต้องปรับปรุง

3. บันทึกผลการเรียนรู้/ ข้อเสนอแนะ

1) ผลการจัดการเรียนรู้.....

.....

.....

2) ปัญหา/อุปสรรค.....

.....

.....

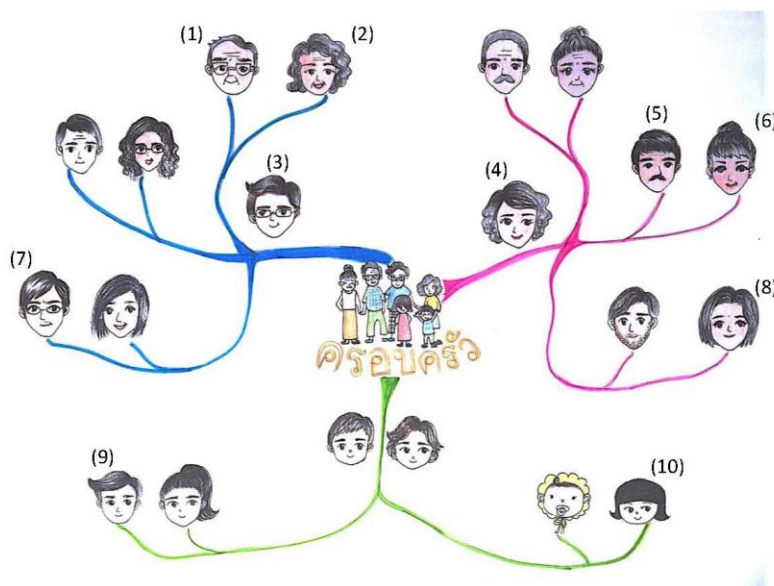
3) แนวทางแก้ไข/ข้อเสนอแนะ.....

.....

ชื่อ..... ชั้น.....

ใบงาน
แบบฝึกหัด หน่วยที่ 1
เรื่อง ครอบครัว

1. เติมคำศัพท์ให้ถูกต้องตามหมายเลข จากแผนผังความคิด (10 คะแนน)

(1).....	(6)
(2)	(7)
(3)	(8)
(4)	(9)
(5)	(10)

2. ให้นักเรียนเลือกคำที่กำหนดให้ในวงเล็บมาเติมในช่องว่างให้ถูกต้อง (10 คะแนน)

2.1 เราเรียกพ่อของแม่ว่า..... (คุณตา, คุณย่า)

2.2 เราเรียกแม่ของพ่อว่า..... (คุณย่า, คุณยาย)

2.3 เราเรียกผู้หญิงที่มีอายุมากกว่าเราว่า..... (พี่สาว, พี่ชาย)

2.4 เราเรียกผู้ชายที่มีอายุน้อยกว่าเราว่า..... (น้องสาว, น้องชาย)

2.5 คุณยายเป็น.....(แม่, พ่อ) ของ..... (แม่, พ่อ)

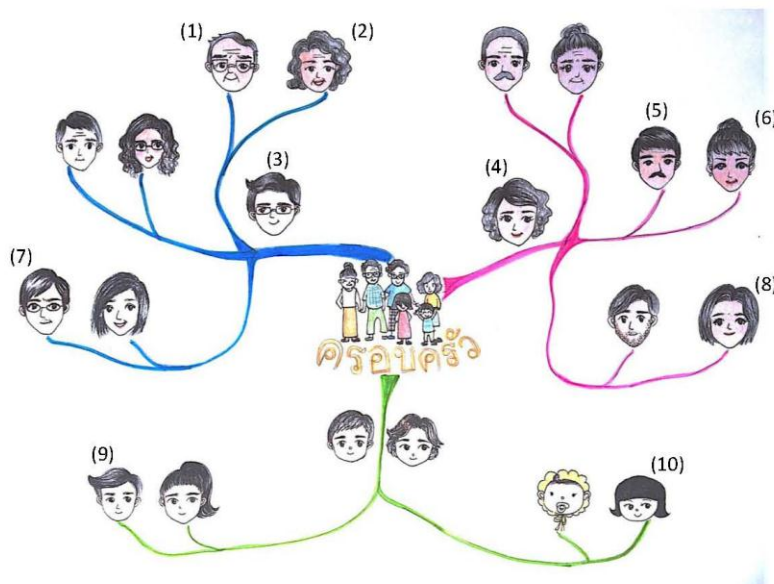
2.6 คุณปู่เป็น..... (แม่, พ่อ) ของ..... (แม่, พ่อ)

2.7 เราเรียกน้องของพ่อว่า..... (คุณลุง, คุณอา)

2.8 เราเรียกน้องของแม่ว่า..... (คุณน้า, คุณอา)

เฉลย
แบบฝึกหัด หน่วยที่ 1
เรื่อง ครอบครัว

1. เติมคำศัพท์ให้ถูกต้องตามหมายเลข จากแผนผังความคิด (10 คะแนน)

(1)ปู่.....

(6)ป้า.....

(2)ย่า.....

(7)อา.....

(3)พ่อ.....

(8)นา.....

(4)แม่.....

(9)พี่ชาย.....

(5)ลุง.....

(10)น้องสาว.....

2. ให้นักเรียนเลือกคำที่กำหนดให้ในวงเล็บมาเติมในช่องว่างให้ถูกต้อง (10 คะแนน)

2.1 เราเรียกพ่อของแม่ว่า.....คุณตา..... (คุณตา, คุณย่า)

2.2 เราเรียกแม่ของพ่อว่า.....คุณย่า..... (คุณย่า, คุณยาย)

2.3 เราเรียกผู้หญิงที่มีอายุมากกว่าเราว่า.....พี่สาว..... (พี่สาว, พี่ชาย)

2.4 เราเรียกผู้ชายที่มีอายุน้อยกว่าเราว่า.....น้องชาย..... (น้องสาว, น้องชาย)

2.5 คุณยายเป็น.....แม่..... (แม่, พ่อ) ของ.....แม่..... (แม่, พ่อ)

2.6 คุณปู่เป็น.....พ่อ..... (แม่, พ่อ) ของ.....พ่อ..... (แม่, พ่อ)

2.7 เราเรียกน้องของพ่อว่า.....คุณอา..... (คุณลุง, คุณอา)

2.8 เราเรียกน้องของแม่ว่า.....คุณน้า..... (คุณน้า, คุณอา)

แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยที่ 2 ครั้งที่ 1 เรื่อง เครื่องแต่งกาย

รายวิชา ภาษาและวัฒนธรรมไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 (Year 3)

ระยะเวลา 45 นาที

สาระสำคัญ

เครื่องแต่งกาย เป็นหนึ่งในปัจจัยสี่ที่สำคัญต่อชีวิตประจำวัน การรู้จักคำศัพท์เรื่องเสื้อผ้าเพื่อใช้ในการสื่อสาร จึงเป็นเรื่องจำเป็นในการใช้ชีวิตประจำวัน

จุดประสงค์การเรียนรู้

ผู้เรียนสามารถ

1. จำคำศัพท์ที่ใช้เรียกเครื่องแต่งกายได้
2. บอกความหมายของคำศัพท์เรื่องธงชาติไทยได้
3. เขียนคำศัพท์เรื่องเครื่องแต่งกายในแผนผังความคิดได้
4. บอกความสำคัญของเครื่องแต่งกายที่มีต่อชีวิตประจำวันได้
5. บอกลักษณะการแต่งกายที่ถูกต้องตามกาลเทศะได้

สาระการเรียนรู้

คำศัพท์

เครื่องแต่งกาย	เสื้อ	เสื้อแขนยาว	เสื้อแขนสั้น
กางเกง	กางเกงขายาว	กางเกงขาสั้น	กระโปรง
รองเท้า	รองเท้ากีฬา	รองเท้าแตะ	ถุงเท้า
ถุงมือ	หมวก	ผ้าพันคอ	เข็มขัด

วัฒนธรรม

มารยาทไทยที่ดี ควรรู้จักการสวมใส่เสื้อผ้าให้ถูกต้องตามกาลเทศะ เช่น

- การแต่งตัวเมื่อไปวัด หรือสถานที่ราชการควรใส่เสื้อผ้าให้สุภาพ เรียบร้อย มีคิขิต
- การแต่งตัวไปเที่ยว ควรแต่งตัวให้เหมาะกับสภาพอากาศ และสภาพแวดล้อม เป็นต้น

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูนำตุ๊กตามี 2 ตัว แทนผู้หญิง และผู้ชาย พร้อมชุดเครื่องแต่งกายมาวางหน้าชั้นเรียน ให้นักเรียนเกิดความสนใจ
2. นำตุ๊กตามีมาประกอบการเล่านิทานเรื่อง "น้องหมีแต่งตัว" ให้นักเรียนฟัง แล้วนำเข้าสู่กิจกรรมการเรียนรู้ พร้อมทั้งอธิบายให้นักเรียนเข้าใจเรื่องการแต่งตัวให้เหมาะสมกับสถานที่และกาลเทศะ เช่น น้องหมี ในนิทานเรื่อง "น้องหมีแต่งตัว" กำลังจะไปไหน? น้องหมีแต่งตัวเหมาะสมหรือไม่?

ขั้นที่ 2 ขั้นกิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูใช้แผนผังความคิด อธิบายคำศัพท์เรื่องเครื่องแต่งกาย
2. ครูอธิบายคำศัพท์ที่ละคำโดยใช้บัตรคำ และรูปภาพประกอบ
3. ให้นักเรียนอ่านออกเสียงคำศัพท์ทั้งหมดตามครู
4. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น 3 กลุ่ม โดยให้จับกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน ตามความสมัครใจ
5. ครูแจกกระดาษสีขาว แบบไม่มีเส้นบรรทัดแผ่นใหญ่ ขนาดกว้าง 22 นิ้ว ยาว 30 นิ้ว ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มใช้คำศัพท์ที่เรียน นำมาเขียนแผนผังความคิด โดยใช้ความคิดสร้างสรรค์ของแต่ละกลุ่ม นักเรียนสามารถเลือกว่าจะประกอบแผนผังความคิดเอง หรือใช้รูปภาพประกอบสำหรับการทำแผนผังความคิดที่ครูเตรียมให้

ตัวอย่างแผนผังความคิดเรื่องเครื่องแต่งกาย

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. ให้นักเรียนแต่ละคนทำแผนผังความคิดในกระดาษ A4
2. ให้นักเรียนทั้งชั้นเรียนช่วยกันเขียนรวบรวมคำศัพท์ทั้งหมดที่ได้เรียน โดยให้นักเรียนผลัดกันออกมาเขียนคำศัพท์ที่ตนเองจำได้ จนได้คำศัพท์ครบทุกคำที่เรียน
3. ให้นักเรียนทั้งชั้นเรียนช่วยกันสรุปว่าเสื้อผ้ามีความสำคัญในชีวิตประจำวันอย่างไร

สื่อการเรียนรู้

1. ตุ๊กตาหมี พร้อมชุดเครื่องแต่งกาย

2. นิทานเรื่อง น่องหมีแต่งตัว

3. บัตรคำ และบัตรภาพ
4. กระดาษขาวไม่มีเส้นบรรทัด ดินสอ สี
5. ภาพประกอบสำหรับการทำแผนผังความคิด

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

เครื่องมือ

1. แบบประเมินการเขียนแผนผังความคิด
2. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

วิธีการ

1. การตรวจแผนผังความคิด
2. สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน

เกณฑ์การประเมินผล

1. เกณฑ์การให้คะแนนการเขียนแผนผังความคิด

- 1.1 การบันทึกความคิดหลักและความคิดรอง
- 1.2 การบันทึกความสัมพันธ์ของความคิดหลักและความคิดรอง
- 1.3 การบันทึกความหมายของคำศัพท์
- 1.4 ความคิดสร้างสรรค์

ระดับคุณภาพ 4	หมายถึง	ดีมาก
ระดับคุณภาพ 3	หมายถึง	ดี
ระดับคุณภาพ 2	หมายถึง	พอใช้
ระดับคุณภาพ 1	หมายถึง	ต้องปรับปรุง

นักเรียนต้องได้ระดับ 2 ขึ้นไปทุกรายการจึงจะถือว่าผ่าน

2. เกณฑ์การให้คะแนนการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน

- 2.1 ความสนใจ ความตั้งใจ กระตือรือร้น
- 2.2 ให้ความร่วมมือในกลุ่มและชั้นเรียน
- 2.3 รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ
- 2.4 ปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกันของห้องเรียน

ระดับคุณภาพ 4	หมายถึง	ดีมาก
ระดับคุณภาพ 3	หมายถึง	ดี
ระดับคุณภาพ 2	หมายถึง	พอใช้
ระดับคุณภาพ 1	หมายถึง	ต้องปรับปรุง

นักเรียนต้องได้ระดับ 2 ขึ้นไปทุกรายการจึงจะถือว่าผ่าน

3. บันทึกผลการเรียนรู้/ ข้อเสนอแนะ

1) ผลการจัดการเรียนรู้.....

.....

.....

2) ปัญหา/อุปสรรค.....

.....

.....

3) แนวทางแก้ไข/ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยที่ 2 ครั้งที่ 2

เรื่อง เครื่องแต่งกาย

วิชา ภาษาและวัฒนธรรมไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 (Year 3)

ระยะเวลา 45 นาที

สาระสำคัญ

เครื่องแต่งกาย เป็นหนึ่งในปัจจัยสี่ที่สำคัญต่อชีวิตประจำวัน การรู้จักคำศัพท์เรื่องเสื้อผ้าเพื่อใช้ในการสื่อสาร จึงเป็นเรื่องจำเป็นในการใช้ชีวิตประจำวัน

จุดประสงค์การเรียนรู้

ผู้เรียนสามารถ

1. จำคำศัพท์ที่ใช้เรียกเครื่องแต่งกายได้
2. จับคู่คำศัพท์เรื่องเครื่องแต่งกายกับภาพได้
3. บอกลักษณะการแต่งกายที่ถูกต้องตามกาลเทศะได้

สาระการเรียนรู้

คำศัพท์

เครื่องแต่งกาย	เสื้อ	เสื้อแขนยาว	เสื้อแขนสั้น
กางเกง	กางเกงขายาว	กางเกงขาสั้น	กระโปรง
รองเท้า	รองเท้ากีฬา	รองเท้าแตะ	ถุงเท้า
ถุงมือ	หมวก	ผ้าพันคอ	เข็มขัด

วัฒนธรรม

มารยาทไทยที่ดี ควรรู้จักการสวมใส่เสื้อผ้าให้ถูกต้องตามกาลเทศะ เช่น

- การแต่งตัวเมื่อไปวัด หรือสถานที่ราชการควรใส่เสื้อผ้าให้สุภาพ เรียบร้อย มีดชีวิต
- การแต่งตัวไปเที่ยว ควรแต่งตัวให้เหมาะสมกับสภาพอากาศ และสภาพแวดล้อม เป็นต้น

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูนำตุ๊กตาดมมี่ 2 ตัว แทนผู้ชาย และผู้หญิง พร้อมเครื่องแต่งกายจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนเรื่องเครื่องแต่งกาย ครั้งที่ 1 มาให้นักเรียนดูอีกครั้ง
2. ให้นักเรียนแบ่งเป็น 2 กลุ่ม แล้วเลือกตัวแทนนักเรียนผลัดกันออกมาแต่งตัวให้ตุ๊กตาดมมี่ทั้ง 2 ตัว โดยให้กลุ่มที่ 1 แต่งตัวให้ตุ๊กตาดมมี่ผู้ชาย และกลุ่มที่ 2 แต่งตัวให้ตุ๊กตาดมมี่ผู้หญิง โดยให้ทั้ง 2 กลุ่ม สมมุติสถานการณ์ว่า น้องหมีของกลุ่มตนเอง กำลังจะแต่งตัวเพื่อไปไหน ควรให้น้องหมีแต่งตัวให้เหมาะสมกับสถานที่ที่จะไป
3. ครูนำตุ๊กตาดมมี่ทั้ง 2 ตัวที่แต่งตัวเรียบร้อยแล้ว มาให้นักเรียนทั้งชั้นเรียนพิจารณา และให้ช่วยกันอภิปรายว่า ทั้ง 2 กลุ่ม แต่งตัวให้ตุ๊กตาดมมี่เหมาะสมกับกาลเทศะหรือไม่

ขั้นที่ 2 ขั้นกิจกรรมการเรียนรู้

1. ทบทวนคำศัพท์และความสัมพันธ์เชื่อมโยงของคำศัพท์ที่เกี่ยวกับเครื่องแต่งกาย โดยใช้แผนผังความคิดที่นักเรียนได้ทำในกิจกรรมการเรียนรู้การสอนเรื่องเครื่องแต่งกาย ครั้งที่ 1
2. ใช้กระดานสีปิดคำศัพท์ที่ปรากฏอยู่บนแผนผังความคิด ให้นักเรียนช่วยกันบอกว่าจำคำศัพท์คำใดในแผนผังความคิดได้บ้าง แล้วครูจึงเปิดกระดานสีออกเพื่อเฉลยว่านักเรียนจำคำศัพท์ได้ถูกต้องหรือไม่
3. ครูทบทวนคำศัพท์ทั้งหมดอีกครั้ง โดยเขียนคำศัพท์บนกระดาน แล้วให้นักเรียนอ่านคำศัพท์บนกระดานพร้อมกัน
4. แจกใบงานให้นักเรียนแต่ละคนทำ
5. อธิบายวิธีการทำใบงานให้นักเรียนเข้าใจ

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

ครูเฉลยใบงานในห้องเรียน ให้นักเรียนทั้งหมดในชั้นช่วยกันคิดคำตอบไปพร้อมกัน

สื่อการเรียนรู้

1. ตุ๊กตาดมมี่ พร้อมชุดเครื่องแต่งกาย
2. บัตรคำ และบัตรภาพ
3. ตัวอย่างแผนผังความคิดจากผลงานของนักเรียน
4. ใบงาน

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

เครื่องมือ

1. ใบงาน
2. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

วิธีการ

1. การตรวจใบงาน
2. สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน

เกณฑ์การประเมินผล

1. เกณฑ์การประเมินใบงาน

ช่วงคะแนน 20-15 คะแนน	ระดับคุณภาพ 4	หมายถึง	ดีมาก
ช่วงคะแนน 14-10 คะแนน	ระดับคุณภาพ 3	หมายถึง	ดี
ช่วงคะแนน 9 - 5 คะแนน	ระดับคุณภาพ 2	หมายถึง	พอใช้
ช่วงคะแนน 4 - 0 คะแนน	ระดับคุณภาพ 1	หมายถึง	ปรับปรุง

2. บันทึกผลการเรียนรู้/ ข้อเสนอแนะ

- 1) ผลการจัดการเรียนรู้.....
.....
.....
- 2) ปัญหา/อุปสรรค.....
.....
.....
- 3) แนวทางแก้ไข/ข้อเสนอแนะ.....
.....
.....

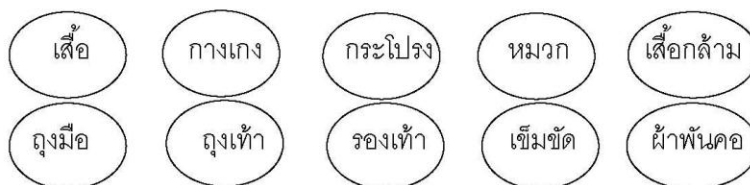
ชื่อ..... ชั้น.....

ใบงาน

แบบฝึกหัด หน่วยที่ 2

เรื่อง เครื่องแต่งกาย

คำศัพท์

1. ให้นักเรียนเลือกคำศัพท์ที่กำหนดให้ไปเติมให้มีความหมายตรงกับภาพ (10 คะแนน)

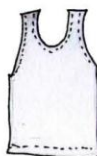

2. ดูภาพแล้วเติมคำในช่องว่างให้ถูกต้อง (10 คะแนน)

เสื้อแขนสั้น	เสื้อแขนยาว	กางเกงขาสั้น	กางเกงขายาว	กระโปรง
ผ้าพันคอ	หมวก	ถุงเท้า	รองเท้าแตะ	รองเท้ากีฬา

หนูนิด ใส่ (1)..... (2)..... และ (3).....

เจ้าเหมียว ใส่ (4).....

หนูน้อย ใส่ (5).....

น้องน้อย ใส่ (6)..... (7).....

หนูน้ำ ใส่ (8)..... (9)..... และ (11).....

เฉลย

แบบฝึกหัด หน่วยที่ 2

เรื่อง เครื่องแต่งกาย

คำศัพท์

1. ให้นักเรียนเลือกคำศัพท์ที่กำหนดให้ไปเติมให้มีความหมายตรงกับภาพ (10 คะแนน)

เสื้อ

ผ้าพันคอ

กระโปรง

หมวก

ถุงมือ

เสื้อกล้าม

เข็มขัด

ถุงเท้า

กางเกง

รองเท้า

2. ดูภาพแล้วเติมคำในช่องว่างให้ถูกต้อง (10 คะแนน)

เสื้อแขนสั้น	เสื้อแขนยาว	กางเกงขาสั้น	กางเกงขายาว	กระโปรง
ผ้าพันคอ	หมวก	ถุงเท้า	รองเท้าแตะ	รองเท้ากีฬา

หนูนิด ใส่ (1).....หมวก..... (2).....กางเกงขาสั้น..... และ (3).....รองเท้าแตะ.....

เจ้าเหมียว ใส่ (4).....ผ้าพันคอ.....

หนูน้อย ใส่ (5).....กางเกงขายาว.....

น้องน้อย ใส่ (6).....เสื้อแขนสั้น..... (7).....รองเท้ากีฬา.....

หนูน้ำ ใส่ (8).....เสื้อแขนยาว..... (9).....กระโปรง..... และ (10).....ถุงเท้า.....

แผนการจัดการเรียนรู้
แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยที่ 3 ครั้งที่ 1
เรื่อง ธงชาติไทย

รายวิชา ภาษาและวัฒนธรรมไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 (Year 3)

ระยะเวลา 45 นาที

สาระสำคัญ

ธงชาติไทย เป็นสัญลักษณ์ของประเทศไทยหรือ ชาติไทย ที่บ่งบอก ถึงเอกลักษณ์และค่านิยมในความ
 เป็นไทย ซึ่งมีความหมายแสดงความเป็นเอกราช รวมทั้งแสดงความเป็นสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
 ในพระราชนิพนธ์ "เครื่องหมายแห่งไตรรงค์" ซึ่ง พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรง พระราชนิพนธ์
 เมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๐ ได้นิยามความหมายของธงไตรรงค์ไว้ว่า

สีแดง หมายถึง ชาติ คือเลือดของเราที่สามารถยอมพลี เพื่อรักษาเอกราชของชาติ

สีขาว หมายถึง ศาสนา คือความบริสุทธิ์ แห่งคำสอนตามหลัก พระพุทธศาสนา

สีน้ำเงิน หมายถึง พระมหากษัตริย์ คือสิทธิของพระองค์ท่าน หรือเป็นส่วนพระองค์ขององค์
 พระมหากษัตริย์

จุดประสงค์การเรียนรู้

ผู้เรียนสามารถ

1. จำคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับธงชาติไทยได้
2. บอกความหมายของคำศัพท์เรื่องธงชาติไทยได้
3. เขียนคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับธงชาติไทยในแผนผังความคิดได้
4. บอกความสัมพันธ์สีของธงชาติไทยกับสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ไทยได้

สาระการเรียนรู้

คำศัพท์

ธงชาติ	ชาติ	ศาสนา
พระมหากษัตริย์	ในหลวง	พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ศาสนาพุทธ	ศาสนาคริสต์	ศาสนาอิสลาม
สีแดง	สีขาว	สีน้ำเงิน

วัฒนธรรม

คนไทยให้ความสำคัญกับสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูนำธงชาติจำลองซึ่งเป็นธงชาติประเทศต่าง ๆ โดยเลือกยกตัวอย่างประเทศที่มีลักษณะธงชาติคล้ายกันมาให้นักเรียนดู

2. ครูนำธงชาติที่มีลักษณะคล้ายกันมาเรียงเปรียบเทียบกัน ให้นักเรียนสังเกต ความเหมือนและความต่างของธงชาติแต่ละประเทศ

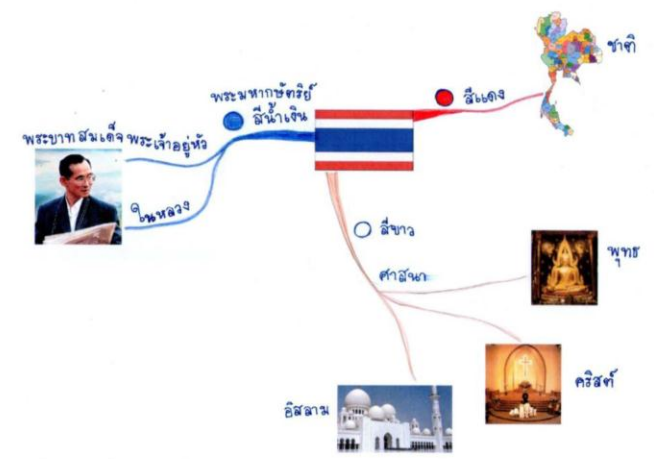
กลุ่มธงชาติที่มีลักษณะคล้ายกันเช่น

3. ให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับธงชาติของชาติตนเอง หรือธงชาติที่นักเรียนรู้จัก
4. อธิบายให้นักเรียนเข้าใจความสำคัญของการใช้สัญลักษณ์บนธงชาติแต่ละประเทศ สัญลักษณ์ต่างๆ บนธงชาตินั้นมีที่มา และมีความหมายเกี่ยวกับประเทศนั้นๆ แล้วนำเข้าสู่กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 2 ขั้นกิจกรรมการเรียนรู้

1. ให้นักเรียนดูธงชาติไทย และอธิบายลักษณะธงชาติไทยให้นักเรียนเข้าใจ
2. ครูอธิบายคำศัพท์ที่ละคำโดยใช้บัตรคำ และบัตรภาพประกอบ
3. ให้นักเรียนอ่านออกเสียงคำศัพท์ทั้งหมดตามครู
4. ครูใช้แผนผังความคิด อธิบายคำศัพท์ ที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน
5. แจกกระดาษสีขาว แบบไม่มีเส้นบรรทัด ขนาด A4 ดินสอ สี และรูปภาพ ให้นักเรียนใช้คำศัพท์ที่เรียนเรื่อง ธงชาติไทย นำมาทำแผนผังความคิด โดยใช้ความคิดสร้างสรรค์ของตนเอง
6. ให้นักเรียนแต่ละคนทำแผนผังความคิดเรื่องธงชาติไทย นักเรียนสามารถเลือกวาดรูปประกอบ แผนผังความคิดเอง หรือใช้ภาพที่ครูเตรียมให้ ประกอบในการทำแผนผังความคิด

ตัวอย่างแผนผังความคิดเรื่องธงชาติไทย

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. ให้นักเรียนแต่ละคนทำแผนผังความคิดในกระดาษ A4
2. ให้นักเรียนทั้งชั้นเรียนช่วยกันเขียนรวบรวมคำศัพท์ทั้งหมดที่ได้เรียน โดยให้นักเรียนผลัดกันออกมาเขียนคำศัพท์ที่ตนเองจำได้ จนได้คำศัพท์ครบทุกคำที่เรียน
3. ครูถามความหมายของคำศัพท์ที่นักเรียนได้ช่วยกันเขียนบนกระดาน ให้นักเรียนทั้งชั้นเรียนช่วยกันบอกความหมายของคำศัพท์ทั้งหมด

สื่อการเรียนรู้

1. ธงชาติจำลอง
2. บัตรคำ
3. รูปภาพประกอบสำหรับการทำแผนผังความคิด
4. กระดาษขาวไม่มีเส้นบรรทัด ดินสอ สี
5. ตัวอย่างแผนผังความคิด

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

เครื่องมือ

1. แบบประเมินการเขียนแผนผังความคิด
2. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

วิธีการ

1. การตรวจแผนผังความคิด
2. สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน

เกณฑ์การประเมินผล

1. เกณฑ์การให้คะแนนการเขียนแผนผังความคิด
 - 1.1 การบันทึกความคิดหลักและความคิดรอง
 - 1.2 การบันทึกความสัมพันธ์ของความคิดหลักและความคิดรอง
 - 1.3 การบันทึกความหมายของคำศัพท์
 - 1.4 ความคิดสร้างสรรค์

ระดับคุณภาพ 4	หมายถึง	ดีมาก
ระดับคุณภาพ 3	หมายถึง	ดี
ระดับคุณภาพ 2	หมายถึง	พอใช้
ระดับคุณภาพ 1	หมายถึง	ต้องปรับปรุง

นักเรียนต้องได้ระดับ 2 ขึ้นไปทุกรายการจึงจะถือว่าผ่าน

2. เกณฑ์การให้คะแนนการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน

- 2.1 ความสนใจ ความตั้งใจ กระตือรือร้น
- 2.2 ให้ความร่วมมือในกลุ่มและชั้นเรียน
- 2.3 รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ
- 2.4 ปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกันของห้องเรียน

ระดับคุณภาพ 4	หมายถึง	ดีมาก
ระดับคุณภาพ 3	หมายถึง	ดี
ระดับคุณภาพ 2	หมายถึง	พอใช้
ระดับคุณภาพ 1	หมายถึง	ต้องปรับปรุง

นักเรียนต้องได้ระดับ 2 ขึ้นไปทุกรายการจึงจะถือว่าผ่าน

3. บันทึกผลการเรียนรู้/ ข้อเสนอแนะ

1) ผลการจัดการเรียนรู้.....

.....

2) ปัญหา/อุปสรรค.....

.....

3) แนวทางแก้ไข/ข้อเสนอแนะ.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยที่ 3 ครั้งที่ 2

เรื่อง ธงชาติไทย

วิชา ภาษาและวัฒนธรรมไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 (Year 3)

ระยะเวลา 45 นาที

สาระสำคัญ

ธงชาติไทย เป็นสัญลักษณ์ของประเทศไทยหรือ ชาติไทย ที่บ่งบอก ถึงเอกลักษณ์และศักดิ์ศรีในความเป็นไทย ซึ่งมีความหมายแสดงความเป็นเอกราช รวมทั้งแสดงความเป็นสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ในพระราชนิพนธ์ "เครื่องหมายแห่งไตรรงค์" ซึ่ง พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชนิพนธ์ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๐ ได้นิยามความหมายของธงไตรรงค์ไว้ว่า

สีแดง หมายถึง ชาติ คือเลือดของเราที่สามารถยอมพลี เพื่อรักษาเอกราชของชาติ

สีขาว หมายถึง ศาสนา คือความบริสุทธิ์ แห่งคำสอนตามหลัก พระพุทธศาสนา

สีน้ำเงิน หมายถึง พระมหากษัตริย์ คือสิทธิของพระองค์ท่าน หรือเป็นส่วนพระองค์ขององค์พระมหากษัตริย์

จุดประสงค์การเรียนรู้

ผู้เรียนสามารถ

1. จำคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับธงชาติไทยได้
2. เข้าใจความหมายของคำศัพท์เรื่องธงชาติไทย
3. บอกความสัมพันธ์สีของธงชาติไทยกับสถาบันหลักของไทยได้

สาระการเรียนรู้

คำศัพท์

ธงชาติ	ชาติ	ศาสนา
พระมหากษัตริย์	ในหลวง	พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ศาสนาพุทธ	ศาสนาคริสต์	ศาสนาอิสลาม
สีแดง	สีขาว	สีน้ำเงิน

วัฒนธรรม

คนไทยให้ความสำคัญกับสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

1. ให้นักเรียนชมวีดิทัศน์เพลงชาติไทย เพื่อเชื่อมโยงความรู้จากกิจกรรมการเรียนรู้ในบทเรียนหน่วยที่ 3 ครั้งที่ 1 เรื่องธงชาติไทย
2. หลังจากดูวีดิทัศน์ ครูตั้งคำถามให้นักเรียนนักเรียนเชื่อมโยงความคิดกับคำศัพท์ที่ได้เรียนไปแล้ว เช่น “นักเรียนเห็นใครในวีดิทัศน์บ้าง?” “บุคคลในวีดิทัศน์เชื่อมโยงกับคำศัพท์ใด?” “นักเรียนเห็นสิ่งของหรือสถานที่ใดในวีดิทัศน์บ้าง?” “สิ่งที่เห็นในวีดิทัศน์เชื่อมโยงกับคำศัพท์ใด?”

ขั้นที่ 2 ขั้นกิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูทบทวนคำศัพท์และความสัมพันธ์เชื่อมโยงของคำศัพท์ที่เกี่ยวกับธงชาติไทย โดยใช้แผนผังความคิดที่นักเรียนได้ทำในกิจกรรมการเรียนรู้การสอนเรื่องธงชาติไทย ครั้งที่ 1
2. ครูเขียนคำศัพท์บนกระดาน ให้นักเรียนทบทวนคำศัพท์ทั้งหมดอีกครั้ง ให้นักเรียนอ่านคำศัพท์บนกระดานตามครู
3. แจกใบความรู้เรื่อง “ธงชาติไทย” ให้นักเรียน ครูอ่านใบความรู้ให้นักเรียนอ่านออกเสียงตาม และให้นักเรียนดูภาพประกอบในใบความรู้
4. แจกใบงานให้นักเรียนแต่ละคนทำ
5. อธิบายวิธีการทำใบงานให้นักเรียนเข้าใจ

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

ครูเฉลยใบงานในห้องเรียน ให้นักเรียนทั้งหมดในชั้นช่วยกันคิดคำตอบไปพร้อมกัน

สื่อการเรียนรู้

1. วีดิทัศน์เพลงชาติไทย
2. บัตรคำ และบัตรภาพ
3. ตัวอย่างแผนผังความคิดจากผลงานของนักเรียน
4. ใบความรู้เรื่อง “ธงชาติไทย”
5. ใบงาน

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

เครื่องมือ

1. ใบงาน
2. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

วิธีการ

1. การตรวจใบงาน
2. สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน

เกณฑ์การประเมินผล

1. เกณฑ์การประเมินใบงาน

ช่วงคะแนน 20-15 คะแนน	ระดับคุณภาพ 4	หมายถึง	ดีมาก
ช่วงคะแนน 14-10 คะแนน	ระดับคุณภาพ 3	หมายถึง	ดี
ช่วงคะแนน 9 - 5 คะแนน	ระดับคุณภาพ 2	หมายถึง	พอใช้
ช่วงคะแนน 4 - 0 คะแนน	ระดับคุณภาพ 1	หมายถึง	ปรับปรุง

2. บันทึกผลการเรียนรู้/ ข้อเสนอแนะ

1) ผลการจัดการเรียนรู้.....

.....

.....

2) ปัญหา/อุปสรรค.....

.....

.....

3) แนวทางแก้ไข/ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

ใบความรู้
เรื่อง ธงชาติไทย

1) ธงชาติไทยมี 3 สี

(1) สีแดง

(2) สีขาว

(3) สีน้ำเงิน

2) สีแดงบนธงชาติไทย หมายถึง ชาติ

3) สีขาวบนธงชาติไทย หมายถึง ศาสนา

4) สีน้ำเงินบนธงชาติไทย หมายถึง พระมหากษัตริย์

5) คนไทยเรียกพระมหากษัตริย์ของไทยว่า

(1) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

(2) ในหลวง

ชื่อ..... ชั้น.....

ใบงาน

แบบฝึกหัด หน่วยที่ 3 เรื่อง ธงชาติไทย

1. ให้นักเรียนลากเส้นโยงคำกับภาพที่มีความสัมพันธ์กัน แล้วเขียนคำที่ถูกต้อง (10 คะแนน)

ธงชาติไทย

•

•

(1)

พระมหากษัตริย์

•

•

(2)

(3)

ชาติ

•

•

(4)

ศาสนา

•

•

(5)

ในหลวง

•

2. ให้นักเรียนเลือกคำที่กำหนดให้มาเขียนเป็นคำตอบในแต่ละข้อให้ถูกต้อง นักเรียน
เลือกใช้คำเป็นคำตอบซ้ำได้ (10 คะแนน)

ธงชาติ	ชาติ	ศาสนา
พระมหากษัตริย์	พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว	ในหลวง
สีแดง	สีขาว	สีน้ำเงิน
ศาสนาพุทธ	ศาสนาคริสต์	ศาสนาอิสลาม

1) ธงชาติไทยมีสีอะไรบ้าง (3 คะแนน)

(1) _____ (2) _____ (3) _____

2) สีน้ำเงินบนธงชาติไทย มีความหมายเชื่อมโยงกับอะไร (1 คะแนน)

3) สีขาวบนธงชาติไทย หมายถึงอะไร (1 คะแนน)

4) สีแดงบนธงชาติไทย หมายถึงอะไร (1 คะแนน)

5) เราเรียกพระมหากษัตริย์ของไทยว่าอย่างไรบ้าง (2 คะแนน)

(1) _____

(2) _____

6)

ภาพนี้คือภาพอะไร (1 คะแนน)

7)

ภาพนี้มีความเชื่อมโยงกับศาสนาใด (1 คะแนน)

เฉลย

แบบฝึกหัด หน่วยที่ 3

เรื่อง ธงชาติไทย

1. ให้นักเรียนลากเส้นเชื่อมโยงคำกับรูปภาพที่มีความสัมพันธ์กัน แล้วเขียนคำที่ถูกต้อง
(10 คะแนน)

ธงชาติไทย			(1) ศาสนา
พระมหากษัตริย์			(2) พระมหากษัตริย์
ชาติ			(3) ในหลวง
ศาสนา			(4) ชาติ
ในหลวง			(5) ธงชาติ

2. ให้นักเรียนเลือกคำที่กำหนดให้มาเขียนเป็นคำตอบในแต่ละข้อให้ถูกต้อง นักเรียน
เลือกใช้คำเป็นคำตอบซ้ำได้ (10 คะแนน)

1) ประเทศไทยมีสื่ออะไรบ้าง (3 คะแนน)

(1) สื่อแดง (2) สื่อขาว (3) สื่อน้ำเงิน

2) สื่อน้ำเงินบนธงชาติไทย มีความหมายเชื่อมโยงกับอะไร (1 คะแนน)

พระมหากษัตริย์

3) สีขาวบนธงชาติไทย หมายถึงอะไร (1 คะแนน)

ศาสนา

4) สีแดงบนธงชาติไทย หมายถึงอะไร (1 คะแนน)

ชาติ

5) เราเรียกพระมหากษัตริย์ของไทยว่าอย่างไรบ้าง (2 คะแนน)

(1) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

(2) ในหลวง

6) ภาพนี้คือภาพอะไร (1 คะแนน)

ธงชาติ

7) ภาพนี้มีความเชื่อมโยงกับศาสนาใด (1 คะแนน)

ศาสนาพุทธ

แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยที่ 4 ครั้งที่ 1
เรื่อง วันลอยกระทง

รายวิชา ภาษาและวัฒนธรรมไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 (Year 3)

ระยะเวลา 45 นาที

สาระสำคัญ

วันลอยกระทง ถือเป็นวันสำคัญทางประเพณีหนึ่งของชาวไทย ตรงกับวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 12 ตามปฏิทินจันทรคติไทย ในวันลอยกระทง ผู้คนจะพากันทำ "กระทง" ลักษณะคล้ายดอกไม้บัวบานจากวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ประดับตกแต่งด้วยดอกไม้ ธูป เทียน แล้วนำไปลอยในแม่น้ำ ลำคลอง หรือแหล่งน้ำต่าง ๆ

จุดประสงค์การเรียนรู้

ผู้เรียนสามารถ

1. จำคำศัพท์เกี่ยวกับวันลอยกระทงได้
2. บอกความหมายของคำศัพท์เรื่องวันลอยกระทงได้
3. เขียนคำศัพท์เรื่องวันลอยกระทงในแผนผังความคิดได้

สาระการเรียนรู้

คำศัพท์

วันลอยกระทง	กระทง	ลอย
วันเพ็ญ	พระจันทร์ (เต็มดวง)	ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 12
ธูป	เทียน	ดอกไม้ แม่น้ำ

วัฒนธรรม

วันลอยกระทง เป็นประเพณีสำคัญวันหนึ่งของคนไทย คนไทยมีความเชื่อว่าการลอยกระทงเป็นการลอยเคราะห์ไป และเชื่อว่าการลอยกระทง เป็นการบูชาและขอขมาพระแม่คงคาด้วย

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูเปิดวีดิทัศน์เพลงรางวัลยกกระทงให้นักเรียนฟัง แล้วถามนักเรียนเกี่ยวกับเพลง เช่น “มีใครรู้จักเพลงนี้บ้าง” “เป็นเพลงเกี่ยวกับอะไร” “นักเรียนสังเกตเห็นอะไรบ้างจากวีดิทัศน์”
2. ครูให้นักเรียนตั้งใจฟังเนื้อเพลงรางวัลยกกระทงอีกครั้ง จากเนื้อเพลงท่อนที่ร้องว่า “วันเพ็ญเดือนสิบสอง นานองเต็มตลิ่ง...” ให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับคำว่า “วันเพ็ญ” หมายถึงอะไร และเดือนสิบสอง คือเดือนอะไร จากนั้นครูจึงอธิบายเกี่ยวกับเดือนตามปฏิทินจันทรคติ
3. ครูนำเข้าสู่กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 2 ขั้นกิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูใช้แผนผังความคิด อธิบายคำศัพท์ ที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน
2. ครูอธิบายคำศัพท์ที่ละคำโดยใช้บัตรคำ และบัตรภาพประกอบ
3. ให้นักเรียนอ่านออกเสียงคำศัพท์ทั้งหมดตามครู
4. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น 2 กลุ่ม โดยให้จับกลุ่ม กลุ่มละ 7-8 คน ตามความสมัครใจ
5. ให้นักเรียนทำแผนผังความคิดแบบ 3 มิติ โดยใช้อุปกรณ์ของจริง เช่น กระทงที่ทำจากใบตอง รูปเทียน ดอกไม้ ส่วนพระจันทร์ และแม่น้ำลำคลอง เป็นภาพจำลอง 3 มิติ
6. ครูแจกอุปกรณ์ให้นักเรียนใช้ประกอบการทำแผนผังความคิด พร้อมกระดาษสีขาว แบบไม่มีเส้นบรรทัดแผ่นใหญ่ ขนาดกว้าง 22 นิ้ว ยาว 30 นิ้ว ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มใช้คำศัพท์ที่เรียนเรื่องวันลอยกระทง นำมาทำแผนผังความคิด นักเรียนสามารถใช้อุปกรณ์กระทงจริง ร่วมกับรูปภาพ หรือจะเลือกวาดรูปประกอบแผนผังความคิดของกลุ่มตนเองได้ โดยใช้ความคิดสร้างสรรค์ของแต่ละกลุ่ม

ตัวอย่างแผนผังความคิดเรื่องวันลอยกระทง

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. ให้นักเรียนแต่ละคนทำแผนผังความคิดในกระดาษ A4
2. ให้นักเรียนทั้งชั้นเรียนช่วยกันเขียนรวบรวมคำศัพท์ทั้งหมดที่ได้เรียน โดยให้นักเรียนผลัดกันออกมาเขียนคำศัพท์ที่ตนเองจำได้ จนได้คำศัพท์ครบทุกคำที่เรียน
3. ครูถามความหมายของคำศัพท์ที่นักเรียนได้ช่วยกันเขียนบนกระดาน ให้นักเรียนทั้งชั้นเรียนช่วยกันบอกความหมายของคำศัพท์ทั้งหมด

สื่อการเรียนรู้

1. วีดิทัศน์เพลงรางวัลยกกระทง
2. อุปกรณ์จริง กระทง ธูป เทียน ดอกไม้
3. ภาพจำลอง 3 มิติ พระจันทร์ และแม่น้ำ, คลอง
4. บัตรคำ และบัตรภาพ
5. กระดาษขาวไม่มีเส้นบรรทัด ดินสอ สี

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

เครื่องมือ

1. แบบประเมินการทำแผนผังความคิด
2. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

วิธีการ

1. การตรวจแผนผังความคิด
2. สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน

เกณฑ์การประเมินผล

1. เกณฑ์การให้คะแนนการเขียนแผนผังความคิด
 - 1.1 การบันทึกความคิดหลักและความคิดรอง
 - 1.2 การบันทึกความสัมพันธ์ของความคิดหลักและความคิดรอง
 - 1.3 การบันทึกความหมายของคำศัพท์
 - 1.4 ความคิดสร้างสรรค์

ระดับคุณภาพ 4	หมายถึง	ดีมาก
ระดับคุณภาพ 3	หมายถึง	ดี
ระดับคุณภาพ 2	หมายถึง	พอใช้
ระดับคุณภาพ 1	หมายถึง	ต้องปรับปรุง

นักเรียนต้องได้ระดับ 2 ขึ้นไปทุกรายการจึงจะถือว่าผ่าน

2. เกณฑ์การให้คะแนนการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน

- 2.1 ความสนใจ ความตั้งใจ กระตือรือร้น
- 2.2 ให้ความร่วมมือในกลุ่มและชั้นเรียน
- 2.3 รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ
- 2.4 ปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกันของห้องเรียน

ระดับคุณภาพ 4	หมายถึง	ดีมาก
ระดับคุณภาพ 3	หมายถึง	ดี
ระดับคุณภาพ 2	หมายถึง	พอใช้
ระดับคุณภาพ 1	หมายถึง	ต้องปรับปรุง

นักเรียนต้องได้ระดับ 2 ขึ้นไปทุกรายการจึงจะถือว่าผ่าน

3. บันทึกผลการเรียนรู้/ ข้อเสนอแนะ

- 1) ผลการจัดการเรียนรู้.....
.....
.....
- 2) ปัญหา/อุปสรรค.....
.....
.....
- 3) แนวทางแก้ไข/ข้อเสนอแนะ.....
.....

แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยที่ 4 ครั้งที่ 2
เรื่อง วันลอยกระทง

วิชา ภาษาและวัฒนธรรมไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 (Year 3)

ระยะเวลา 45 นาที

สาระสำคัญ

วันลอยกระทง ถือเป็นวันสำคัญทางประเพณีหนึ่งของชาวไทย ตรงกับวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 12 ตามปฏิทินจันทรคติไทย ในวันลอยกระทง ผู้คนจะพากันทำ "กระทง" ลักษณะคล้ายดอกไม้บานจากวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ประดับตกแต่งด้วยดอกไม้ ธูป เทียน แล้วนำไปลอยในแม่น้ำ ลำคลอง หรือแหล่งน้ำต่าง ๆ

จุดประสงค์การเรียนรู้

ผู้เรียนสามารถ

1. จำคำศัพท์เกี่ยวกับวันลอยกระทงได้
2. บอกความสัมพันธ์ของคำศัพท์เรื่องวันลอยกระทงได้
3. แยกคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้องกับเรื่องวันลอยกระทงได้

สาระการเรียนรู้

คำศัพท์

วันลอยกระทง	กระทง	ลอย
วันเพ็ญ	พระจันทร์ (เต็มดวง)	ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 12
ธูป	เทียน	ดอกไม้ แม่น้ำ

วัฒนธรรม

วันลอยกระทง เป็นประเพณีสำคัญวันหนึ่งของคนไทย คนไทยมีความเชื่อว่าการลอยกระทงเป็นการลอยเคราะห์ไป และเชื่อว่าการลอยกระทง เป็นการบูชาและขอขมาพระแม่คงคาด้วย

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูนำกระดานขนาดใหญ่ที่เป็นภาพแม่น้ำและท้องฟ้าตอนกลางคืนมาให้นักเรียนดู พร้อมเปิดเพลง ร่ำวงลอยกระทง
2. ครูนำภาพต่างๆ ที่เกี่ยวกับวันลอยกระทงมาให้นักเรียนช่วยกันคิดลงบนภาพแม่น้ำและท้องฟ้าตอนกลางคืน ตามความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนให้ถูกต้องสวยงาม

ขั้นที่ 2 ขั้นกิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูให้นักเรียนทบทวนคำศัพท์และความสัมพันธ์เชื่อมโยงของคำศัพท์ที่เกี่ยวกับวันลอยกระทง โดยใช้แผนผังความคิดที่นักเรียนได้ทำในกิจกรรมการเรียนรู้การสอนเรื่องวันลอยกระทง ครั้งที่ 1
2. ครูนำภาพต่างๆ ที่เกี่ยวกับวันลอยกระทง เช่น ภาพพระจันทร์เต็มดวง กระทง แม่น้ำ และภาพที่ไม่เกี่ยวกับวันลอยกระทง เช่น ภาพพระอาทิตย์ คนเล่นสาดน้ำ การรดน้ำดำหัว มาแจกให้นักเรียนทุกคน แล้วให้นักเรียนจับกลุ่มกันโดยให้นักเรียนที่ได้ภาพที่เกี่ยวกับวันลอยกระทงอยู่กลุ่มเดียวกัน และให้นักเรียนที่ได้ภาพที่ไม่เกี่ยวกับวันลอยกระทงอยู่กลุ่มเดียวกัน
3. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มรวบรวมจากเพื่อนที่อยู่ในกลุ่มเดียวกันนำมาติดบนกระดาน แล้วให้นักเรียนทั้งห้องร่วมกันอภิปรายเหตุผลว่าภาพนั้นๆ เกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้องกับวันลอยกระทงอย่างไร
4. ครูทบทวนคำศัพท์ทั้งหมดอีกครั้ง โดยเขียนคำศัพท์บนกระดาน แล้วให้นักเรียนอ่านคำศัพท์บนกระดานพร้อมกัน
5. แจกใบงานให้นักเรียนแต่ละคนทำ
6. อธิบายวิธีการทำใบงานให้นักเรียนเข้าใจ

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

ครูเฉลยใบงานในห้องเรียน ให้นักเรียนทั้งหมดในชั้นช่วยกันคิดคำตอบไปพร้อมกัน

สื่อการเรียนรู้

1. วิดีทัศน์เพลงร่ำวงลอยกระทง
2. พื้นหลังสำหรับทำโปสเตอร์ภาพแม่น้ำและท้องฟ้าตอนกลางคืน
3. ภาพประกอบสำหรับการทำโปสเตอร์วันลอยกระทง
4. บัตรคำ และบัตรภาพ
5. ตัวอย่างแผนผังความคิดจากผลงานของนักเรียน
6. ใบงาน

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

เครื่องมือ

1. ใบงาน
2. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

วิธีการ

1. การตรวจใบงาน
2. สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน

เกณฑ์การประเมินผล

1. เกณฑ์การประเมินใบงาน

ช่วงคะแนน 20-15 คะแนน	ระดับคุณภาพ 4	หมายถึง	ดีมาก
ช่วงคะแนน 14-10 คะแนน	ระดับคุณภาพ 3	หมายถึง	ดี
ช่วงคะแนน 9 - 5 คะแนน	ระดับคุณภาพ 2	หมายถึง	พอใช้
ช่วงคะแนน 4 - 0 คะแนน	ระดับคุณภาพ 1	หมายถึง	ปรับปรุง

บันทึกผลการเรียนรู้/ ข้อเสนอแนะ

1) ผลการจัดการเรียนรู้.....

.....

.....

2) ปัญหา/อุปสรรค.....

.....

.....

3) แนวทางแก้ไข/ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

ใบความรู้
เรื่อง วันลอยกระทง

วันลอยกระทง ตรงกับ วันเพ็ญ
คือ วันขึ้น 15 ค่ำ ของ เดือน 12

วันที่ พระจันทร์เต็มดวง

ในวันลอยกระทง ผู้คนจะทำ "กระทง"

ประดับตกแต่งด้วย ดอกไม้

ธูป

เทียน

แล้วนำไปลอยในแม่น้ำ ลำคลอง หรือแหล่งน้ำต่าง ๆ

ชื่อ..... ชั้น.....

ใบงาน

แบบฝึกหัด หน่วยที่ 4

เรื่อง วันลอยกระทง

1. เขียนเครื่องหมาย ✓ หน้าคำศัพท์ที่เรียนเกี่ยวกับวันลอยกระทง และเขียนเครื่องหมาย X หน้าคำศัพท์ที่ไม่เกี่ยวข้องกับวันลอยกระทง (10 คะแนน)

1) วันเพ็ญ

6) สงกรานต์

2) แม่น้ำ

7) ดอกไม้

3) รดน้ำ

8) รูปเทียน

4) กระทง

9) พระอาทิตย์

5) พระจันทร์เต็มดวง

10) ลอย

2. เลือกคำในวงเล็บเขียนเติมในช่องว่างให้ได้ใจความ (10 คะแนน)

1) พวกเรานำ _____ (รูป , กระทง) ไปลอยที่ _____ (แม่น้ำ , ภูเขา)

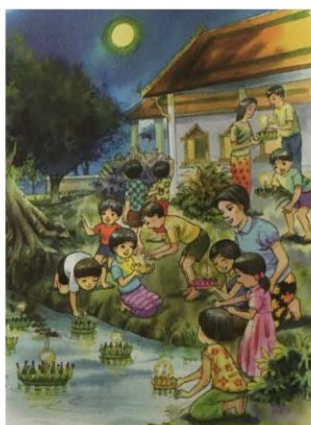
2) จัดตกแต่งกระทงด้วย _____ (ดอกไม้ , ต้นไม้) หลากหลายสีให้สวยงาม

3) จัดจุด _____ (รูป , กระทง) และ _____ (ลอย , เทียน) ก่อนจะ
ลอยกระทง

4) จัดเห็น _____ (พระอาทิตย์ , พระจันทร์) _____ (เต็มดวง , ครึ่งดวง) สวย
มากในคืนวันลอยกระทง

5) คืนวันลอยกระทงเป็นคืน _____ (วันเพ็ญ , วันพระจันทร์)

ขึ้น _____ (สิบสาม , สิบห้า) ค่ำ เดือน _____ (สิบเอ็ด , สิบสอง)

เฉลย

แบบฝึกหัด หน่วยที่ 4

เรื่อง วันลอยกระทง

1. เขียนเครื่องหมาย ✓ หน้าคำศัพท์ที่เรียนเกี่ยวกับวันลอยกระทง และเขียนเครื่องหมาย X หน้าคำศัพท์ที่ไม่เกี่ยวข้องกับวันลอยกระทง (10 คะแนน)

1) ✓ วันเพ็ญ

6) X สงกรานต์

2) ✓ แม่น้ำ

7) ✓ ดอกไม้

3) X รดน้ำ

8) ✓ รูปเทียน

4) ✓ กระทง

9) X พระอาทิตย์

5) ✓ พระจันทร์เต็มดวง

10) ✓ ลอย

2. เลือกคำในวงเล็บเขียนเติมในช่องว่างให้ได้ใจความ (10 คะแนน)

1) พวกเรานำ _____ กระทง _____ (รูป , กระทง) ไปลอยที่ _____ แม่น้ำ _____ (แม่น้ำ , ภูเขา)

2) ฉันตกแต่งกระทงด้วย _____ ดอกไม้ _____ (ดอกไม้ , ต้นไม้) หลากหลายสีให้สวยงาม

3) ฉันจุด _____ รูป _____ (รูป , กระทง) และ _____ เทียน _____ (ลอย , เทียน) ก่อนจะ
ลอยกระทง

4) ฉันเห็น _____ พระจันทร์ _____ (พระอาทิตย์ , พระจันทร์) _____ เต็มดวง _____ (เต็มดวง , ครึ่งดวง)
สวยงามในคืนวันลอยกระทง

5) คืนวันลอยกระทงเป็นคืน _____ วันเพ็ญ _____ (วันเพ็ญ , วันพระจันทร์)

ฉัน _____ สิบห้า _____ (สิบสาม , สิบห้า) คำ เดือน _____ สิบสอง _____ (สิบเอ็ด , สิบสอง)

แบบทดสอบก่อนเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 – 4

แบบทดสอบก่อนเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 - 4

เวลาสอบ 45 นาที

จำนวน 20 ข้อ

คะแนนเต็ม 20 คะแนน

ชื่อ

ชั้น

แบบทดสอบหลังเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 - 4

ให้นักเรียนวงกลม ☐ คำตอบที่ถูกต้อง

(ครูอ่านแล้วให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้อง)

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

1. ข้อใดเป็นคำที่ใช้เรียกพ่อของแม่

ก. คุณปู่

ข. คุณตา

ค. คุณลุง

2. ข้อใดเป็นคำที่ใช้เรียกแม่ของพ่อ

ก. คุณยาย

ข. คุณย่า

ค. คุณป้า

3. ข้อใดเป็นคำที่ใช้เรียกน้องของแม่

ก. คุณน้า

ข. คุณยาย

ค. คุณป้า

4. ข้อใดเป็นคำที่ใช้เรียกผู้หญิงที่อายุมากกว่า

ก. พี่หญิง

ข. น้องหญิง

ค. พี่สาว

5. ข้อใดเป็นคำที่ใช้เรียกพี่ชายของพ่อ

ก. คุณลุง

ข. คุณอา

ค. คุณปู่

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2

6.

ภาพนี้เรียกว่าอะไร

ก. กางเกง

ข. เสื้อ

ค. กระโปรง

7.

ภาพนี้เรียกว่าอะไร

ก. เสื้อกั๊ก

ข. เสื้อแขนยาว

ค. เสื้อแขนสั้น

9. “รองเท้าแตะ” มีความหมายตรงกับภาพในข้อใด

ก.

ข.

ค.

8.

ภาพนี้เรียกว่าอะไร

ก. กางเกง

ข. หมวก

ค. เข็มขัด

10. คำว่า “กางเกงขายาว” มีความหมายตรงกับภาพในข้อใด

ก.

ข.

ค.

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3

11. คำใดมีความหมายตรงกับภาพ

ก. ประเทศไทย

ข. ธงชาติไทย

ค. แผนที่

12. ข้อใดมีความหมายเชื่อมโยงกับ “สีแดง” ในธงชาติไทย

- ก. ชาติ
- ข. ศาสนา
- ค. พระมหากษัตริย์

13. ภาพใดมีความหมายตรงกับ “ศาสนา”

ก.

ข.

ค.

14. ภาพใดมีความหมายตรงกับ “พระมหากษัตริย์”

ก.

ข.

ค.

15. ภาพใดมีความหมายตรงกับ “ชาติไทย”

ก.

ข.

ค.

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4

16. คำในข้อใดมีความหมายตรงกับภาพ

ก. วันเพ็ญ

ข. วันจันทร์

ค. วันอาทิตย์

17. คำในข้อใดมีความหมายตรงกับภาพ

ก. ดอกไม้

ข. กระทง

ค. พระจันทร์

18. คำว่า “รูป” มีความหมายตรงกับภาพในข้อใด

ก.

ข.

ค.

19. วันเพ็ญ ตรงกับข้อใด

ก. วันขึ้น 5 ค่ำ

ข. วันขึ้น 15 ค่ำ

ค. วันขึ้น 10 ค่ำ

20. วันลอยกระทง ตรงกับวันในข้อใด

ก. วันเสาร์ ที่สอง

ข. วันเพ็ญ เดือนสิบสอง

ค. วันจันทร์ เดือนสาม

แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 – 4

แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 - 4

เวลาสอบ 45 นาที

จำนวน 20 ข้อ

คะแนนเต็ม 20 คะแนน

ชื่อ

ชั้น

แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 - 4

ให้นักเรียนวงกลม ☐ คำตอบที่ถูกต้อง
(ครูอ่านแล้วให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้อง)

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

1. ข้อใดเป็นคำที่ใช้เรียกแม่ของพ่อ

ก. คุณยาย

ข. คุณย่า

ค. คุณป้า

2. ข้อใดเป็นคำที่ใช้เรียกน้องของแม่

ก. คุณน้า

ข. คุณยาย

ค. คุณป้า

3. ข้อใดเป็นคำที่ใช้เรียกผู้หญิงที่อายุมากกว่า

- ก. พี่หญิง
- ข. น้องหญิง
- ค. พี่สาว

4. ข้อใดเป็นคำที่ใช้เรียกพ่อของแม่

- ก. คุณปู่
- ข. คุณตา
- ค. คุณลุง

5. ข้อใดเป็นคำที่ใช้เรียกพี่ชายของพ่อ

- ก. คุณลุง
- ข. คุณอา
- ค. คุณปู่

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2

6.

ภาพนี้เรียกว่าอะไร

- ก. เสื้อกั๊ก
- ข. เสื้อแขนยาว
- ค. เสื้อแขนสั้น

7.

ภาพนี้เรียกว่าอะไร

- ก. กางเกง
- ข. เสื้อ
- ค. กระโปรง

8. ภาพนี้เรียกว่าอะไร

ก. กางเกง

ข. หมวก

ค. เข็มขัด

9. “รองเท้าแตะ” มีความหมายตรงกับภาพในข้อใด

ก.

ข.

ค.

10. คำว่า “กางเกงขายาว” มีความหมายตรงกับภาพในข้อใด

ก.

ข.

ค.

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3

11. ข้อใดมีความหมายเชื่อมโยงกับ “สีแดง” ในธงชาติไทย

ก. ชาติ

ข. ศาสนา

ค. พระมหากษัตริย์

12. คำใดมีความหมายตรงกับภาพ

ก. ประเทศไทย

ข. ธงชาติไทย

ค. แผนที่

13. ภาพใดมีความหมายตรงกับ “ศาสนา”

ก.

ข.

ค.

14. ภาพใดมีความหมายตรงกับ “พระมหากษัตริย์”

ก.

ข.

ค.

15. ภาพใดมีความหมายตรงกับ “ชาติไทย”

ก.

ข.

ค.

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4

16. คำในข้อใดมีความหมายตรงกับภาพ

ก. วันเพ็ญ

ข. วันจันทร์

ค. วันอาทิตย์

17. คำในข้อใดมีความหมายตรงกับภาพ

ก. ดอกไม้

ข. กระทง

ค. พระจันทร์

18. คำว่า “รูป” มีความหมายตรงกับภาพในข้อใด

ก.

ข.

ค.

19. วันลอยกระทง ตรงกับวันในข้อใด

ก. วันเสาร์ ที่สอง

ข. วันเพ็ญ เดือนสิบสอง

ค. วันจันทร์ เดือนสาม

20. วันเพ็ญ ตรงกับข้อใด

ก. วันขึ้น 5 ค่ำ

ข. วันขึ้น 15 ค่ำ

ค. วันขึ้น 10 ค่ำ

ชื่อ น.อ.

ชั้น

Y3

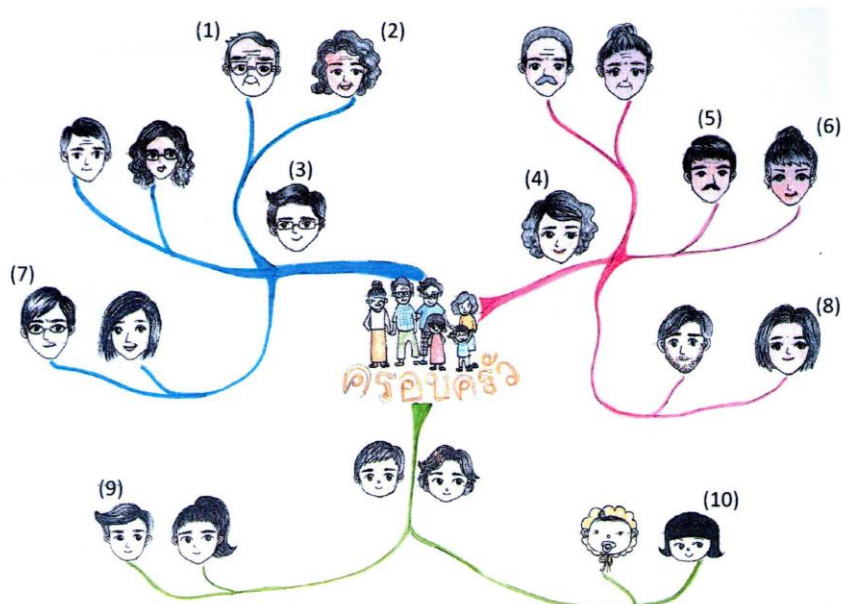
ใบงาน

แบบฝึกหัด หน่วยที่ 1

เรื่อง ครอบครัว

20
20

1. เติมคำศัพท์ให้ถูกต้องตามหมายเลข จากแผนผังความคิด (10 คะแนน)

(1) ปู่ ✓
 (2) ยาย ✓
 (3) พ่อ ✓
 (4) แม่ ✓
 (5) ลุง ✓

(6) ลุง ✓
 (7) อา ✓
 (8) พี่ ✓
 (9) พี่ชาย ✓
 (10) น้องสาว ✓

10
10

2. ให้นักเรียนเลือกคำที่กำหนดให้ในวงเล็บมาเติมในช่องว่างให้ถูกต้อง (10 คะแนน)

2.1 เราเรียกพ่อของแม่ว่า..... คุณตา (คุณตา, คุณย่า)

2.2 เราเรียกแม่ของพ่อว่า..... คุณยาย (คุณย่า, คุณยาย)

2.3 เราเรียกผู้หญิงที่มีอายุมากกว่าเราว่า..... พี่สาว (พี่สาว, พี่ชาย)

2.4 เราเรียกผู้ชายที่มีอายุน้อยกว่าเราว่า..... น้องชาย (น้องสาว, น้องชาย)

2.5 คุณยายเป็น แม่ (แม่, พ่อ) ของ แม่ (แม่, พ่อ)

2.6 คุณปู่เป็น พ่อ (แม่, พ่อ) ของ พ่อ (แม่, พ่อ)

2.7 เราเรียกน้องของพ่อว่า..... คุณอา (คุณลุง, คุณอา)

2.8 เราเรียกน้องของแม่ว่า..... คุณน้า (คุณน้า, คุณอา)

10
10

มิเกลล์

Year 3

$$\frac{20}{20}$$

ใบงาน

แบบฝึกหัด หน่วยที่ 2

เรื่อง เครื่องแต่งกาย

คำศัพท์

~~เสื้อ~~~~กางเกง~~~~กระโปรง~~~~หมวก~~~~เสื้อกล้าม~~~~ถุงมือ~~~~ถุงเท้า~~~~รองเท้า~~~~เข็มขัด~~~~ผ้าพันคอ~~10
10

1. ให้นักเรียนเลือกคำศัพท์ที่กำหนดให้ไปเติมให้มีความหมายตรงกับภาพ (10 คะแนน)

เสื้อ ✓

ผ้าพันคอ ✓

กระโปรง ✓

หมวก ✓

ถุงมือ ✓

เสื้อกล้าม ✓

เข็มขัด ✓

ถุงเท้า ✓

กางเกง ✓

รองเท้า ✓

ชื่อ จิ๊ชั้น year 320
20

ใบงาน

แบบฝึกหัด หน่วยที่ 3 เรื่อง ธงชาติไทย

1. ให้นักเรียนลากเส้นโยงคำกับภาพที่มีความสัมพันธ์กัน แล้วเขียนคำที่ถูกต้อง (10 คะแนน)

ธงชาติไทย

พระมหากษัตริย์

ชาติ

ศาสนา

ในหลวง

(1) ศาสนา(2) พระมหากษัตริย์(3) ในหลวง(4) ชาติ(5) ธงชาติไทย10
10

2. ให้นักเรียนเลือกคำที่กำหนดให้มาเขียนเป็นคำตอบในแต่ละข้อให้ถูกต้อง นักเรียน
เลือกใช้คำเป็นคำตอบซ้ำได้ (10 คะแนน)

ธงชาติ	ชาติ	ศาสนา
พระมหากษัตริย์	พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว	ในหลวง
สีแดง	สีขาว	สีน้ำเงิน
ศาสนาพุทธ	ศาสนาคริสต์	ศาสนาอิสลาม

10
10

1) ธงชาติไทยมีสีอะไรบ้าง (3 คะแนน)

(1) สีแดง / (2) สีขาว / (3) สีน้ำเงิน /

2) สีน้ำเงินบนธงชาติไทย มีความหมายเชื่อมโยงกับอะไร (1 คะแนน)

พระมหากษัตริย์ /

3) สีขาวบนธงชาติไทย หมายถึงอะไร (1 คะแนน)

ศาสนา /

4) สีแดงบนธงชาติไทย หมายถึงอะไร (1 คะแนน)

ชาติ /

5) เราเรียกพระมหากษัตริย์ของไทยว่าอย่างไรบ้าง (2 คะแนน)

(1) ในหลวง

(2) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

6)

ภาพนี้คือภาพอะไร (1 คะแนน)

ธงชาติ

7)

ภาพนี้มีความเชื่อมโยงกับศาสนาใด (1 คะแนน)

ศาสนาพุทธ

ชื่อ จิณห์ชั้น Y319
20

ใบงาน

แบบฝึกหัด หน่วยที่ 4

เรื่อง วันลอยกระทง

1. เขียนเครื่องหมาย ✓ หน้าคำศัพท์ที่เรียนเกี่ยวกับวันลอยกระทง และเขียนเครื่องหมาย X หน้าคำศัพท์ที่ไม่เกี่ยวข้องกับวันลอยกระทง (10 คะแนน)

1) ✓ วันเพ็ญ ✓

6) X สงกรานต์ ✓

2) ✓ แม่น้ำ ✓

7) ✓ ดอกไม้ ✓

3) X รตน์น้ำ ✓

8) ✓ รูป เทียน ✓

4) ✓ กระทง ✓

9) X พระอาทิตย์ ✓

5) ✓ พระจันทร์เต็มดวง ✓

10) ✓ ลอย ✓

10
10

9/10

2. เลือกคำในวงเล็บเขียนเติมในช่องว่างให้ได้ใจความ (10 คะแนน)

1) พวกเรานำ พระพุทธรูป (รูป, กระพุท) ไปลอยที่ แม่น้ำ (แม่น้ำ, ภูเขา)

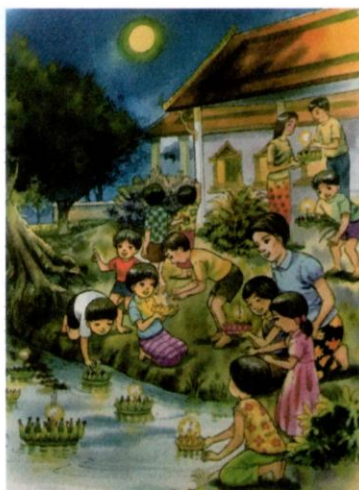
2) ฉันตกแต่งกระพุทด้วย ดอกไม้ (ดอกไม้, ต้นไม้) หลากหลายสีให้สวยงาม

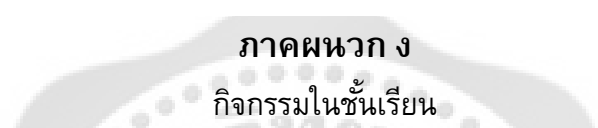
3) ฉันจุด ธูป (รูป, กระพุท) และ เทียน (ลอย, เทียน) ก่อนจะลอยกระพุท

4) ฉันเห็น พระจันทร์ (พระอาทิตย์, พระจันทร์) เต็มดวง (เต็มดวง, ครึ่งดวง) สวยมากในคืนวันลอยกระพุท

5) คืนวันลอยกระพุทเป็นคืน วันเพ็ญ (วันเพ็ญ, วันพระจันทร์)

ขึ้น สิบห้า (สิบสาม, สิบห้า) ค่ำ เดือน สิบสอง (สิบเอ็ด, สิบสอง)

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

บัญชีตาราง

ตาราง 8 แสดงผลการประเมินคุณภาพการจัดการเรียนรู้ใช้เทคนิคแผนผังความคิดสอนคำศัพท์
ภาษาไทยหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ครอบครัว

รายการประเมิน	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)			รวม	$\bar{x}$	ความ เหมาะสม
	1	2	3			
1. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ครอบคลุม พฤติกรรมการเรียนรู้	5	4	5	14	4.6	มากที่สุด
2. กิจกรรมการเรียนรู้มีเนื้อหาถูกต้อง และมีประโยชน์ ต่อผู้เรียน	5	4	5	14	4.6	มากที่สุด
3. กิจกรรมการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้	4	4	5	13	4.3	มาก
4. มีการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ อย่างหลากหลาย	4	4	5	13	4.3	มาก
5. กิจกรรมการเรียนรู้มีขั้นตอนตามลำดับ ก่อนหลัง	4	4	5	13	4.3	มาก
6. กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับวัย ของผู้เรียน	5	4	5	14	4.6	มากที่สุด
7. ปริมาณของคำศัพท์ในแต่ละหน่วย การเรียนรู้	4	3	5	12	4	มาก
8. เวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	5	4	5	14	4.6	มากที่สุด
9. สื่อการเรียนรู้มีความเหมาะสมและ สอดคล้องกับ กิจกรรมและสาระการเรียนรู้	5	4	4	13	4.3	มาก
10. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ สอดคล้องกับ จุดประสงค์ และกระบวนการ จัดการเรียนรู้	4	4	5	13	4.3	มาก
รวม	45	39	49	133	4.4	มาก

ตาราง 9 แสดงผลการประเมินคุณภาพการจัดการเรียนรู้ใช้เทคนิคแผนผังความคิดสอนคำศัพท์
ภาษาไทยหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง เครื่องแต่งกาย

รายการประเมิน	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)			รวม	$\bar{x}$	ความ เหมาะสม
	1	2	3			
1. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ครอบคลุม พฤติกรรมการเรียนรู้	4	4	5	13	4.3	มาก
2. กิจกรรมการเรียนรู้มีเนื้อหาถูกต้อง และมีประโยชน์ ต่อผู้เรียน	5	4	5	14	4.6	มากที่สุด
3. กิจกรรมการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้	5	4	4	13	4.3	มาก
4. มีการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ อย่างหลากหลาย	4	4	5	13	4.3	มาก
5. กิจกรรมการเรียนรู้มีขั้นตอนตามลำดับ ก่อนหลัง	5	4	5	14	4.6	มากที่สุด
6. กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับวัย ของผู้เรียน	5	4	5	14	4.6	มากที่สุด
7. ปริมาณของคำศัพท์ในแต่ละหน่วย การเรียนรู้	5	3	5	13	4.3	มาก
8. เวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	5	3	5	13	4.3	มาก
9. สื่อการเรียนรู้มีความเหมาะสมและ สอดคล้องกับ กิจกรรมและสาระการเรียนรู้	5	4	4	13	4.3	มาก
10. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ สอดคล้องกับ จุดประสงค์ และกระบวนการ จัดการเรียนรู้	4	4	5	13	4.3	มาก
รวม	47	38	48	133	4.4	มาก

ตาราง 10 แสดงผลการประเมินคุณภาพการจัดการเรียนรู้ใช้เทคนิคแผนผังความคิดสอนคำศัพท์
ภาษาไทยหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง ธงชาติไทย

รายการประเมิน	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)			รวม	$\bar{x}$	ความ เหมาะสม
	1	2	3			
1. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ครอบคลุม พฤติกรรมกรการเรียนรู้	2	4	5	11	3.6	มาก
2. กิจกรรมการเรียนรู้มีเนื้อหาถูกต้อง และมีประโยชน์ ต่อผู้เรียน	5	5	5	15	5	มากที่สุด
3. กิจกรรมการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	15	5	มากที่สุด
4. มีการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ อย่างหลากหลาย	4	5	4	13	4.3	มาก
5. กิจกรรมการเรียนรู้มีขั้นตอนตามลำดับ ก่อนหลัง	5	5	5	15	5	มากที่สุด
6. กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับวัย ของผู้เรียน	5	5	5	15	5	มากที่สุด
7. ปริมาณของคำศัพท์ในแต่ละหน่วย การเรียนรู้	4	4	4	12	4	มาก
8. เวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	5	4	5	14	4.6	มากที่สุด
9. สื่อการเรียนรู้มีความเหมาะสมและ สอดคล้องกับ กิจกรรมและสาระการเรียนรู้	5	5	5	15	5	มากที่สุด
10. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ สอดคล้องกับ จุดประสงค์ และกระบวนการ จัดการเรียนรู้	4	5	5	14	4.6	มากที่สุด
รวม	44	47	48	139	4.6	มากที่สุด

ตาราง 11 แสดงผลการประเมินคุณภาพการจัดการเรียนรู้ใช้เทคนิคแผนผังความคิดสอนคำศัพท์
ภาษาไทยหน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง วันลอยกระทง

รายการประเมิน	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)			รวม	$\bar{x}$	ความ เหมาะสม
	1	2	3			
1. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ครอบคลุม พฤติกรรมการเรียนรู้	4	4	4	12	4	มาก
2. กิจกรรมการเรียนรู้มีเนื้อหาถูกต้อง และมีประโยชน์ ต่อผู้เรียน	5	4	5	14	4.6	มากที่สุด
3. กิจกรรมการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้	5	4	5	14	4.6	มากที่สุด
4. มีการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ อย่างหลากหลาย	4	4	4	12	4	มาก
5. กิจกรรมการเรียนรู้มีขั้นตอนตามลำดับ ก่อนหลัง	5	4	5	14	4.6	มากที่สุด
6. กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับวัย ของผู้เรียน	5	4	5	14	4.6	มากที่สุด
7. ปริมาณของคำศัพท์ในแต่ละหน่วย การเรียนรู้	5	4	5	14	4.6	มากที่สุด
8. เวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	5	4	5	14	4.6	มากที่สุด
9. สื่อการเรียนรู้มีความเหมาะสมและ สอดคล้องกับ กิจกรรมและสาระการเรียนรู้	5	4	5	14	4.6	มากที่สุด
10. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ สอดคล้องกับ จุดประสงค์ และกระบวนการ จัดการเรียนรู้	4	4	4	12	4	มาก
รวม	47	40	47	134	4.4	มาก

ตาราง 12 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับจุดประสงค์การเรียนรู้

ข้อสอบ ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC	ผลการพิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1	+1	+1	+1	3	1	คัดเลือกไว้
2	+1	+1	+1	3	1	คัดเลือกไว้
3	+1	+1	+1	3	1	คัดเลือกไว้
4	+1	+1	+1	3	1	คัดเลือกไว้
5	+1	+1	+1	3	1	คัดเลือกไว้
6	+1	+1	+1	3	1	คัดเลือกไว้
7	+1	+1	+1	3	1	คัดเลือกไว้
8	+1	+1	+1	3	1	คัดเลือกไว้
9	+1	+1	+1	3	1	คัดเลือกไว้
10	+1	+1	+1	3	1	คัดเลือกไว้
11	+1	+1	+1	3	1	คัดเลือกไว้
12	+1	+1	+1	3	1	คัดเลือกไว้
13	+1	+1	+1	3	1	คัดเลือกไว้
14	+1	+1	+1	3	1	คัดเลือกไว้
15	+1	+1	+1	3	1	คัดเลือกไว้
16	+1	+1	+1	3	1	คัดเลือกไว้
17	+1	+1	+1	3	1	คัดเลือกไว้
18	+1	+1	+1	3	1	คัดเลือกไว้
19	+1	+1	+1	3	1	คัดเลือกไว้
20	+1	+1	+1	3	1	คัดเลือกไว้
21	+1	+1	+1	3	1	คัดเลือกไว้
22	+1	+1	+1	3	1	คัดเลือกไว้
23	+1	+1	+1	3	1	คัดเลือกไว้
24	+1	+1	+1	3	1	คัดเลือกไว้

ภาคผนวก ข

หนังสือขอเชิญผู้เชี่ยวชาญ

หนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

ที่ ศธ 0519.12/5789

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

25 พฤศจิกายน 2558

เรื่อง ขออนุญาตเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อาจารย์เพชร วิจิตรนาวัน

เนื่องด้วย นางสาวนภารัตน์ เล่าห์โชติสาร นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการสอนภาษาไทย
ในฐานะภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การใช้เทคนิค
แผนผังความคิดสอนคำศัพท์ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นเียร์ 3 โรงเรียนนานาชาติติเออร์ลีเลิร์นนิ่งเซนเตอร์”
โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์ภากรณ์ บุญประเสริฐ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้
บัณฑิตวิทยาลัย ขออนุญาตท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแผนการสอน และแบบทดสอบ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้
นางสาวนภารัตน์ เล่าห์โชติสาร และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

คุณ โยเหลา

(รองศาสตราจารย์ ดร.ดุขฎิ โยเหลา)
ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 090 095 6656

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย งานบริหารและธุรการ โทร. 15664

ที่ ศธ 0519.12/ 5788

วันที่ 25 พฤศจิกายน 2558

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน รองศาสตราจารย์รุ่งฤดี แผลงศร

เนื่องด้วย นางสาวนภารัตน์ เลหาโชติสาร นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการสอนภาษาไทย
ในฐานะภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การใช้เทคนิค
แผนผังความคิดสอนคำศัพท์ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นเียร์ 3 โรงเรียนนานาชาติติเออร์ลีเลิร์นนิ่งเซนเตอร์”
โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์ภากรณ์ บุญประเสริฐ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้
บัณฑิตวิทยาลัย ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแผนการสอน และแบบทดสอบ ทั้งนี้ สอบถาม
ข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 090 095 6656

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้
นางสาวนภารัตน์ เลหาโชติสาร และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ดุษฎี โยเหลา

(รองศาสตราจารย์ ดร.ดุษฎี โยเหลา)

ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ศธ 0519.12/ 57๕5

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

25 พฤศจิกายน 2558

เรื่อง ขออนุมัติขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนนานาชาติติเออร์ลีเลิร์นนิ่งเซนเตอร์

เนื่องด้วย นางสาวนภารัตน์ เลหาโชติสาร นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ในฐานะภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การใช้เทคนิค แผนผังความคิดสอนคำศัพท์ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นเียร์ 3 โรงเรียนนานาชาติติเออร์ลีเลิร์นนิ่งเซนเตอร์” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมพาภรณ์ บุญประเสริฐ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยใช้แบบทดสอบ และแผนการจัดการเรียนรู้ กับนักเรียนระดับประถมศึกษาชั้นเียร์ 3 จำนวน 15 คน จำนวน 1 ห้องเรียน และขอใช้สถานที่ ชั้นเรียนภาษาและวัฒนธรรมไทย ในระหว่างเดือนธันวาคม 2558

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.คุชฎี โยเหลา)

ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 090 095 6656

ภาคผนวก ค

- แผนการจัดการเรียนรู้ 8 แผน
- แบบทดสอบก่อนเรียน
- แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- แบบประเมินระหว่างเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยที่ 1 ครั้งที่ 1
เรื่อง ครอบครัว (การลำดับเครือญาติ)

รายวิชา ภาษาและวัฒนธรรมไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 (Year 3)

ระยะเวลา 45 นาที

สาระสำคัญ

ระบบครอบครัวและเครือญาติเป็นระบบความสัมพันธ์ขั้นพื้นฐานในสังคม ที่เป็นเรื่องราวความรู้ใกล้ตัว ในสังคมแต่ละสังคมมีการจัดระบบลำดับเครือญาติ การเรียนรู้คำศัพท์ที่ใช้เรียกบุคคลที่เป็นเครือญาติใน ครอบครัวจึงมีความสำคัญในการเรียนรู้ภาษาไทยและเข้าใจสังคมไทย

จุดประสงค์การเรียนรู้

ผู้เรียนสามารถ

1. จำคำศัพท์ที่ใช้เรียกบุคคลในครอบครัวได้
2. บอกความหมายของคำศัพท์ที่ใช้เรียกบุคคลที่เป็นเครือญาติในครอบครัวได้
3. เขียนคำศัพท์เรื่องครอบครัวในแผนผังความคิดได้

สาระการเรียนรู้

คำศัพท์

ครอบครัว	ฉัน/ผม	(คุณ) พ่อ	(คุณ) แม่	ลูก
(คุณ) ปู่	(คุณ) ย่า	(คุณ) ตา	(คุณ) ยาย	
พี่ชาย	พี่สาว	น้องชาย	น้องสาว	
(คุณ) ลุง	(คุณ) ป้า	(คุณ) น้า	(คุณ) อา	

วัฒนธรรม

การใช้ “คุณ” เป็นการแสดงความสุภาพในการใช้ภาษาไทย

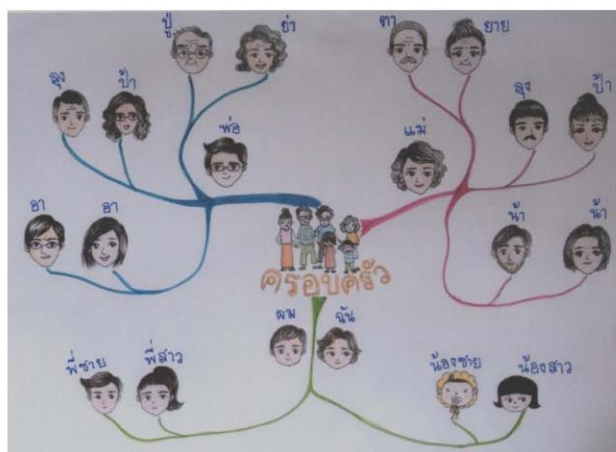
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูนำตุ๊กตากระดาษที่เป็นสมาชิกในครอบครัวและภาพบ้านจำลองติดบนกระดานให้นักเรียนดู
2. ให้นักเรียนช่วยกันจัดวางตุ๊กตาสมาชิกในครอบครัวในห้องต่างๆ ในบ้าน เพื่อสร้างความสนุกสนานและดึงความสนใจของนักเรียน
3. ให้นักเรียนช่วยกันบอกคำศัพท์ที่ใช้เรียกสมาชิกในครอบครัว แล้วนำเข้าสู่กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 2 ขั้นกิจกรรมการเรียนรู้

1. ใช้แผนผังความคิด อธิบายคำศัพท์สมาชิกในครอบครัว ที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน
2. อธิบายคำศัพท์ที่ละคำโดยใช้บัตรคำ และบัตรภาพประกอบ
3. ให้นักเรียนอ่านออกเสียงคำศัพท์ทั้งหมดตามครู
4. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น 3 กลุ่ม โดยให้จับกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน ตามความสมัครใจ
5. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มใช้คำศัพท์ที่เรียนเรื่องครอบครัว นำมาเขียนแผนผังความคิด โดยให้แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงของสมาชิกในครอบครัว
6. แจกกระดาษสีขาว แบบไม่มีเส้นบรรทัดแผ่นใหญ่ ขนาดกว้าง 22 นิ้ว ยาว 30 นิ้ว ดินสอสี และภาพประกอบสำหรับการทำแผนผังความคิด นักเรียนสามารถเลือกวาดรูปประกอบแผนผังความคิดเอง หรือใช้ภาพที่ครูเตรียมให้ก็ได้

ตัวอย่างแผนผังความคิดเรื่องครอบครัว

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. ให้นักเรียนแต่ละคนทำแผนผังความคิดในกระดาษ A4
2. ให้นักเรียนทั้งชั้นเรียนช่วยกันเขียนรวบรวมคำศัพท์ทั้งหมดที่ได้เรียน โดยให้นักเรียนผลัดกันออกมาเขียนคำศัพท์ที่ตนเองจำได้ จนได้คำศัพท์ครบทุกคำที่เรียน
3. ครูถามความหมายของคำศัพท์ที่นักเรียนได้ช่วยกันเขียนบนกระดาน ให้นักเรียนทั้งชั้นเรียนช่วยกันบอกความหมายของคำศัพท์ทั้งหมด

สื่อการเรียนรู้

1. ตี๊กกระดาษสมาชิกในครอบครัว และภาพบ้าน
2. บัตรคำและบัตรภาพ
3. กระดาษขาวไม่มีเส้นบรรทัด ดินสอ สี
4. ภาพประกอบสำหรับการทำแผนผังความคิด

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

เครื่องมือ

1. แบบประเมินการเขียนแผนผังความคิด
2. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

วิธีการ

1. การตรวจแผนผังความคิด
2. สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน

เกณฑ์การประเมินผล

1. เกณฑ์การให้คะแนนการเขียนแผนผังความคิด
 - 1.1 การบันทึกความคิดหลักและความคิดรอง
 - 1.2 การบันทึกความสัมพันธ์ของความคิดหลักและความคิดรอง
 - 1.3 การบันทึกความหมายของคำศัพท์
 - 1.4 ความคิดสร้างสรรค์

ระดับคุณภาพ	4	หมายถึง	ดีมาก
ระดับคุณภาพ	3	หมายถึง	ดี
ระดับคุณภาพ	2	หมายถึง	พอใช้
ระดับคุณภาพ	1	หมายถึง	ต้องปรับปรุง

นักเรียนต้องได้ระดับ 2 ขึ้นไปทุกรายการจึงจะถือว่าผ่าน

2. เกณฑ์การให้คะแนนการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน

- 2.1 ความสนใจ ความตั้งใจ กระตือรือร้น
- 2.2 ให้ความร่วมมือในกลุ่มและชั้นเรียน
- 2.3 รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ
- 2.4 ปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกันของห้องเรียน

ระดับคุณภาพ	4	หมายถึง	ดีมาก
ระดับคุณภาพ	3	หมายถึง	ดี
ระดับคุณภาพ	2	หมายถึง	พอใช้
ระดับคุณภาพ	1	หมายถึง	ต้องปรับปรุง

นักเรียนต้องได้ระดับ 2 ขึ้นไปทุกรายการจึงจะถือว่าผ่าน

3. บันทึกผลการเรียนรู้/ ข้อเสนอแนะ

- 1) ผลการจัดการเรียนรู้.....
.....
.....
- 2) ปัญหา/อุปสรรค.....
.....
.....
- 3) แนวทางแก้ไข/ข้อเสนอแนะ.....
.....
.....

แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยที่ 1 ครั้งที่ 2

เรื่อง ครอบครัว (การลำดับเครือญาติ)

รายวิชา ภาษาและวัฒนธรรมไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 (Year 3)

ระยะเวลา 45 นาที

สาระสำคัญ

ระบบครอบครัวและเครือญาติเป็นระบบความสัมพันธ์ขั้นพื้นฐานในสังคม ที่เป็นเรื่องราวความรู้ใกล้ตัว ในสังคมแต่ละสังคมมีการจัดระบบลำดับเครือญาติ การเรียนรู้คำศัพท์ที่ใช้เรียกบุคคลที่เป็นเครือญาติใน ครอบครัวจึงมีความสำคัญในการเรียนรู้ภาษาไทยและเข้าใจสังคมไทย

จุดประสงค์การเรียนรู้

ผู้เรียนสามารถ

1. จำคำศัพท์ที่ใช้เรียกบุคคลในครอบครัวได้
2. บอกความหมายของคำศัพท์ที่ใช้เรียกบุคคลที่เป็นเครือญาติในครอบครัวได้
3. ลำดับความสัมพันธ์ของเครือญาติในครอบครัวได้

สาระการเรียนรู้

คำศัพท์

ครอบครัว	ฉัน/ผม	(คุณ) พ่อ	(คุณ) แม่	ลูก
(คุณ) ปู่	(คุณ) ย่า	(คุณ) ตา	(คุณ) ยาย	
พี่ชาย	พี่สาว	น้องชาย	น้องสาว	
(คุณ) ลุง	(คุณ) ป้า	(คุณ) น้า	(คุณ) อา	

วัฒนธรรม

การใช้ “คุณ” เป็นการแสดงความสุภาพในการใช้ภาษาไทย

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

ครูนำแผนผังความคิดเรื่องครอบครัวที่นักเรียนแต่ละกลุ่มทำ มาเป็นตัวอย่างให้นักเรียนในชั้นทบทวน คำศัพท์ที่ได้เรียนจากกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องครอบครัว ครั้งที่ 1

ขั้นที่ 2 ขั้นกิจกรรมการเรียนรู้

1. นำบัตรคำ และตุ๊กตากระดาษที่เป็นสมาชิกในครอบครัวจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยที่ 1 เรื่องครอบครัว ครั้งที่ 1 มาให้นักเรียนดูอีกครั้ง ให้นักเรียนอ่านออกเสียงคำศัพท์ทั้งหมดตามครู
2. ให้นักเรียนผลัดกันออกมาจับคู่บัตรคำและตุ๊กตากระดาษให้ถูกต้อง
3. ให้นักเรียนช่วยกันนำบัตรคำและตุ๊กตากระดาษมาเรียงลำดับตามความอาวุโสในลำดับเครือญาติ
4. ครูทบทวนคำศัพท์ทั้งหมดกับนักเรียนอีกครั้ง
5. แจกใบงานให้นักเรียนแต่ละคนทำ
6. อธิบายวิธีการทำใบงานให้นักเรียนเข้าใจ

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

ครูเฉลยใบงานในห้องเรียน ให้นักเรียนทั้งหมดในชั้นช่วยกันคิดคำตอบไปพร้อมกัน

สื่อการเรียนรู้

1. บัตรคำและตุ๊กตากระดาษ
2. ตัวอย่างแผนผังความคิดจากผลงานของนักเรียน
3. ใบงาน

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

เครื่องมือ

1. ใบงาน
2. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

วิธีการ

1. การตรวจใบงาน
2. สังเกตพฤติกรรมเรียนรู้ในชั้นเรียน

เกณฑ์การประเมินผล

1. เกณฑ์การประเมินใบงาน

ช่วงคะแนน 20-15 คะแนน	ระดับคุณภาพ 4	หมายถึง	ดีมาก
ช่วงคะแนน 14-10 คะแนน	ระดับคุณภาพ 3	หมายถึง	ดี
ช่วงคะแนน 9 - 5 คะแนน	ระดับคุณภาพ 2	หมายถึง	พอใช้
ช่วงคะแนน 4 - 0 คะแนน	ระดับคุณภาพ 1	หมายถึง	ต้องปรับปรุง

3. บันทึกผลการเรียนรู้/ ข้อเสนอแนะ

1) ผลการจัดการเรียนรู้.....

.....

.....

2) ปัญหา/อุปสรรค.....

.....

.....

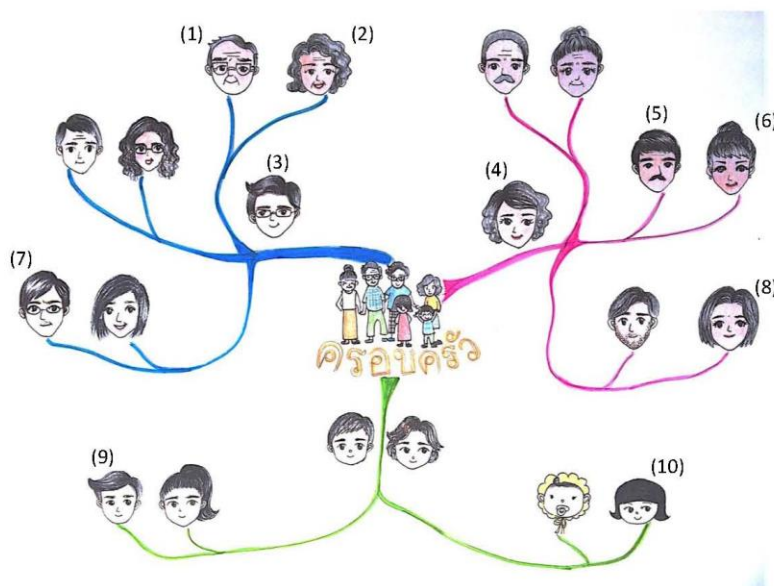
3) แนวทางแก้ไข/ข้อเสนอแนะ.....

.....

ชื่อ..... ชั้น.....

ใบงาน
แบบฝึกหัด หน่วยที่ 1
เรื่อง ครอบครัว

1. เติมคำศัพท์ให้ถูกต้องตามหมายเลข จากแผนผังความคิด (10 คะแนน)

(1).....	(6)
(2)	(7)
(3)	(8)
(4)	(9)
(5)	(10)

2. ให้นักเรียนเลือกคำที่กำหนดให้ในวงเล็บมาเติมในช่องว่างให้ถูกต้อง (10 คะแนน)

2.1 เราเรียกพ่อของแม่ว่า..... (คุณตา, คุณย่า)

2.2 เราเรียกแม่ของพ่อว่า..... (คุณย่า, คุณยาย)

2.3 เราเรียกผู้หญิงที่มีอายุมากกว่าเราว่า..... (พี่สาว, พี่ชาย)

2.4 เราเรียกผู้ชายที่มีอายุน้อยกว่าเราว่า..... (น้องสาว, น้องชาย)

2.5 คุณยายเป็น.....(แม่, พ่อ) ของ..... (แม่, พ่อ)

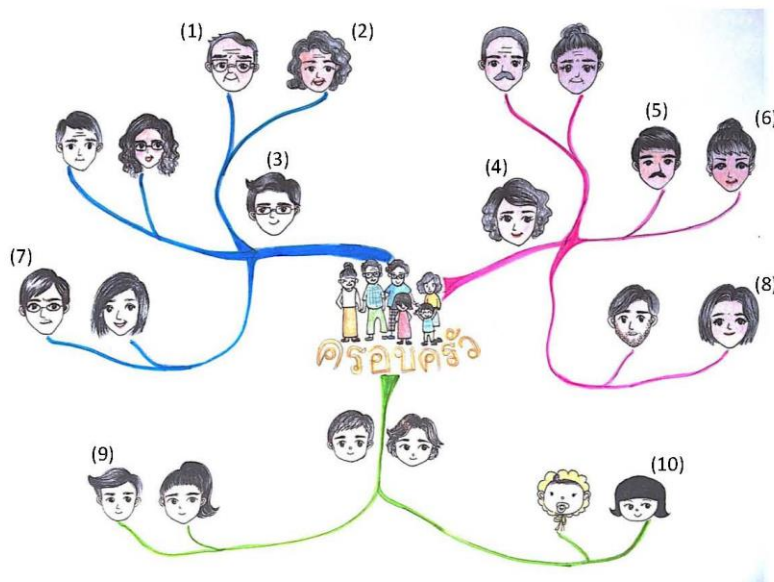
2.6 คุณปู่เป็น..... (แม่, พ่อ) ของ..... (แม่, พ่อ)

2.7 เราเรียกน้องของพ่อว่า..... (คุณลุง, คุณอา)

2.8 เราเรียกน้องของแม่ว่า..... (คุณน้า, คุณอา)

เฉลย
แบบฝึกหัด หน่วยที่ 1
เรื่อง ครอบครัว

1. เติมคำศัพท์ให้ถูกต้องตามหมายเลข จากแผนผังความคิด (10 คะแนน)

(1).....ปู่.....

(6).....ป้า.....

(2).....ย่า.....

(7).....อา.....

(3).....พ่อ.....

(8).....นา.....

(4).....แม่.....

(9).....พี่ชาย.....

(5).....ลุง.....

(10).....น้องสาว.....

2. ให้นักเรียนเลือกคำที่กำหนดให้ในวงเล็บมาเติมในช่องว่างให้ถูกต้อง (10 คะแนน)

2.1 เราเรียกพ่อของแม่ว่า.....คุณตา..... (คุณตา, คุณย่า)

2.2 เราเรียกแม่ของพ่อว่า.....คุณย่า..... (คุณย่า, คุณยาย)

2.3 เราเรียกผู้หญิงที่มีอายุมากกว่าเราว่า.....พี่สาว..... (พี่สาว, พี่ชาย)

2.4 เราเรียกผู้ชายที่มีอายุน้อยกว่าเราว่า.....น้องชาย..... (น้องสาว, น้องชาย)

2.5 คุณยายเป็น.....แม่..... (แม่, พ่อ) ของ.....แม่..... (แม่, พ่อ)

2.6 คุณปู่เป็น.....พ่อ..... (แม่, พ่อ) ของ.....พ่อ..... (แม่, พ่อ)

2.7 เราเรียกน้องของพ่อว่า.....คุณอา..... (คุณลุง, คุณอา)

2.8 เราเรียกน้องของแม่ว่า.....คุณน้า..... (คุณน้า, คุณอา)

แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยที่ 2 ครั้งที่ 1 เรื่อง เครื่องแต่งกาย

รายวิชา ภาษาและวัฒนธรรมไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 (Year 3)

ระยะเวลา 45 นาที

สาระสำคัญ

เครื่องแต่งกาย เป็นหนึ่งในปัจจัยสี่ที่สำคัญต่อชีวิตประจำวัน การรู้จักคำศัพท์เรื่องเสื้อผ้าเพื่อใช้ในการสื่อสาร จึงเป็นเรื่องจำเป็นในการใช้ชีวิตประจำวัน

จุดประสงค์การเรียนรู้

ผู้เรียนสามารถ

1. จำคำศัพท์ที่ใช้เรียกเครื่องแต่งกายได้
2. บอกความหมายของคำศัพท์เรื่องธงชาติไทยได้
3. เขียนคำศัพท์เรื่องเครื่องแต่งกายในแผนผังความคิดได้
4. บอกความสำคัญของเครื่องแต่งกายที่มีต่อชีวิตประจำวันได้
5. บอกลักษณะการแต่งกายที่ถูกต้องตามกาลเทศะได้

สาระการเรียนรู้

คำศัพท์

เครื่องแต่งกาย	เสื้อ	เสื้อแขนยาว	เสื้อแขนสั้น
กางเกง	กางเกงขายาว	กางเกงขาสั้น	กระโปรง
รองเท้า	รองเท้ากีฬา	รองเท้าแตะ	ถุงเท้า
ถุงมือ	หมวก	ผ้าพันคอ	เข็มขัด

วัฒนธรรม

มารยาทไทยที่ดี ควรรู้จักการสวมใส่เสื้อผ้าให้ถูกต้องตามกาลเทศะ เช่น

- การแต่งตัวเมื่อไปวัด หรือสถานที่ราชการควรใส่เสื้อผ้าให้สุภาพ เรียบร้อย มีดชีวิต
- การแต่งตัวไปเที่ยว ควรแต่งตัวให้เหมาะกับสภาพอากาศ และสภาพแวดล้อม เป็นต้น

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูนำตุ๊กตาหมี 2 ตัว แทนผู้หญิง และผู้ชาย พร้อมชุดเครื่องแต่งกายมาวางหน้าชั้นเรียน ให้นักเรียนเกิดความสนใจ
2. นำตุ๊กตาหมีมาประกอบการเล่านิทานเรื่อง "น้องหมีแต่งตัว" ให้นักเรียนฟัง แล้วนำเข้าสู่กิจกรรมการเรียนรู้ พร้อมทั้งอธิบายให้นักเรียนเข้าใจเรื่องการแต่งตัวให้เหมาะสมกับสถานที่และกาลเทศะ เช่น น้องหมี ในนิทานเรื่อง "น้องหมีแต่งตัว" กำลังจะไปไหน? น้องหมีแต่งตัวเหมาะสมหรือไม่?

ขั้นที่ 2 ขั้นกิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูใช้แผนผังความคิด อธิบายคำศัพท์เรื่องเครื่องแต่งกาย
2. ครูอธิบายคำศัพท์ที่ละคำโดยใช้บัตรคำ และรูปภาพประกอบ
3. ให้นักเรียนอ่านออกเสียงคำศัพท์ทั้งหมดตามครู
4. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น 3 กลุ่ม โดยให้จับกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน ตามความสมัครใจ
5. ครูแจกกระดาษสีขาว แบบไม่มีเส้นบรรทัดแผ่นใหญ่ ขนาดกว้าง 22 นิ้ว ยาว 30 นิ้ว ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มใช้คำศัพท์ที่เรียน นำมาเขียนแผนผังความคิด โดยใช้ความคิดสร้างสรรค์ของแต่ละกลุ่ม นักเรียนสามารถเลือกว่าจะประกอบแผนผังความคิดเอง หรือใช้รูปภาพประกอบสำหรับการทำแผนผังความคิดที่ครูเตรียมให้

ตัวอย่างแผนผังความคิดเรื่องเครื่องแต่งกาย

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. ให้นักเรียนแต่ละคนทำแผนผังความคิดในกระดาษ A4
2. ให้นักเรียนทั้งชั้นเรียนช่วยกันเขียนรวบรวมคำศัพท์ทั้งหมดที่ได้เรียน โดยให้นักเรียนผลัดกันออกมาเขียนคำศัพท์ที่ตนเองจำได้ จนได้คำศัพท์ครบทุกคำที่เรียน
3. ให้นักเรียนทั้งชั้นเรียนช่วยกันสรุปว่าเสื้อผ้ามีความสำคัญในชีวิตประจำวันอย่างไร

สื่อการเรียนรู้

1. ตุ๊กตาหมี พร้อมชุดเครื่องแต่งกาย

2. นิทานเรื่อง น่องหมีแต่งตัว

3. บัตรคำ และบัตรภาพ
4. กระดาษขาวไม่มีเส้นบรรทัด ดินสอ สี
5. ภาพประกอบสำหรับการทำแผนผังความคิด

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

เครื่องมือ

1. แบบประเมินการเขียนแผนผังความคิด
2. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

วิธีการ

1. การตรวจแผนผังความคิด
2. สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน

เกณฑ์การประเมินผล

1. เกณฑ์การให้คะแนนการเขียนแผนผังความคิด

- 1.1 การบันทึกความคิดหลักและความคิดรอง
- 1.2 การบันทึกความสัมพันธ์ของความคิดหลักและความคิดรอง
- 1.3 การบันทึกความหมายของคำศัพท์
- 1.4 ความคิดสร้างสรรค์

ระดับคุณภาพ 4	หมายถึง	ดีมาก
ระดับคุณภาพ 3	หมายถึง	ดี
ระดับคุณภาพ 2	หมายถึง	พอใช้
ระดับคุณภาพ 1	หมายถึง	ต้องปรับปรุง

นักเรียนต้องได้ระดับ 2 ขึ้นไปทุกรายการจึงจะถือว่าผ่าน

2. เกณฑ์การให้คะแนนการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน

- 2.1 ความสนใจ ความตั้งใจ กระตือรือร้น
- 2.2 ให้ความร่วมมือในกลุ่มและชั้นเรียน
- 2.3 รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ
- 2.4 ปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกันของห้องเรียน

ระดับคุณภาพ 4	หมายถึง	ดีมาก
ระดับคุณภาพ 3	หมายถึง	ดี
ระดับคุณภาพ 2	หมายถึง	พอใช้
ระดับคุณภาพ 1	หมายถึง	ต้องปรับปรุง

นักเรียนต้องได้ระดับ 2 ขึ้นไปทุกรายการจึงจะถือว่าผ่าน

3. บันทึกผลการเรียนรู้/ ข้อเสนอแนะ

1) ผลการจัดการเรียนรู้.....

.....

.....

2) ปัญหา/อุปสรรค.....

.....

.....

3) แนวทางแก้ไข/ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยที่ 2 ครั้งที่ 2

เรื่อง เครื่องแต่งกาย

วิชา ภาษาและวัฒนธรรมไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 (Year 3)

ระยะเวลา 45 นาที

สาระสำคัญ

เครื่องแต่งกาย เป็นหนึ่งในปัจจัยสี่ที่สำคัญต่อชีวิตประจำวัน การรู้จักคำศัพท์เรื่องเสื้อผ้าเพื่อใช้ในการสื่อสาร จึงเป็นเรื่องจำเป็นในการใช้ชีวิตประจำวัน

จุดประสงค์การเรียนรู้

ผู้เรียนสามารถ

1. จำคำศัพท์ที่ใช้เรียกเครื่องแต่งกายได้
2. จับคู่คำศัพท์เรื่องเครื่องแต่งกายกับภาพได้
3. บอกลักษณะการแต่งกายที่ถูกต้องตามกาลเทศะได้

สาระการเรียนรู้

คำศัพท์

เครื่องแต่งกาย	เสื้อ	เสื้อแขนยาว	เสื้อแขนสั้น
กางเกง	กางเกงขายาว	กางเกงขาสั้น	กระโปรง
รองเท้า	รองเท้ากีฬา	รองเท้าแตะ	ถุงเท้า
ถุงมือ	หมวก	ผ้าพันคอ	เข็มขัด

วัฒนธรรม

มารยาทไทยที่ดี ควรรู้จักการสวมใส่เสื้อผ้าให้ถูกต้องตามกาลเทศะ เช่น

- การแต่งตัวเมื่อไปวัด หรือสถานที่ราชการควรใส่เสื้อผ้าให้สุภาพ เรียบร้อย มีดัด
 - การแต่งตัวไปเที่ยว ควรแต่งตัวให้เหมาะกับสภาพอากาศ และสภาพแวดล้อม
- เป็นต้น

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูนำตุ๊กตาดมี่ 2 ตัว แทนผู้ชาย และผู้หญิง พร้อมเครื่องแต่งกายจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนเรื่องเครื่องแต่งกาย ครั้งที่ 1 มาให้นักเรียนดูอีกครั้ง
2. ให้นักเรียนแบ่งเป็น 2 กลุ่ม แล้วเลือกตัวแทนนักเรียนผลัดกันออกมาแต่งตัวให้ตุ๊กตาดมี่ทั้ง 2 ตัว โดยให้กลุ่มที่ 1 แต่งตัวให้ตุ๊กตาดมี่ผู้ชาย และกลุ่มที่ 2 แต่งตัวให้ตุ๊กตาดมี่ผู้หญิง โดยให้ทั้ง 2 กลุ่ม สมมุติสถานการณ์ว่า น้องหมีของกลุ่มตนเอง กำลังจะแต่งตัวเพื่อไปไหน ควรให้น้องหมีแต่งตัวให้เหมาะสมกับสถานที่ที่จะไป
3. ครูนำตุ๊กตาดมี่ทั้ง 2 ตัวที่แต่งตัวเรียบร้อยแล้ว มาให้นักเรียนทั้งชั้นเรียนพิจารณา และให้ช่วยกันอภิปรายว่า ทั้ง 2 กลุ่ม แต่งตัวให้ตุ๊กตาดมี่เหมาะสมกับกาลเทศะหรือไม่

ขั้นที่ 2 ขั้นกิจกรรมการเรียนรู้

1. ทบทวนคำศัพท์และความสัมพันธ์เชื่อมโยงของคำศัพท์เกี่ยวกับเครื่องแต่งกาย โดยใช้แผนผังความคิดที่นักเรียนได้ทำในกิจกรรมการเรียนรู้การสอนเรื่องเครื่องแต่งกาย ครั้งที่ 1
2. ใช้กระดานสีปิดคำศัพท์ที่ปรากฏอยู่บนแผนผังความคิด ให้นักเรียนช่วยกันบอกว่าจำคำศัพท์คำใดในแผนผังความคิดได้บ้าง แล้วครูจึงเปิดกระดานสีออกเพื่อเฉลยว่านักเรียนจำคำศัพท์ได้ถูกต้องหรือไม่
3. ครูทบทวนคำศัพท์ทั้งหมดอีกครั้ง โดยเขียนคำศัพท์บนกระดาน แล้วให้นักเรียนอ่านคำศัพท์บนกระดานพร้อมกัน
4. แจกใบงานให้นักเรียนแต่ละคนทำ
5. อธิบายวิธีการทำใบงานให้นักเรียนเข้าใจ

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

ครูเฉลยใบงานในห้องเรียน ให้นักเรียนทั้งหมดในชั้นช่วยกันคิดคำตอบไปพร้อมกัน

สื่อการเรียนรู้

1. ตุ๊กตาดมี่ พร้อมชุดเครื่องแต่งกาย
2. บัตรคำ และบัตรภาพ
3. ตัวอย่างแผนผังความคิดจากผลงานของนักเรียน
4. ใบงาน

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

เครื่องมือ

1. ใบงาน
2. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

วิธีการ

1. การตรวจใบงาน
2. สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน

เกณฑ์การประเมินผล

1. เกณฑ์การประเมินใบงาน

ช่วงคะแนน 20-15 คะแนน	ระดับคุณภาพ 4	หมายถึง	ดีมาก
ช่วงคะแนน 14-10 คะแนน	ระดับคุณภาพ 3	หมายถึง	ดี
ช่วงคะแนน 9 - 5 คะแนน	ระดับคุณภาพ 2	หมายถึง	พอใช้
ช่วงคะแนน 4 - 0 คะแนน	ระดับคุณภาพ 1	หมายถึง	ปรับปรุง

2. บันทึกผลการเรียนรู้/ ข้อเสนอแนะ

- 1) ผลการจัดการเรียนรู้.....
.....
.....
- 2) ปัญหา/อุปสรรค.....
.....
.....
- 3) แนวทางแก้ไข/ข้อเสนอแนะ.....
.....
.....

ชื่อ..... ชั้น.....

ใบงาน

แบบฝึกหัด หน่วยที่ 2

เรื่อง เครื่องแต่งกาย

คำศัพท์

1. ให้นักเรียนเลือกคำศัพท์ที่กำหนดให้ไปเติมให้มีความหมายตรงกับภาพ (10 คะแนน)

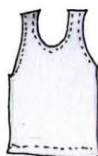

2. ดูภาพแล้วเติมคำในช่องว่างให้ถูกต้อง (10 คะแนน)

เสื้อแขนสั้น	เสื้อแขนยาว	กางเกงขาสั้น	กางเกงขายาว	กระโปรง
ผ้าพันคอ	หมวก	ถุงเท้า	รองเท้าแตะ	รองเท้ากีฬา

หนูนิด ใส่ (1)..... (2)..... และ (3).....

เจ้าเหมียว ใส่ (4).....

หนูน้อย ใส่ (5).....

น้องน้อย ใส่ (6)..... (7).....

หนูน้ำ ใส่ (8)..... (9)..... และ (11).....

เฉลย

แบบฝึกหัด หน่วยที่ 2

เรื่อง เครื่องแต่งกาย

คำศัพท์

1. ให้นักเรียนเลือกคำศัพท์ที่กำหนดให้ไปเติมให้มีความหมายตรงกับภาพ (10 คะแนน)

เสื้อ

ผ้าพันคอ

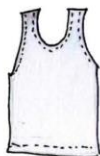
กระโปรง

หมวก

ถุงมือ

เสื้อกล้าม

เข็มขัด

ถุงเท้า

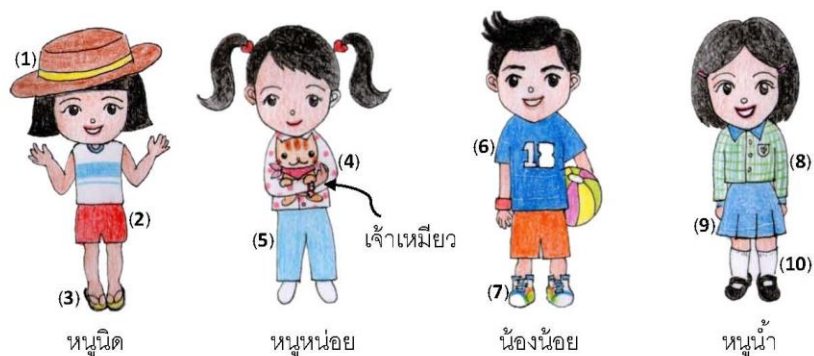

กางเกง

รองเท้า

2. ดูภาพแล้วเติมคำในช่องว่างให้ถูกต้อง (10 คะแนน)

เสื้อแขนสั้น	เสื้อแขนยาว	กางเกงขาสั้น	กางเกงขายาว	กระโปรง
ผ้าพันคอ	หมวก	ถุงเท้า	รองเท้าแตะ	รองเท้ากีฬา

หนูนิด ใส่ (1).....หมวก..... (2).....กางเกงขาสั้น..... และ (3).....รองเท้าแตะ.....

เจ้าเหมียว ใส่ (4).....ผ้าพันคอ.....

หนูน้อย ใส่ (5).....กางเกงขายาว.....

น้องน้อย ใส่ (6).....เสื้อแขนสั้น..... (7).....รองเท้ากีฬา.....

หนูน้ำ ใส่ (8).....เสื้อแขนยาว..... (9).....กระโปรง..... และ (10).....ถุงเท้า.....

แผนการจัดการเรียนรู้
แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยที่ 3 ครั้งที่ 1
เรื่อง ธงชาติไทย

รายวิชา ภาษาและวัฒนธรรมไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 (Year 3)

ระยะเวลา 45 นาที

สาระสำคัญ

ธงชาติไทย เป็นสัญลักษณ์ของประเทศไทยหรือ ชาติไทย ที่บ่งบอก ถึงเอกลักษณ์และค่านิยมในความ
 เป็นไทย ซึ่งมีความหมายแสดงความเป็นเอกราช รวมทั้งแสดงความเป็นสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
 ในพระราชนิพนธ์ "เครื่องหมายแห่งไตรรงค์" ซึ่ง พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรง พระราชนิพนธ์
 เมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๐ ได้นิยามความหมายของธงไตรรงค์ไว้ว่า

สีแดง หมายถึง ชาติ คือเลือดของเราที่สามารถยอมพลี เพื่อรักษาเอกราชของชาติ

สีขาว หมายถึง ศาสนา คือความบริสุทธิ์ แห่งคำสอนตามหลัก พระพุทธศาสนา

สีน้ำเงิน หมายถึง พระมหากษัตริย์ คือสิทธิของพระองค์ท่าน หรือเป็นส่วนพระองค์ขององค์
 พระมหากษัตริย์

จุดประสงค์การเรียนรู้

ผู้เรียนสามารถ

1. จำคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับธงชาติไทยได้
2. บอกความหมายของคำศัพท์เรื่องธงชาติไทยได้
3. เขียนคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับธงชาติไทยในแผนผังความคิดได้
4. บอกความสัมพันธ์สีของธงชาติไทยกับสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ไทยได้

สาระการเรียนรู้

คำศัพท์

ธงชาติ	ชาติ	ศาสนา
พระมหากษัตริย์	ในหลวง	พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ศาสนาพุทธ	ศาสนาคริสต์	ศาสนาอิสลาม
สีแดง	สีขาว	สีน้ำเงิน

วัฒนธรรม

คนไทยให้ความสำคัญกับสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูนำธงชาติจำลองซึ่งเป็นธงชาติประเทศต่าง ๆ โดยเลือกยกตัวอย่างประเทศที่มีลักษณะธงชาติคล้ายกันมาให้นักเรียนดู

2. ครูนำธงชาติที่มีลักษณะคล้ายกันมาเรียงเปรียบเทียบกัน ให้นักเรียนสังเกต ความเหมือนและความต่างของธงชาติแต่ละประเทศ

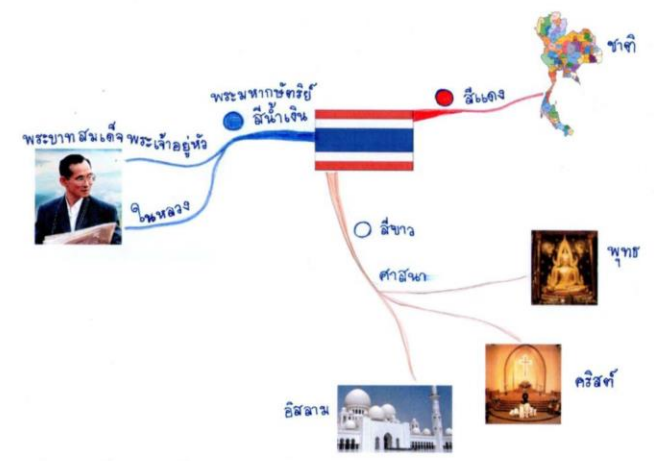
กลุ่มธงชาติที่มีลักษณะคล้ายกันเช่น

3. ให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับธงชาติของชาติตนเอง หรือธงชาติที่นักเรียนรู้จัก
4. อธิบายให้นักเรียนเข้าใจความสำคัญของการใช้สัญลักษณ์บนธงชาติแต่ละประเทศ สัญลักษณ์ต่างๆ บนธงชาตินั้นมีที่มา และมีความหมายเกี่ยวกับประเทศนั้นๆ แล้วนำเข้าสู่กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 2 ขั้นกิจกรรมการเรียนรู้

1. ให้นักเรียนดูธงชาติไทย และอธิบายลักษณะธงชาติไทยให้นักเรียนเข้าใจ
2. ครูอธิบายคำศัพท์ที่ละคำโดยใช้บัตรคำ และบัตรภาพประกอบ
3. ให้นักเรียนอ่านออกเสียงคำศัพท์ทั้งหมดตามครู
4. ครูใช้แผนผังความคิด อธิบายคำศัพท์ ที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน
5. แจกกระดาษสีขาว แบบไม่มีเส้นบรรทัด ขนาด A4 ดินสอ สี และรูปภาพ ให้นักเรียนใช้คำศัพท์ที่เรียนเรื่อง ธงชาติไทย นำมาทำแผนผังความคิด โดยใช้ความคิดสร้างสรรค์ของตนเอง
6. ให้นักเรียนแต่ละคนทำแผนผังความคิดเรื่องธงชาติไทย นักเรียนสามารถเลือกวาดรูปประกอบ แผนผังความคิดเอง หรือใช้ภาพที่ครูเตรียมให้ ประกอบในการทำแผนผังความคิด

ตัวอย่างแผนผังความคิดเรื่องธงชาติไทย

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. ให้นักเรียนแต่ละคนทำแผนผังความคิดในกระดาษ A4
2. ให้นักเรียนทั้งชั้นเรียนช่วยกันเขียนรวบรวมคำศัพท์ทั้งหมดที่ได้เรียน โดยให้นักเรียนผลัดกันออกมาเขียนคำศัพท์ที่ตนเองจำได้ จนได้คำศัพท์ครบทุกคำที่เรียน
3. ครูถามความหมายของคำศัพท์ที่นักเรียนได้ช่วยกันเขียนบนกระดาน ให้นักเรียนทั้งชั้นเรียนช่วยกันบอกความหมายของคำศัพท์ทั้งหมด

สื่อการเรียนรู้

1. ธงชาติจำลอง
2. บัตรคำ
3. รูปภาพประกอบสำหรับการทำแผนผังความคิด
4. กระดาษขาวไม่มีเส้นบรรทัด ดินสอ สี
5. ตัวอย่างแผนผังความคิด

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

เครื่องมือ

1. แบบประเมินการเขียนแผนผังความคิด
2. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

วิธีการ

1. การตรวจแผนผังความคิด
2. สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน

เกณฑ์การประเมินผล

1. เกณฑ์การให้คะแนนการเขียนแผนผังความคิด
 - 1.1 การบันทึกความคิดหลักและความคิดรอง
 - 1.2 การบันทึกความสัมพันธ์ของความคิดหลักและความคิดรอง
 - 1.3 การบันทึกความหมายของคำศัพท์
 - 1.4 ความคิดสร้างสรรค์

ระดับคุณภาพ 4	หมายถึง	ดีมาก
ระดับคุณภาพ 3	หมายถึง	ดี
ระดับคุณภาพ 2	หมายถึง	พอใช้
ระดับคุณภาพ 1	หมายถึง	ต้องปรับปรุง

นักเรียนต้องได้ระดับ 2 ขึ้นไปทุกรายการจึงจะถือว่าผ่าน

2. เกณฑ์การให้คะแนนการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน

- 2.1 ความสนใจ ความตั้งใจ กระตือรือร้น
- 2.2 ให้ความร่วมมือในกลุ่มและชั้นเรียน
- 2.3 รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ
- 2.4 ปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกันของห้องเรียน

ระดับคุณภาพ 4	หมายถึง	ดีมาก
ระดับคุณภาพ 3	หมายถึง	ดี
ระดับคุณภาพ 2	หมายถึง	พอใช้
ระดับคุณภาพ 1	หมายถึง	ต้องปรับปรุง

นักเรียนต้องได้ระดับ 2 ขึ้นไปทุกรายการจึงจะถือว่าผ่าน

3. บันทึกผลการเรียนรู้/ ข้อเสนอแนะ

1) ผลการจัดการเรียนรู้.....

.....

2) ปัญหา/อุปสรรค.....

.....

3) แนวทางแก้ไข/ข้อเสนอแนะ.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยที่ 3 ครั้งที่ 2

เรื่อง ธงชาติไทย

วิชา ภาษาและวัฒนธรรมไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 (Year 3)

ระยะเวลา 45 นาที

สาระสำคัญ

ธงชาติไทย เป็นสัญลักษณ์ของประเทศไทยหรือ ชาติไทย ที่บ่งบอก ถึงเอกลักษณ์และศักดิ์ศรีในความเป็นไทย ซึ่งมีความหมายแสดงความเป็นเอกราช รวมทั้งแสดงความเป็นสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ในพระราชนิพนธ์ "เครื่องหมายแห่งไตรรงค์" ซึ่ง พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชนิพนธ์ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๐ ได้นิยามความหมายของธงไตรรงค์ไว้ว่า

สีแดง หมายถึง ชาติ คือเลือดของเราที่สามารถยอมพลี เพื่อรักษาเอกราชของชาติ

สีขาว หมายถึง ศาสนา คือความบริสุทธิ์ แห่งคำสอนตามหลัก พระพุทธศาสนา

สีน้ำเงิน หมายถึง พระมหากษัตริย์ คือสิทธิของพระองค์ท่าน หรือเป็นส่วนพระองค์ขององค์พระมหากษัตริย์

จุดประสงค์การเรียนรู้

ผู้เรียนสามารถ

1. จำคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับธงชาติไทยได้
2. เข้าใจความหมายของคำศัพท์เรื่องธงชาติไทย
3. บอกความสัมพันธ์สีของธงชาติไทยกับสถาบันหลักของไทยได้

สาระการเรียนรู้

คำศัพท์

ธงชาติ	ชาติ	ศาสนา
พระมหากษัตริย์	ในหลวง	พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ศาสนาพุทธ	ศาสนาคริสต์	ศาสนาอิสลาม
สีแดง	สีขาว	สีน้ำเงิน

วัฒนธรรม

คนไทยให้ความสำคัญกับสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

1. ให้นักเรียนชมวีดิทัศน์เพลงชาติไทย เพื่อเชื่อมโยงความรู้จากกิจกรรมการเรียนรู้ในบทเรียนหน่วยที่ 3 ครั้งที่ 1 เรื่องธงชาติไทย
2. หลังจากดูวีดิทัศน์ ครูตั้งคำถามให้นักเรียนนักเรียนเชื่อมโยงความคิดกับคำศัพท์ที่ได้เรียนไปแล้ว เช่น “นักเรียนเห็นใครในวีดิทัศน์บ้าง?” “บุคคลในวีดิทัศน์เชื่อมโยงกับคำศัพท์ใด?” “นักเรียนเห็นสิ่งของหรือสถานที่ใดในวีดิทัศน์บ้าง?” “สิ่งที่เห็นในวีดิทัศน์เชื่อมโยงกับคำศัพท์ใด?”

ขั้นที่ 2 ขั้นกิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูทบทวนคำศัพท์และความสัมพันธ์เชื่อมโยงของคำศัพท์เกี่ยวกับธงชาติไทย โดยใช้แผนผังความคิดที่นักเรียนได้ทำในกิจกรรมการเรียนรู้การสอนเรื่องธงชาติไทย ครั้งที่ 1
2. ครูเขียนคำศัพท์บนกระดาน ให้นักเรียนทบทวนคำศัพท์ทั้งหมดอีกครั้ง ให้นักเรียนอ่านคำศัพท์บนกระดานตามครู
3. แจกใบความรู้เรื่อง “ธงชาติไทย” ให้นักเรียน ครูอ่านใบความรู้ให้นักเรียนอ่านออกเสียงตาม และให้นักเรียนดูภาพประกอบในใบความรู้
4. แจกใบงานให้นักเรียนแต่ละคนทำ
5. อธิบายวิธีการทำใบงานให้นักเรียนเข้าใจ

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

ครูเฉลยใบงานในห้องเรียน ให้นักเรียนทั้งหมดในชั้นช่วยกันคิดคำตอบไปพร้อมกัน

สื่อการเรียนรู้

1. วีดิทัศน์เพลงชาติไทย
2. บัตรคำ และบัตรภาพ
3. ตัวอย่างแผนผังความคิดจากผลงานของนักเรียน
4. ใบความรู้เรื่อง “ธงชาติไทย”
5. ใบงาน

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

เครื่องมือ

1. ใบงาน
2. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

วิธีการ

1. การตรวจใบงาน
2. สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน

เกณฑ์การประเมินผล

1. เกณฑ์การประเมินใบงาน

ช่วงคะแนน 20-15 คะแนน	ระดับคุณภาพ 4	หมายถึง	ดีมาก
ช่วงคะแนน 14-10 คะแนน	ระดับคุณภาพ 3	หมายถึง	ดี
ช่วงคะแนน 9 - 5 คะแนน	ระดับคุณภาพ 2	หมายถึง	พอใช้
ช่วงคะแนน 4 - 0 คะแนน	ระดับคุณภาพ 1	หมายถึง	ปรับปรุง

2. บันทึกผลการเรียนรู้/ ข้อเสนอแนะ

1) ผลการจัดการเรียนรู้.....

.....

.....

2) ปัญหา/อุปสรรค.....

.....

.....

3) แนวทางแก้ไข/ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

ใบความรู้
เรื่อง ธงชาติไทย

1) ธงชาติไทยมี 3 สี

(1) สีแดง

(2) สีขาว

(3) สีน้ำเงิน

2) สีแดงบนธงชาติไทย หมายถึง ชาติ

3) สีขาวบนธงชาติไทย หมายถึง ศาสนา

4) สีน้ำเงินบนธงชาติไทย หมายถึง พระมหากษัตริย์

5) คนไทยเรียกพระมหากษัตริย์ของไทยว่า

(1) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

(2) ในหลวง

ชื่อ..... ชั้น.....

ใบงาน

แบบฝึกหัด หน่วยที่ 3 เรื่อง ธงชาติไทย

1. ให้นักเรียนลากเส้นโยงคำกับภาพที่มีความสัมพันธ์กัน แล้วเขียนคำที่ถูกต้อง (10 คะแนน)

ธงชาติไทย

•

•

(1)

พระมหากษัตริย์

•

•

(2)

(3)

ชาติ

•

•

(4)

ศาสนา

•

•

(5)

ในหลวง

•

2. ให้นักเรียนเลือกคำที่กำหนดให้มาเขียนเป็นคำตอบในแต่ละข้อให้ถูกต้อง นักเรียน
เลือกใช้คำเป็นคำตอบซ้ำได้ (10 คะแนน)

ธงชาติ	ชาติ	ศาสนา
พระมหากษัตริย์	พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว	ในหลวง
สีแดง	สีขาว	สีน้ำเงิน
ศาสนาพุทธ	ศาสนาคริสต์	ศาสนาอิสลาม

1) ธงชาติไทยมีสีอะไรบ้าง (3 คะแนน)

(1) _____ (2) _____ (3) _____

2) สีน้ำเงินบนธงชาติไทย มีความหมายเชื่อมโยงกับอะไร (1 คะแนน)

3) สีขาวบนธงชาติไทย หมายถึงอะไร (1 คะแนน)

4) สีแดงบนธงชาติไทย หมายถึงอะไร (1 คะแนน)

5) เราเรียกพระมหากษัตริย์ของไทยว่าอย่างไรบ้าง (2 คะแนน)

(1) _____

(2) _____

6)

ภาพนี้คือภาพอะไร (1 คะแนน)

7)

ภาพนี้มีความเชื่อมโยงกับศาสนาใด (1 คะแนน)

เฉลย

แบบฝึกหัด หน่วยที่ 3

เรื่อง ธงชาติไทย

1. ให้นักเรียนลากเส้นเชื่อมโยงคำกับรูปภาพที่มีความสัมพันธ์กัน แล้วเขียนคำที่ถูกต้อง
(10 คะแนน)

ธงชาติไทย			(1) ศาสนา
พระมหากษัตริย์			(2) พระมหากษัตริย์
ชาติ			(3) ในหลวง
ศาสนา			(4) ชาติ
ในหลวง			(5) ธงชาติ

2. ให้นักเรียนเลือกคำที่กำหนดให้มาเขียนเป็นคำตอบในแต่ละข้อให้ถูกต้อง นักเรียน
เลือกใช้คำเป็นคำตอบซ้ำได้ (10 คะแนน)

1) ประเทศไทยมีสื่ออะไรบ้าง (3 คะแนน)

(1) สื่อแดง (2) สื่อขาว (3) สื่อน้ำเงิน

2) สื่อน้ำเงินบนธงชาติไทย มีความหมายเชื่อมโยงกับอะไร (1 คะแนน)

พระมหากษัตริย์

3) สีขาวบนธงชาติไทย หมายถึงอะไร (1 คะแนน)

ศาสนา

4) สีแดงบนธงชาติไทย หมายถึงอะไร (1 คะแนน)

ชาติ

5) เราเรียกพระมหากษัตริย์ของไทยว่าอย่างไรบ้าง (2 คะแนน)

(1) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

(2) ในหลวง

6) ภาพนี้คือภาพอะไร (1 คะแนน)

ธงชาติ

7) ภาพนี้มีความเชื่อมโยงกับศาสนาใด (1 คะแนน)

ศาสนาพุทธ

แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยที่ 4 ครั้งที่ 1
เรื่อง วันลอยกระทง

รายวิชา ภาษาและวัฒนธรรมไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 (Year 3)

ระยะเวลา 45 นาที

สาระสำคัญ

วันลอยกระทง ถือเป็นวันสำคัญทางประเพณีหนึ่งของชาวไทย ตรงกับวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 12 ตามปฏิทินจันทรคติไทย ในวันลอยกระทง ผู้คนจะพากันทำ "กระทง" ลักษณะคล้ายดอกไม้บัวบานจากวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ประดับตกแต่งด้วยดอกไม้ ธูป เทียน แล้วนำไปลอยในแม่น้ำ ลำคลอง หรือแหล่งน้ำต่าง ๆ

จุดประสงค์การเรียนรู้

ผู้เรียนสามารถ

1. จำคำศัพท์เกี่ยวกับวันลอยกระทงได้
2. บอกความหมายของคำศัพท์เรื่องวันลอยกระทงได้
3. เขียนคำศัพท์เรื่องวันลอยกระทงในแผนผังความคิดได้

สาระการเรียนรู้

คำศัพท์

วันลอยกระทง	กระทง	ลอย
วันเพ็ญ	พระจันทร์ (เต็มดวง)	ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 12
ธูป	เทียน	ดอกไม้ แม่น้ำ

วัฒนธรรม

วันลอยกระทง เป็นประเพณีสำคัญวันหนึ่งของคนไทย คนไทยมีความเชื่อว่าการลอยกระทงเป็นการลอยเคราะห์ไป และเชื่อว่าการลอยกระทง เป็นการบูชาและขอขมาพระแม่คงคาด้วย

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูเปิดวีดิทัศน์เพลงรางวัลยกกระทงให้นักเรียนฟัง แล้วถามนักเรียนเกี่ยวกับเพลง เช่น “มีใครรู้จักเพลงนี้บ้าง” “เป็นเพลงเกี่ยวกับอะไร” “นักเรียนสังเกตเห็นอะไรบ้างจากวีดิทัศน์”
2. ครูให้นักเรียนตั้งใจฟังเนื้อเพลงรางวัลยกกระทงอีกครั้ง จากเนื้อเพลงท่อนที่ร้องว่า “วันเพ็ญเดือนสิบสอง นานองเต็มตลิ่ง...” ให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับคำว่า “วันเพ็ญ” หมายถึงอะไร และเดือนสิบสอง คือเดือนอะไร จากนั้นครูจึงอธิบายเกี่ยวกับเดือนตามปฏิทินจันทรคติ
3. ครูนำเข้าสู่กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 2 ขั้นกิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูใช้แผนผังความคิด อธิบายคำศัพท์ ที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน
2. ครูอธิบายคำศัพท์ที่ละคำโดยใช้บัตรคำ และบัตรภาพประกอบ
3. ให้นักเรียนอ่านออกเสียงคำศัพท์ทั้งหมดตามครู
4. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น 2 กลุ่ม โดยให้จับกลุ่ม กลุ่มละ 7-8 คน ตามความสมัครใจ
5. ให้นักเรียนทำแผนผังความคิดแบบ 3 มิติ โดยใช้อุปกรณ์ของจริง เช่น กระทงที่ทำจากใบตอง รูปเทียน ดอกไม้ ส่วนพระจันทร์ และแม่น้ำลำคลอง เป็นภาพจำลอง 3 มิติ
6. ครูแจกอุปกรณ์ให้นักเรียนใช้ประกอบการทำแผนผังความคิด พร้อมกระดาษสีขาว แบบไม่มีเส้นบรรทัดแผ่นใหญ่ ขนาดกว้าง 22 นิ้ว ยาว 30 นิ้ว ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มใช้คำศัพท์ที่เรียนเรื่องวันลอยกระทง นำมาทำแผนผังความคิด นักเรียนสามารถใช้อุปกรณ์กระทงจริง ร่วมกับรูปภาพ หรือจะเลือกวาดรูปประกอบแผนผังความคิดของกลุ่มตนเองได้ โดยใช้ความคิดสร้างสรรค์ของแต่ละกลุ่ม

ตัวอย่างแผนผังความคิดเรื่องวันลอยกระทง

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1. ให้นักเรียนแต่ละคนทำแผนผังความคิดในกระดาษ A4
2. ให้นักเรียนทั้งชั้นเรียนช่วยกันเขียนรวบรวมคำศัพท์ทั้งหมดที่ได้เรียน โดยให้นักเรียนผลัดกันออกมาเขียนคำศัพท์ที่ตนเองจำได้ จนได้คำศัพท์ครบทุกคำที่เรียน
3. ครูถามความหมายของคำศัพท์ที่นักเรียนได้ช่วยกันเขียนบนกระดาน ให้นักเรียนทั้งชั้นเรียนช่วยกันบอกความหมายของคำศัพท์ทั้งหมด

สื่อการเรียนรู้

1. วีดิทัศน์เพลงรางวัลยกกระทง
2. อุปกรณ์จริง กระทง ธูป เทียน ดอกไม้
3. ภาพจำลอง 3 มิติ พระจันทร์ และแม่น้ำ, คลอง
4. บัตรคำ และบัตรภาพ
5. กระดาษขาวไม่มีเส้นบรรทัด ดินสอ สี

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

เครื่องมือ

1. แบบประเมินการทำแผนผังความคิด
2. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

วิธีการ

1. การตรวจแผนผังความคิด
2. สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน

เกณฑ์การประเมินผล

1. เกณฑ์การให้คะแนนการเขียนแผนผังความคิด
 - 1.1 การบันทึกความคิดหลักและความคิดรอง
 - 1.2 การบันทึกความสัมพันธ์ของความคิดหลักและความคิดรอง
 - 1.3 การบันทึกความหมายของคำศัพท์
 - 1.4 ความคิดสร้างสรรค์

ระดับคุณภาพ 4	หมายถึง	ดีมาก
ระดับคุณภาพ 3	หมายถึง	ดี
ระดับคุณภาพ 2	หมายถึง	พอใช้
ระดับคุณภาพ 1	หมายถึง	ต้องปรับปรุง

นักเรียนต้องได้ระดับ 2 ขึ้นไปทุกรายการจึงจะถือว่าผ่าน

2. เกณฑ์การให้คะแนนการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน

- 2.1 ความสนใจ ความตั้งใจ กระตือรือร้น
- 2.2 ให้ความร่วมมือในกลุ่มและชั้นเรียน
- 2.3 รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ
- 2.4 ปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกันของห้องเรียน

ระดับคุณภาพ 4	หมายถึง	ดีมาก
ระดับคุณภาพ 3	หมายถึง	ดี
ระดับคุณภาพ 2	หมายถึง	พอใช้
ระดับคุณภาพ 1	หมายถึง	ต้องปรับปรุง

นักเรียนต้องได้ระดับ 2 ขึ้นไปทุกรายการจึงจะถือว่าผ่าน

3. บันทึกผลการเรียนรู้/ ข้อเสนอแนะ

- 1) ผลการจัดการเรียนรู้.....
.....
.....
- 2) ปัญหา/อุปสรรค.....
.....
.....
- 3) แนวทางแก้ไข/ข้อเสนอแนะ.....
.....

แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยที่ 4 ครั้งที่ 2
เรื่อง วันลอยกระทง

วิชา ภาษาและวัฒนธรรมไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 (Year 3)

ระยะเวลา 45 นาที

สาระสำคัญ

วันลอยกระทง ถือเป็นวันสำคัญทางประเพณีหนึ่งของชาวไทย ตรงกับวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 12 ตามปฏิทินจันทรคติไทย ในวันลอยกระทง ผู้คนจะพากันทำ "กระทง" ลักษณะคล้ายดอกไม้บานจากวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ประดับตกแต่งด้วยดอกไม้ ธูป เทียน แล้วนำไปลอยในแม่น้ำ ลำคลอง หรือแหล่งน้ำต่าง ๆ

จุดประสงค์การเรียนรู้

ผู้เรียนสามารถ

1. จำคำศัพท์เกี่ยวกับวันลอยกระทงได้
2. บอกความสัมพันธ์ของคำศัพท์เรื่องวันลอยกระทงได้
3. แยกคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้องกับเรื่องวันลอยกระทงได้

สาระการเรียนรู้

คำศัพท์

วันลอยกระทง	กระทง	ลอย
วันเพ็ญ	พระจันทร์ (เต็มดวง)	ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 12
ธูป	เทียน	ดอกไม้ แม่น้ำ

วัฒนธรรม

วันลอยกระทง เป็นประเพณีสำคัญวันหนึ่งของคนไทย คนไทยมีความเชื่อว่าการลอยกระทงเป็นการลอยเคราะห์ไป และเชื่อว่าการลอยกระทง เป็นการบูชาและขอขมาพระแม่คงคาด้วย

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูนำกระดานขนาดใหญ่ที่เป็นภาพแม่น้ำและท้องฟ้าตอนกลางคืนมาให้นักเรียนดู พร้อมเปิดเพลง ร่ำวงลอยกระทง
2. ครูนำภาพต่างๆ ที่เกี่ยวกับวันลอยกระทงมาให้นักเรียนช่วยกันคิดลงบนภาพแม่น้ำและท้องฟ้าตอนกลางคืน ตามความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนให้ถูกต้องสวยงาม

ขั้นที่ 2 ขั้นกิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูให้นักเรียนทบทวนคำศัพท์และความสัมพันธ์เชื่อมโยงของคำศัพท์ที่เกี่ยวกับวันลอยกระทง โดยใช้แผนผังความคิดที่นักเรียนได้ทำในกิจกรรมการเรียนรู้การสอนเรื่องวันลอยกระทง ครั้งที่ 1
2. ครูนำภาพต่างๆ ที่เกี่ยวกับวันลอยกระทง เช่น ภาพพระจันทร์เต็มดวง กระทง แม่น้ำ และภาพที่ไม่เกี่ยวกับวันลอยกระทง เช่น ภาพพระอาทิตย์ คนเล่นสาดน้ำ การรดน้ำดำหัว มาแจกให้นักเรียนทุกคน แล้วให้นักเรียนจับกลุ่มกันโดยให้นักเรียนที่ได้ภาพที่เกี่ยวกับวันลอยกระทงอยู่กลุ่มเดียวกัน และให้นักเรียนที่ได้ภาพที่ไม่เกี่ยวกับวันลอยกระทงอยู่กลุ่มเดียวกัน
3. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มรวบรวมจากเพื่อนที่อยู่ในกลุ่มเดียวกันนำมาติดบนกระดาน แล้วให้นักเรียนทั้งห้องร่วมกันอภิปรายเหตุผลว่าภาพนั้นๆ เกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้องกับวันลอยกระทงอย่างไร
4. ครูทบทวนคำศัพท์ทั้งหมดอีกครั้ง โดยเขียนคำศัพท์บนกระดาน แล้วให้นักเรียนอ่านคำศัพท์บนกระดานพร้อมกัน
5. แจกใบงานให้นักเรียนแต่ละคนทำ
6. อธิบายวิธีการทำใบงานให้นักเรียนเข้าใจ

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

ครูเฉลยใบงานในห้องเรียน ให้นักเรียนทั้งหมดในชั้นช่วยกันคิดคำตอบไปพร้อมกัน

สื่อการเรียนรู้

1. วิดีทัศน์เพลงร่ำวงลอยกระทง
2. พื้นหลังสำหรับทำโปสเตอร์ภาพแม่น้ำและท้องฟ้าตอนกลางคืน
3. ภาพประกอบสำหรับการทำโปสเตอร์วันลอยกระทง
4. บัตรคำ และบัตรภาพ
5. ตัวอย่างแผนผังความคิดจากผลงานของนักเรียน
6. ใบงาน

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

เครื่องมือ

1. ใบงาน
2. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

วิธีการ

1. การตรวจใบงาน
2. สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน

เกณฑ์การประเมินผล

1. เกณฑ์การประเมินใบงาน

ช่วงคะแนน 20-15 คะแนน	ระดับคุณภาพ 4	หมายถึง	ดีมาก
ช่วงคะแนน 14-10 คะแนน	ระดับคุณภาพ 3	หมายถึง	ดี
ช่วงคะแนน 9 - 5 คะแนน	ระดับคุณภาพ 2	หมายถึง	พอใช้
ช่วงคะแนน 4 - 0 คะแนน	ระดับคุณภาพ 1	หมายถึง	ปรับปรุง

บันทึกผลการเรียนรู้/ ข้อเสนอแนะ

1) ผลการจัดการเรียนรู้.....

.....

.....

2) ปัญหา/อุปสรรค.....

.....

.....

3) แนวทางแก้ไข/ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

ใบความรู้
เรื่อง วันลอยกระทง

วันลอยกระทง ตรงกับ วันเพ็ญ

คือ วันขึ้น 15 ค่ำ ของ เดือน 12

วันที่ พระจันทร์เต็มดวง

ในวันลอยกระทง ผู้คนจะทำ "กระทง"

ประดับตกแต่งด้วย ดอกไม้

ธูป

เทียน

แล้วนำไปลอยในแม่น้ำ ลำคลอง หรือแหล่งน้ำต่าง ๆ

ชื่อ..... ชั้น.....

ใบงาน

แบบฝึกหัด หน่วยที่ 4

เรื่อง วันลอยกระทง

1. เขียนเครื่องหมาย ✓ หน้าคำศัพท์ที่เรียนเกี่ยวกับวันลอยกระทง และเขียนเครื่องหมาย X หน้าคำศัพท์ที่ไม่เกี่ยวข้องกับวันลอยกระทง (10 คะแนน)

1) วันเพ็ญ

6) สงกรานต์

2) แม่น้ำ

7) ดอกไม้

3) รดน้ำ

8) รูปเทียน

4) กระทง

9) พระอาทิตย์

5) พระจันทร์เต็มดวง

10) ลอย

2. เลือกคำในวงเล็บเขียนเติมในช่องว่างให้ได้ใจความ (10 คะแนน)

1) พวกเรานำ _____ (รูป , กระทง) ไปลอยที่ _____ (แม่น้ำ , ภูเขา)

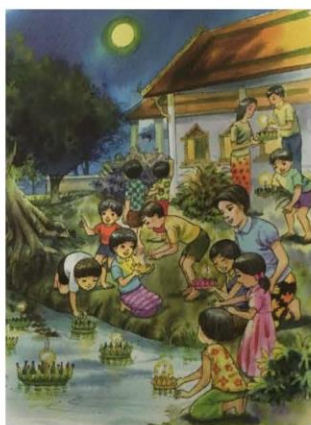
2) จัดตกแต่งกระทงด้วย _____ (ดอกไม้ , ต้นไม้) หลากหลายสีให้สวยงาม

3) จัดจุด _____ (รูป , กระทง) และ _____ (ลอย , เทียน) ก่อนจะ
ลอยกระทง

4) จัดเห็น _____ (พระอาทิตย์ , พระจันทร์) _____ (เต็มดวง , ครึ่งดวง) สวย
มากในคืนวันลอยกระทง

5) คืนวันลอยกระทงเป็นคืน _____ (วันเพ็ญ , วันพระจันทร์)

ขึ้น _____ (สิบสาม , สิบห้า) ค่ำ เดือน _____ (สิบเอ็ด , สิบสอง)

เฉลย

แบบฝึกหัด หน่วยที่ 4

เรื่อง วันลอยกระทง

1. เขียนเครื่องหมาย ✓ หน้าคำศัพท์ที่เรียนเกี่ยวกับวันลอยกระทง และเขียนเครื่องหมาย X หน้าคำศัพท์ที่ไม่เกี่ยวข้องกับวันลอยกระทง (10 คะแนน)

1) ✓ วันเพ็ญ

6) X สงกรานต์

2) ✓ แม่น้ำ

7) ✓ ดอกไม้

3) X รดน้ำ

8) ✓ รูปเทียน

4) ✓ กระทง

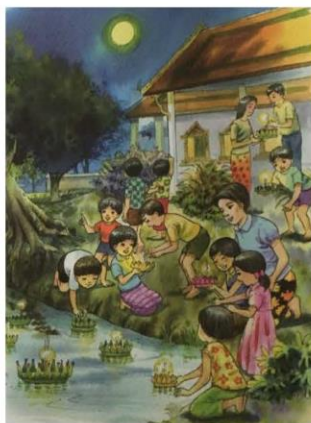
9) X พระอาทิตย์

5) ✓ พระจันทร์เต็มดวง

10) ✓ ลอย

2. เลือกคำในวงเล็บเขียนเติมในช่องว่างให้ได้ใจความ (10 คะแนน)

- 1) พวกเรานำ _____ กระทง _____ (รูป , กระทง) ไปลอยที่ _____ แม่น้ำ _____ (แม่น้ำ , ภูเขา)
- 2) ฉันตกแต่งกระทงด้วย _____ ดอกไม้ _____ (ดอกไม้ , ต้นไม้) หลากหลายสีให้สวยงาม
- 3) ฉันจุด _____ รูป _____ (รูป , กระทง) และ _____ เทียน _____ (ลอย , เทียน) ก่อนจะ
ลอยกระทง
- 4) ฉันเห็น _____ พระจันทร์ _____ (พระอาทิตย์ , พระจันทร์) _____ เต็มดวง _____ (เต็มดวง , ครึ่งดวง)
สวยงามในคืนวันลอยกระทง
- 5) คืนวันลอยกระทงเป็นคืน _____ วันเพ็ญ _____ (วันเพ็ญ , วันพระจันทร์)
ขึ้น _____ สิบห้า _____ (สิบสาม , สิบห้า) ค่ำ เดือน _____ สิบสอง _____ (สิบเอ็ด , สิบสอง)

แบบทดสอบก่อนเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 – 4

แบบทดสอบก่อนเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 - 4

เวลาสอบ 45 นาที

จำนวน 20 ข้อ

คะแนนเต็ม 20 คะแนน

ชื่อ

ชั้น

แบบทดสอบหลังเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 - 4

ให้นักเรียนวงกลม ☐ คำตอบที่ถูกต้อง
(ครูอ่านแล้วให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้อง)

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

1. ข้อใดเป็นคำที่ใช้เรียกพ่อของแม่

- ก. คุณปู่
- ข. คุณตา
- ค. คุณลุง

2. ข้อใดเป็นคำที่ใช้เรียกแม่ของพ่อ

- ก. คุณยาย
- ข. คุณย่า
- ค. คุณป้า

3. ข้อใดเป็นคำที่ใช้เรียกน้องของแม่

ก. คุณน้า

ข. คุณยาย

ค. คุณป้า

4. ข้อใดเป็นคำที่ใช้เรียกผู้หญิงที่อายุมากกว่า

ก. พี่หญิง

ข. น้องหญิง

ค. พี่สาว

5. ข้อใดเป็นคำที่ใช้เรียกพี่ชายของพ่อ

ก. คุณลุง

ข. คุณอา

ค. คุณปู่

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2

6.

ภาพนี้เรียกว่าอะไร

ก. กางเกง

ข. เสื้อ

ค. กระโปรง

7.

ภาพนี้เรียกว่าอะไร

ก. เสื้อกั๊ก

ข. เสื้อแขนยาว

ค. เสื้อแขนสั้น

9. “รองเท้าแตะ” มีความหมายตรงกับภาพในข้อใด

ก.

ข.

ค.

8.

ภาพนี้เรียกว่าอะไร

ก. กางเกง

ข. หมวก

ค. เข็มขัด

10. คำว่า “กางเกงขายาว” มีความหมายตรงกับภาพในข้อใด

ก.

ข.

ค.

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3

11. คำใดมีความหมายตรงกับภาพ

ก. ประเทศไทย

ข. ธงชาติไทย

ค. แผนที่

12. ข้อใดมีความหมายเชื่อมโยงกับ “สีแดง” ในธงชาติไทย

- ก. ชาติ
- ข. ศาสนา
- ค. พระมหากษัตริย์

13. ภาพใดมีความหมายตรงกับ “ศาสนา”

ก.

ข.

ค.

14. ภาพใดมีความหมายตรงกับ “พระมหากษัตริย์”

ก.

ข.

ค.

15. ภาพใดมีความหมายตรงกับ “ชาติไทย”

ก.

ข.

ค.

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4

16. คำในข้อใดมีความหมายตรงกับภาพ

- ก. วันเพ็ญ
- ข. วันจันทร์
- ค. วันอาทิตย์

17. คำในข้อใดมีความหมายตรงกับภาพ

- ก. ดอกไม้
- ข. กระทง
- ค. พระจันทร์

18. คำว่า “รูป” มีความหมายตรงกับภาพในข้อใด

ก.

ข.

ค.

19. วันเพ็ญ ตรงกับข้อใด

ก. วันขึ้น 5 ค่ำ

ข. วันขึ้น 15 ค่ำ

ค. วันขึ้น 10 ค่ำ

20. วันลอยกระทง ตรงกับวันในข้อใด

ก. วันเสาร์ ที่สอง

ข. วันเพ็ญ เดือนสิบสอง

ค. วันจันทร์ เดือนสาม

แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 – 4

แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 - 4

เวลาสอบ 45 นาที

จำนวน 20 ข้อ

คะแนนเต็ม 20 คะแนน

ชื่อ

ชั้น

แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 - 4

ให้นักเรียนวงกลม ☐ คำตอบที่ถูกต้อง
(ครูอ่านแล้วให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้อง)

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

1. ข้อใดเป็นคำที่ใช้เรียกแม่ของพ่อ

ก. คุณยาย

ข. คุณย่า

ค. คุณป้า

2. ข้อใดเป็นคำที่ใช้เรียกน้องของแม่

ก. คุณน้า

ข. คุณยาย

ค. คุณป้า

3. ข้อใดเป็นคำที่ใช้เรียกผู้หญิงที่อายุมากกว่า

- ก. พี่หญิง
- ข. น้องหญิง
- ค. พี่สาว

4. ข้อใดเป็นคำที่ใช้เรียกพ่อของแม่

- ก. คุณปู่
- ข. คุณตา
- ค. คุณลุง

5. ข้อใดเป็นคำที่ใช้เรียกพี่ชายของพ่อ

- ก. คุณลุง
- ข. คุณอา
- ค. คุณปู่

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2

6.

ภาพนี้เรียกว่าอะไร

- ก. เสื้อกั๊ก
- ข. เสื้อแขนยาว
- ค. เสื้อแขนสั้น

7.

ภาพนี้เรียกว่าอะไร

- ก. กางเกง
- ข. เสื้อ
- ค. กระโปรง

8. ภาพนี้เรียกว่าอะไร

ก. กางเกง

ข. หมวก

ค. เข็มขัด

9. “รองเท้าแตะ” มีความหมายตรงกับภาพในข้อใด

ก.

ข.

ค.

10. คำว่า “กางเกงขายาว” มีความหมายตรงกับภาพในข้อใด

ก.

ข.

ค.

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3

11. ข้อใดมีความหมายเชื่อมโยงกับ “สีแดง” ในธงชาติไทย

ก. ชาติ

ข. ศาสนา

ค. พระมหากษัตริย์

12. คำใดมีความหมายตรงกับภาพ

ก. ประเทศไทย

ข. ธงชาติไทย

ค. แผนที่

13. ภาพใดมีความหมายตรงกับ “ศาสนา”

ก.

ข.

ค.

14. ภาพใดมีความหมายตรงกับ “พระมหากษัตริย์”

ก.

ข.

ค.

15. ภาพใดมีความหมายตรงกับ “ชาติไทย”

ก.

ข.

ค.

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4

16. คำในข้อใดมีความหมายตรงกับภาพ

ก. วันเพ็ญ

ข. วันจันทร์

ค. วันอาทิตย์

17. คำในข้อใดมีความหมายตรงกับภาพ

ก. ดอกไม้

ข. กระทง

ค. พระจันทร์

18. คำว่า “รูป” มีความหมายตรงกับภาพในข้อใด

ก.

ข.

ค.

19. วันลอยกระทง ตรงกับวันในข้อใด

ก. วันเสาร์ ที่สอง

ข. วันเพ็ญ เดือนสิบสอง

ค. วันจันทร์ เดือนสาม

20. วันเพ็ญ ตรงกับข้อใด

ก. วันขึ้น 5 ค่ำ

ข. วันขึ้น 15 ค่ำ

ค. วันขึ้น 10 ค่ำ

ชื่อ น.น.ด.

ชั้น Y3

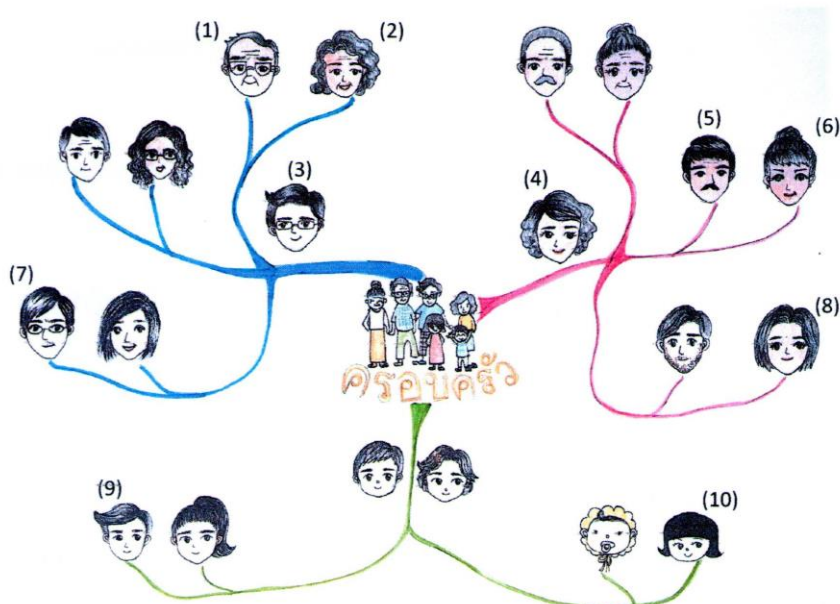
ใบงาน

แบบฝึกหัด หน่วยที่ 1

เรื่อง ครอบครัว

20
20

1. เติมคำศัพท์ให้ถูกต้องตามหมายเลข จากแผนผังความคิด (10 คะแนน)

(1) ปู่ ✓
 (2) ยาย ✓
 (3) พ่อ ✓
 (4) แม่ ✓
 (5) ลุง ✓

(6) ลุง ✓
 (7) อา ✓
 (8) พี่ ✓
 (9) พี่ชาย ✓
 (10) น้องสาว ✓

10
10

2. ให้นักเรียนเลือกคำที่กำหนดให้ในวงเล็บมาเติมในช่องว่างให้ถูกต้อง (10 คะแนน)

2.1 เราเรียกพ่อของแม่ว่า..... คุณตา (คุณตา, คุณย่า)

2.2 เราเรียกแม่ของพ่อว่า..... คุณยาย (คุณย่า, คุณยาย)

2.3 เราเรียกผู้หญิงที่มีอายุมากกว่าเราว่า..... พี่สาว (พี่สาว, พี่ชาย)

2.4 เราเรียกผู้ชายที่มีอายุน้อยกว่าเราว่า..... น้องชาย (น้องสาว, น้องชาย)

2.5 คุณยายเป็น แม่ (แม่, พ่อ) ของ แม่ (แม่, พ่อ)

2.6 คุณปู่เป็น พ่อ (แม่, พ่อ) ของ พ่อ (แม่, พ่อ)

2.7 เราเรียกน้องของพ่อว่า..... คุณอา (คุณลุง, คุณอา)

2.8 เราเรียกน้องของแม่ว่า..... คุณน้า (คุณน้า, คุณอา)

10
10

มิเกลล์

Year 3

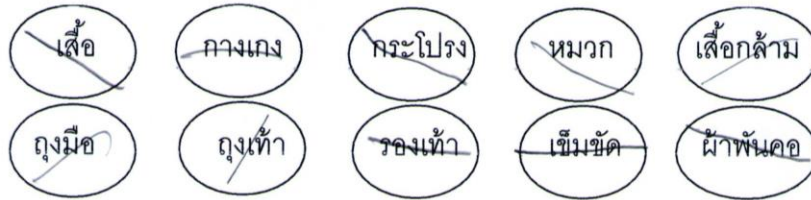
$$\frac{20}{20}$$

ใบงาน

แบบฝึกหัด หน่วยที่ 2

เรื่อง เครื่องแต่งกาย

คำศัพท์

$$\frac{10}{10}$$

1. ให้นักเรียนเลือกคำศัพท์ที่กำหนดให้ไปเติมให้มีความหมายตรงกับภาพ (10 คะแนน)

เสื้อ

ผ้าพันคอ

กระโปรง

หมวก

ถุงมือ

เสื้ออ้าลม

เข็มขัด

ถุงเท้า

กางเกง

รองเท้า

ชื่อ จิ๊ชั้น year 320
20

ใบงาน

แบบฝึกหัด หน่วยที่ 3 เรื่อง ธงชาติไทย

1. ให้นักเรียนลากเส้นโยงคำกับภาพที่มีความสัมพันธ์กัน แล้วเขียนคำที่ถูกต้อง (10 คะแนน)

ธงชาติไทย

พระมหากษัตริย์

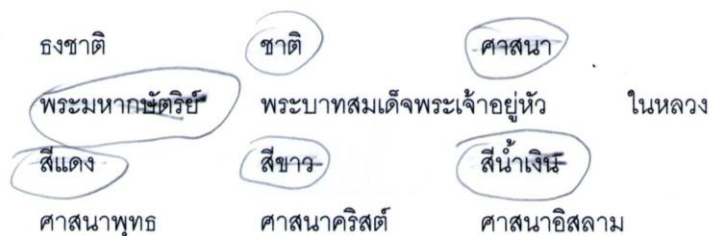
ชาติ

ศาสนา

ในหลวง

(1) ศาสนา(2) พระมหากษัตริย์(3) ในหลวง(4) ชาติ(5) ธงชาติไทย10
10

2. ให้นักเรียนเลือกคำที่กำหนดให้มาเขียนเป็นคำตอบในแต่ละข้อให้ถูกต้อง นักเรียน
เลือกใช้คำเป็นคำตอบซ้ำได้ (10 คะแนน)

10
10

1) ธงชาติไทยมีสีอะไรบ้าง (3 คะแนน)

(1) สีแดง / (2) สีขาว / (3) สีน้ำเงิน /

2) สีน้ำเงินบนธงชาติไทย มีความหมายเชื่อมโยงกับอะไร (1 คะแนน)

พระมหากษัตริย์ /

3) สีขาวบนธงชาติไทย หมายถึงอะไร (1 คะแนน)

ศาสนา /

4) สีแดงบนธงชาติไทย หมายถึงอะไร (1 คะแนน)

ชาติ /

5) เราเรียกพระมหากษัตริย์ของไทยว่าอย่างไรบ้าง (2 คะแนน)

(1) ในหลวง

(2) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

6)

ภาพนี้คือภาพอะไร (1 คะแนน)

ธงชาติ

7)

ภาพนี้มีความเชื่อมโยงกับศาสนาใด (1 คะแนน)

ศาสนาพุทธ

ชื่อ จิณห์ชั้น Y319
20

ใบงาน

แบบฝึกหัด หน่วยที่ 4

เรื่อง วันลอยกระทง

1. เขียนเครื่องหมาย ✓ หน้าคำศัพท์ที่เรียนเกี่ยวกับวันลอยกระทง และเขียนเครื่องหมาย X หน้าคำศัพท์ที่ไม่เกี่ยวข้องกับวันลอยกระทง (10 คะแนน)

1) ✓ วันเพ็ญ ✓

6) X สงกรานต์ ✓

2) ✓ แม่น้ำ ✓

7) ✓ ดอกไม้ ✓

3) X รตน์น้ำ ✓

8) ✓ รูป เทียน ✓

4) ✓ กระทง ✓

9) X พระอาทิตย์ ✓

5) ✓ พระจันทร์เต็มดวง ✓

10) ✓ ลอย ✓

10
10

9/10

2. เลือกคำในวงเล็บเขียนเติมในช่องว่างให้ได้ใจความ (10 คะแนน)

1) พวกเรานำ พระพุทธรูป (รูป, กระจก) ไปลอยที่ แม่น้ำ (แม่น้ำ, ภูเขา)

2) ฉันตกแต่งกระทงด้วย ดอกไม้ (ดอกไม้, ต้นไม้) หลากหลายสีให้สวยงาม

3) ฉันจุด ธูป (รูป, กระจก) และ เทียน (ลอย, เทียน) ก่อนจะลอยกระทง

4) ฉันเห็น พระจันทร์ (พระอาทิตย์, พระจันทร์) เต็มดวง (เต็มดวง, ครึ่งดวง) สวยมากในคืนวันลอยกระทง

5) คืนวันลอยกระทงเป็นคืน วิเศษ (วันเพ็ญ, วันพระจันทร์)

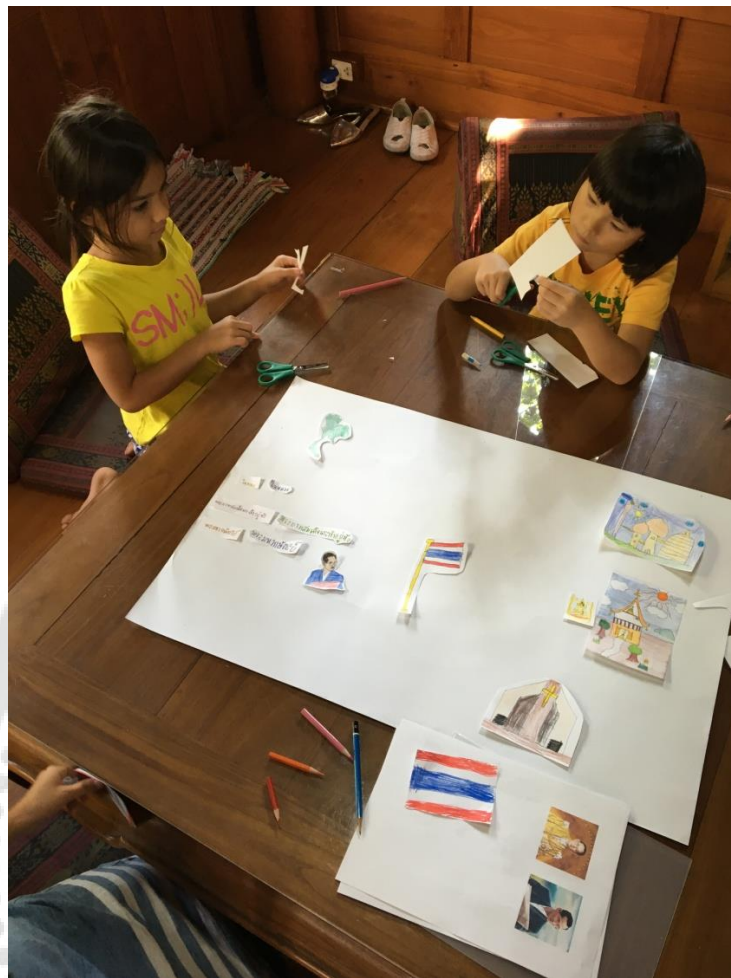
ขึ้น สิบห้า (สิบสาม, สิบห้า) ค่ำ เดือน สิบสอง (สิบเอ็ด, สิบสอง)

ภาคผนวก ง
กิจกรรมในชั้นเรียน

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวนภารัตน์ เลหาโชติสาร
วันเดือนปีเกิด	21 พฤษภาคม 2517
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	105 สาทร 11 แยก 5 ถนนสาทรใต้ แขวงยานนาวา เขตสาทร กรุงเทพมหานคร
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	ครูสอนวิชาภาษาและวัฒนธรรมไทย
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนนานาชาติติเออร์ลีเลิร์นนิ่งเซ็นเตอร์
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2538	ศึกษาศาสตรบัณฑิต วิชาเอกภาษาไทย จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พ.ศ. 2559	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ